

Revistă editată de
Consiliul Județean Brașov

serie nouă
nr.20-21 (28-29)

2003

revistă fondată la
Brașov în 1990

in ter val

**BRAȘOV - CE E
DE FĂCUT (II)**

BRAȘOV - CE E DE FĂCUT (II)

Dorin Lazăr Maior	7
Marko Gabor	7
Bogdan Merfea	9
Cristian Mihăilescu	13
Corneliu Mihai	16
Mika Jozsef	16
Luana Minea	17
Ovidiu Moceanu	18
Mihai Mohaci	19
Adrian Moruzzi	21
Alexandru Munteanu	29
Doru Munteanu	31
Daniel Nazare	32
Otilian Neagoe	33
Nedeczky Ladislau	33
Panait Niculescu	37
Gheorghe Nistor	38
Luminița Olteanu	39
Gheorghe Onuț	41
Florea Oprea	43
Nicolae Paraschiv	46
Eugen Păltânea	49
Silvia Păun	50
Ioan Popa	51
Luana Popa	52
Nicolae Vlad Popa	55
Ion Popescu Topolog	56
Radu Ioan Pușcariu	57
Gheorghe Alexandru Radu	57
Angela Repanovici	60
Carol Rugăcs	60
Horia Salcă	61
George Scripcaru	62
Mihai Sârbu	63
Laura Silvestru	64
Dieter Simon	64
Cicerone Stan	67
Oltița Stiuț	67
Szasz Francisc	69
Radu Ștefănescu	70
Ioan Tanco	70
Adrian Timar	72
Eugen Tudose	76
Arnold Ungureanu	77
Ion Vișa	78
Zoltan Albert	79
ADENDA	
Remus Cazacu	81
Marcel Frunză	82
CONCLUZII	
Ștefan Ungureanu	85
Caius Dobrescu	88
ZONA LIBERĂ	
Angela Dobrescu	
Interviuri realizate de:	
Georgiana Băltățeanu, Georgiana Boros	81
Aura Ciobotaru, Anca Coman, Ionuț Iurea,	82
Adriana Șandru, Adina Todor, Andreea	
Claudia Dănilă, Radu Colțea, Mihai Bolonyi,	
Maria Tecșa, Ramona Vasilache,	
Ioana Ceapă Dobre, Astrid Hamberger,	
Melania Gregori, Cătălin Frangulea,	
Luciana Cristea, Ella Sfetcu, Gabriela	
Orașul în analize de text...	85
Brașovul lui Pollok	88
Publicul muzeelor brașovene ...	91

Andrei Bodiu

SFÎRȘITUL CA ÎNCEPUT

Cu acest număr, 20-21 al revistei „Interval”, finalizăm un proiect ambițios, unic pentru comunitatea brașoveană. Din câte știu, nici o publicație brașoveană nu a realizat o anchetă de asemenea dimensiuni în ce privește prezentul și viitorul urbei noastre. **Brașov-ce e de făcut** se constituie astfel într-o încercare inedită de a strânge opinii și opțiuni privind locul pe care se află orașul nostru la începutul mileniului III.

Realizarea anchetei este, în primul rând meritul lui Ștefan Ungurean, colegul și prietenul nostru, care ajutat din plin de studenții sociologiei brașovene, a conceput un ghid de interviu cuprinzător. Nu cred că e deloc întâmplător că ancheta e o ilustrare a spiritului modern, novator care prinde rădăcini în Brașov din 1990 încoace. El vine dinspre revista „Interval” și, pe de altă parte, dinspre facultatea de sociologie, confirmând o importantă mutație în spiritul urbei, o mutație care înseamnă dezvoltarea unei atitudini de avangardă, lipsită de complexul strivitor al provinciei.

Brașovul, perceput de o parte substanțială a personalităților sale reprezentative, se află acum între paginile a două numere ale revistei noastre. „Interval” și-a asumat rolul de „punte de comunicare”, încercând să devină un teritoriu al dialogului între brașoveni. De altfel, cum observăm și în debutul primului număr, există o cronică lipsă de comunicare în comunitatea brașoveană și cred că asta e principala problemă în tentativa de a construi o viziune asupra a ce ar trebui să devină Brașovul. Sînt nenumărate ocazi în care un ciutor atent poate observa că „nu știe stînga ce face dreapta.”, și nu mă refer aici la reperele politice.

Partea bună a lucrurilor are, cred, două dimensiuni. Tuturor celor intervievați le pasă de acest oraș și toți doresc ca el să prospere.

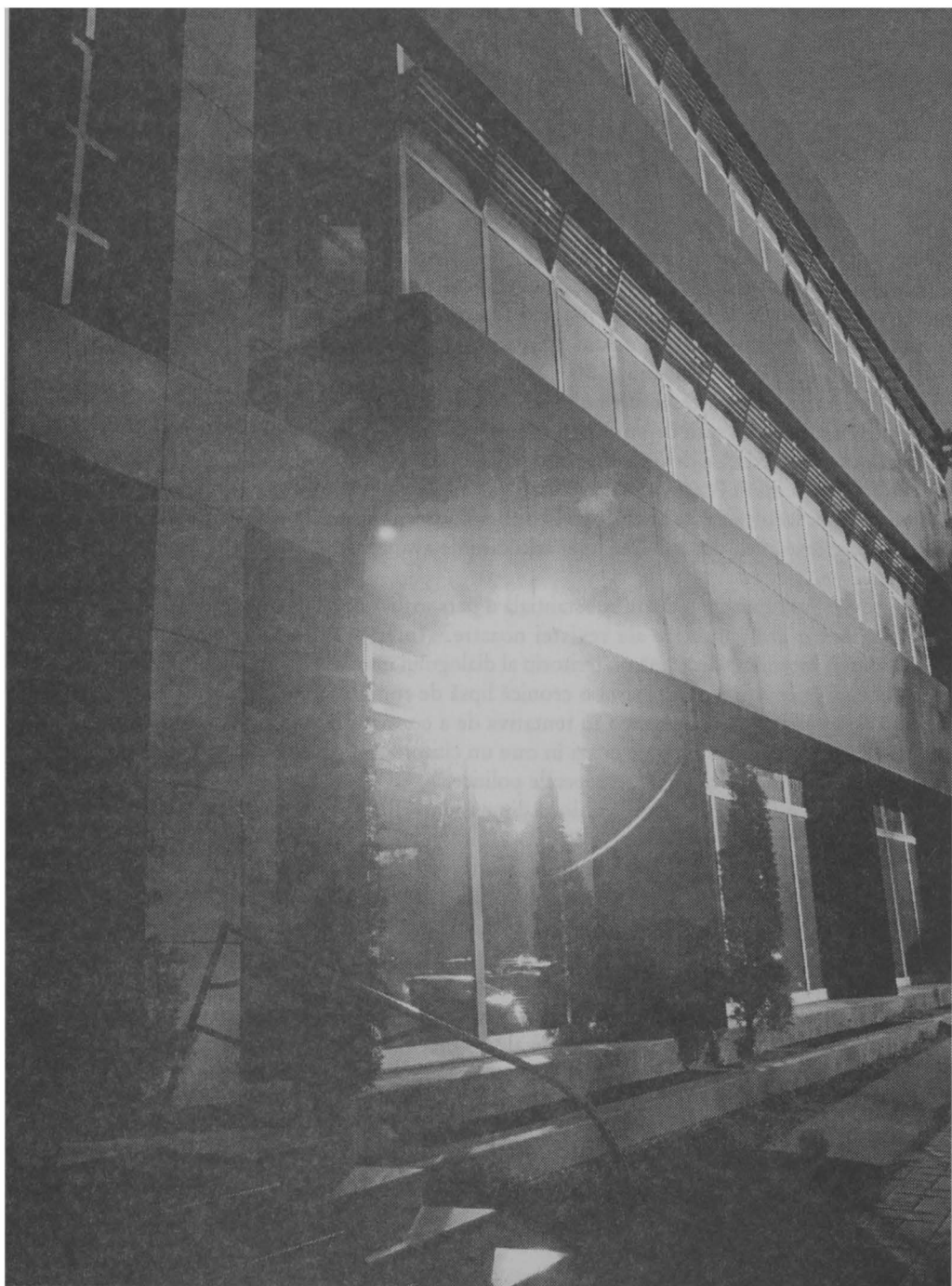
De aici încep diferențele. Sînt brașoveni, foarte puțini, care cred că în orașul nostru totul este bine și frumos și nu mai e nimic de făcut. Aceștia sînt, nu-i așa?, niște fericiți. Există, la polul opus, intervievați care cred că în urbea noastră nimic nu e bun și că totul urmează a fi făcut. Cei mai numeroși respondenți caută să găsească însă un drum cumpănit, între ce există bun și rău, dar și ce s-ar putea face ca orașul să se dezvolte.

Important ca punct de sosire pentru revistă și ca punct de plecare pentru oricine e interesat de soarta Brașovului este că cele două numere ale revistei „Interval” conțin o excelență, zic eu, bază de date. Sînt multe idei memorabile, care merită reținute și care merită puse în practică.

Apariția lor tipărită este, cred, calea cea mai bună pentru ca ele să poată fi înregistrate. Ar fi fost imposibil ca într-o dezbatere vorbită să se adune atîtea lucruri de substanță. Scrise, ele pot servi oricînd factorilor de decizie interesați în progresul orașului.

Anvergura „cantitativă” a anchetei e dublată de calitatea multor răspunsuri. Cele două numere dedicate perspectivelor Brașovului arată că există idei, că există inițiativă și că, odată conjugate, ele pot contribui la propășirea orașului.

Ancheta se finalizează doar parțial în acest număr. Am păstrat pentru viitoarea apariție două intervenții masive, una aparținînd scriitorului Alexandru Mușina, alta arhitectului Teo Mihăilescu. E un semn și un semnal că, dacă ancheta e conturată, dezbaterea de abia acum ar trebui să înceapă.

GHID DE INTERVIU

1. Definiți Brașovul din următorul registru de termeni :

Dimensiunea cultural-spirituală

Dimensiunea universitară

Dimensiunea istorică

Dimensiunea politic-civică

Dimensiunea industrială

Nod comunicațional

Dimensiunea comercială

Dimensiunea turistică

Dimensiunea financiară

2. Cum vedeți Brașovul peste 20 de ani, definiți-l din același registru de termeni. Argumentați opțiunea dumneavoastră

3. Ce idei ați văzut sau ați auzit că s-ar fi pus în practică în alte orașe și credeți că s-ar putea aplica în Brașov ?

4. Numiți trei probleme urgente ale Brașovului ! Sunt acestea și cele mai importante ? Dacă nu, care sunt cele mai importante ?

5. Ce soluții vedeți pentru rezolvarea acestor probleme ?

6. Numiți trei probleme urgente din perspectiva domeniului dumneavoastră de activitate ! Sunt acestea și cele mai importante ? Dacă nu, care sunt cele mai importante ?

7. Ce soluții aveți pentru rezolvarea acestor probleme ?

8. Și acum să ne oprim puțin la dimensiunea culturală . Dacă ar fi să analizăm dimensiunea culturală- care credeți că sunt:

punctele tari ale dimensiunii culturale

punctele slabe ale dimensiunii culturale

oportunitățile- proiectele care ar duce la dezvoltarea culturii în Brașov

9. În final, doriți să mai adăugați ceva la cele ce s-au spus pînă acum ?

Coordonator de proiect: Conferențiar universitar doctor Ștefan Ungurean

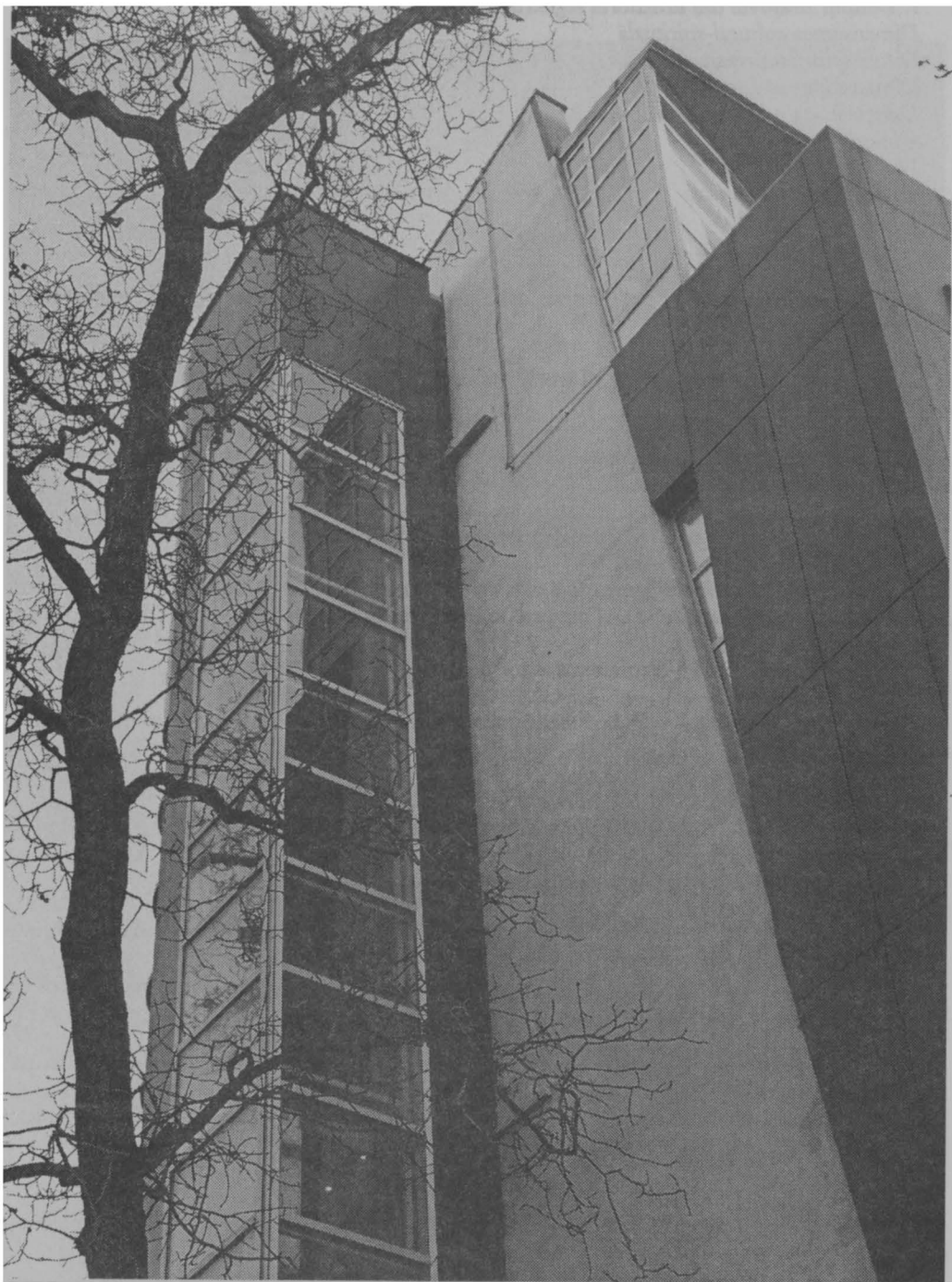
Interviurile au fost realizate de un grup de studenți și absolvenți ai Facultății de Drept și Sociologie a Universității „Transilvania” din Brașov:

Georgiana Băltăteanu, Georgiana Boroș, Aura Ciobotaru, Anca Coman, Ionuț Iurea, Adriana Șandru, Adina Todor, Andreea Claudia Dănilă, Radu Colțea, Mihai Bolonyi, Maria Tecșa, Ramona Vasilache, Ioana Ceapă Dobre, Astrid Hamberger, Melania Gregori, Cătălin Frangulea, Luciana Cristea, Ella Sfetcu, Gabriela Lupu, Leo Dascălu.

Câteva explicații ale redacției: „Interval” .

Am ordonat interviurile alfabetic. În acest număr se regăsesc interviurile de la M la Z., precum și alte interviuri care, din diferite motive nu au putut fi cuprinse în primul număr.

Pentru interviurile standard am numerotat răspunsurile fără să mai reluăm întrebările. Acolo unde au existat întrebări suplimentare, am păstrat și întrebările pentru că altfel răspunsurile și-ar fi pierdut din claritate.

BRAȘOV – CE E DE FĂCUT

Dorin Lazăr Maior

Deputat Partidul Social Democrat

1. Brașovul este un vechi centru economic și spiritual al României regăsindu-se la confluența și întrepătrunderea civilizațiilor dezvoltate în cele trei provincii românești. Dimensiunea istorică impletită cu cea turistică, definesc cu adevărat acest oraș.

2. Nu-și va pierde dimensiunea istorică însă vor crește dimensiunile de tip cultural-spiritual și comercial. Aceste mutații vor avea loc prin regresul laturii industriale și prin dezvoltarea comunicațiilor directe (rețea rutieră și deschiderea aeroportului) precum și a celor de integrare prin mijloace moderne în circuitul mondial al valorilor din domeniul educațional, turismului și literaturii.

3. Urgentarea construcției centurii ocolitoare pentru traficul greu în vederea dezvoltării unui turism civilizat și eliminării poluării.

4. Deschiderea aeroportului internațional Brașov; construirea unui reactor de reciclare a deșeurilor; subvenționarea culturii brașovene.

5. Lărgirea autonomiei locale și prelevarea la buget a unor sume din taxe și încasări similare celor prelevate din județele defavorizate.

6. Asigurarea unor condiții decente de trai pentru veteranii de război, foști deținuți politici și luptători anticomuniști prin adoptarea imediată de către forul legislativ a unor acte compensatorii de tipul legii 42/1990 în formă modificată propusă de 143 de luptători; asigurarea de locuri de muncă cu prioritate pentru persoanele defavorizate în domeniul turismului, comerțului, prestațiilor de servicii și învățământ, educație; revigorarea cercetării tehnice brașovene prin subvenționarea cu prioritate a instituțiilor existente și înființarea altora noi, pe profit.

7. Descentralizarea bugetului de stat; regionalizarea economică de perspectivă și adoptarea

de măsuri concrete pentru crearea unui cadru atractiv investițiilor străine.

8. Punctele forte ale culturii brașovene sunt cele legate de tradiții și de disponibilitățile actuale. Punctul slab este dezinteresul oficial la nivel de țară, față de nivelul cultural și execrabilul nivel de apreciere a valorii intelectualului. Acestea conduc la exodul competențelor sau la neparticiparea lor la acțiunile din spațiul public.

Suținerea asociațiilor culturale, intensificarea legăturilor cu brașovenii din diasporă, îndreptarea de sponsorizări către editarea de cărți și reviste și elaborarea unui sistem de recompensare pentru meritele reale în cultură și învățământ.

Markó Gábor

Vicepreședinte Consiliul Județean Brașov

...Corona, Kronstadt, Brassó, Brașov, Orașul Stalin și din nou Brașov- iată, prin denumire se reflectă istoria. Orașul închis al sașilor, sute de ani urbe importantă în imperiul austro-ungar, emancipare românească în afara zidurilor cetății Kronstadt-ului pe urmă și în interior. Mare centru al tuturor meșteșugarilor, al comerțului, punte de legătură între Transilvania, Țările Românești și Balcani. Dezvoltarea megalomanică a industriei socialiste face să dispară rând pe rând obiceiurile, clădirile reprezentative: în locul Bisericii Reformate apare noul corp al Hotelului Aro Palace, în locul vilei Kertsch apare Modarom-ul și Hotelul Capitol, dispar străzi și băștinași, se cedează forțat locul blocurilor oribile și invadatorilor veniți din est și sud.

Orașul arată jalnic: clădiri istorice neîngrijite, blocuri uitate de lume după construirea lor, mizerie peste tot.

Fostele denumiri istorice ale străzilor, cartierelor altădată acceptate și respectate de toate etniile orașului (sași, unguri, români) – sunt înlocuite cu o diabolică repeziciune pentru a șterge orice urmă a istoriei. De ce nu putem simți și profita de rezonanța Kronstadt-ului? De ce altă dată când proporția era 1/3-1/3-1/3 conviețuirea celor 3 etnii a fost o realitate bazată pe respect reciproc al fiecăruia iar acum ne folosim de aceasta doar că „sună bine“ pentru Brașov.

Brașovul nu a fost un oraș cu intense activități culturale, deși mulți oameni de seamă au trăit aici (Honterus, Paul Richter, Familia Mureșenilor, Kacsó Sándor, Szemlér Ferenc, Áprily Lajos, Paul Binder ș.a.). Cu toate că s-a înființat opera, funcționează un teatru, o filarmonică, teatru de păpuși, numeroase formațiuni artistice, coruri, există liceul de artă etc., actul cultural nu e al maselor, cultura nu se „simte“ în aer ca în alte orașe (Cluj, Timișoara, Iași)

Tradițiile universitare sunt doar de o jumătate de secol, și din păcate nu s-au putut ridica la nivelul centrelor universitare „consacrate“. Doar câteva specialități sunt pe bună dreptate „la înălțime“, cu recunoașteri internaționale. Nu consider oportună și motivată înființarea și funcționarea unor facultăți (filologie, medicină, drept).

În Brașovul de altă dată, cu mai bine de 125 ani în urmă, întâlneai aproape toate meseriile posibile la acea vreme, comerțul era în floare. Acum, după prăbușirea „marii industrii socialiste“, încă nu s-a găsit altceva în loc. Legislația nu încurajează micii investitori, calitatea forței de muncă este deosebit de scăzută. Nu există alternative pentru reconversia forței de muncă.

Cum va fi peste douăzeci de ani? Este greu de imaginat cu legislația-structura socială- și mentalitățile actuale. Cu mai multă imaginație Brașovul poate fi un oraș turistic superb, cu toate străzile vechi cu clădiri frumos renovate, multe flori în geamuri. Din înghesuiala blocurilor fără personalitate au dispărut cele mai nesemnificative, lăsând loc altor construcții cochete, zone verzi multe. Zidurile cetății Brașovului, turnurile renovate, superb puse în evidență prin iluminare și prin realizarea aleilor atrăgătoare sunt utilizate pentru diverse

expoziții, magazine de suveniruri, cofetării, teatre de vară pt. concerte. Mii și mii de vizitatori în grupuri, cu ghizi autorizați admiră istoria, peisajul orașului. Pentru aceasta circulația și parcarele autovehiculelor a „suferit schimbări“, modificări radicale: nu se circulă în zona istorică decât cu minibusuri nepoluante; s-au creat parcări subterane și garaje etajate în locul blocurilor demolate. Mica industrie, serviciile care „alimentează“ industria turismului sînt în floare; apoi, ateliere, magazine, pensiuni cochete. Dotările publice, bănci, lampadare, umbrele decorează străzile și piețele sînt executate cu gust și mare rafinament, păstrând formele și liniile vechii urbe. În noile săli se țin spectacole, concerte, festivaluri, conferințe în special – dar nu numai – în sezonul estival-adică tot anul, deoarece și iarna sunt turiști care cu o telegondolă ajung rapid în Poiană sau cu mașini la Râșnov, Predeal, Bran, Moieciu pentru a practica sporturile de iarnă.; multe clădiri ale băncilor, care pot fi accesate de orice turist.

Marile investiții de interes comunitar se pot realiza prin emiteri de obligațiuni municipale sau prin proiecte bine motivate cu finanțare externă. Numai astfel se pot realiza foarte repede obiectivele necesare dezvoltării comunității.

La capitolul urgențele văd reabilitarea centrului istoric, modernizarea termoficării în sistem centralizat optimizat, rezolvarea fluidizării, dar și diminuarea circulației în centrul istoric. În problema termoficării ideea de bază ar fi în primul rând reducerea pierderilor la consumatori(etanșarea sau înlocuirea ușilor, ferestrelor, acoperișurilor cu șarpantă la blocuri cu acoperiș-terasă-eventual mansardări), reducerea pierderilor pe traseu prin înlocuirea țevilor existente cu țevi preizolate, pe urmă înlocuirea etapizată a cazanelor, instalațiilor de la centrale termice.

Importantă pentru dezvoltarea Brașovului și a zonei ar fi realizarea ocolitoarei mari prin Hărman, Sânpetru, Ghimbav, realizarea aeroportului internațional, rezolvarea prelucrării și redării circuitului natural a deșeurilor menajere. Toate acestea depășesc interesul numai al orașului, de aceea una din soluții pentru rezolvare ar fi finanțarea în cadrul proiectelor

de interes regional de către Agenția de Dezvoltare Regională prin finanțări externe.

Nefiind om de cultură, doar un iubitor al culturii, nu mă pot pronunța asupra punctelor tari sau slabe ale domeniului în cauză. Vă spun ce-mi place – din ce „găsesc” la Brașov – muzica de calitate, opera, teatrul, artele plastice. Pentru dezvoltarea culturii ar trebui create condițiile pentru desfășurarea acestor activități. Mă gândesc la filarmonica și opera brașoveană, care concertează și dau spectacole în săli închiriate. În următorii 20 de ani trebuie ca aceste instituții să aibă deja aceste săli reprezentative pentru instituție dar să fie și clădiri reprezentative pentru Brașov. Numai așa pot imagina Brașovul ca oraș al culturii, al festivalurilor... Și pentru Festivalul Cerbul de Aur trebuie amenajat actualul teren de sport din spatele Liceului Sportiv. Tribunele în U și gazonul pot primi spectatorii, iar calcanul clădirii poate fi acoperit de scenă.

Toate aceste idei, gânduri pot găsi realizare doar dacă toți dorim acest lucru și acționăm împreună.

Bogdan Merfea

Director Raiffeisen Bank Filiala Brașov

1. Dimensiunea *industrială*, care cred că este în scădere.

Dimensiunea *turistică*, care cred că este într-o oarecare creștere.

Nod comunicațional: Brașovul este un nod comunicațional, fiind la un punct comun de intersecție între Moldova, Transilvania, și Muntenia. De asemenea, compoziția umană, locuitorii sunt din toate cele trei regiuni; există, a existat și va exista și o interferență de cultură. Aș include la această dimensiune și dimensiunea comercială, pentru că în această zonă este un centru comercial important (orice activitate comercială presupune și comunicare).

Dimensiunea *cultural-spirituală* este printre ultimele. Dimensiunea *universitară*: Brașovul ca centru universitar nu se compară cu altele din țară.

2. Dimensiunea *industrială*: peste 20 de ani văd Brașovul, din perspectiva dimensiunii

industriale, ca un centru industrial în care investițiile, deja profilate, gen Autoliv, MTI, Ina Internațional, etc., deci investițiile micilor întreprinzători sau ale firmelor externe care vin și creează companii, valorifică dimensiunea industrială într-un alt mod. Potențialul uman este cel mai important în cadrul dimensiunii industriale. Activitatea industrială desfășurată în prezent de niște firme mari, niște mastodonți aflați în oarecare declin, va fi preluată de aceste companii, să sperăm în general străine care deja încolțesc, sau chiar de întreprinzători autohtoni, dar care valorifică tradiția și resursa umană din zonă. Dar, toată această activitate industrială să se dezvolte la periferia Brașovului, nu în centru (cum avem Lubrifin-ul, Hidromecanica).

Dimensiunea turistică

În prezent această dimensiune este într-un oarecare trend crescător. Dar în momentul în care vom avea infrastructura necesară pentru a se putea ajunge măcar din Austria, via Ungaria, în zona Brașovului, cu mașina, dimensiunea turistică va crește, completată nu numai de Poiana Brașov, ci și de zona turistică Bran, Moeciu, Predeal, pasul schiorilor Predeal-Azuga. De asemenea, această dimensiune va crește și datorită faptului că Brașovul are acest centru vechi, este un oraș istoric (dimensiunea turistică exploatează și dimensiunea istorică). Deci dimensiunea turistică este în creștere, dar nu va fi o creștere foarte spectaculoasă. Se vor naște în Brașov pensiunile mici, familiale, cu 4-5 camere, din care familiile vor avea un venit. Dar pentru dezvoltarea orașului pe această dimensiune cred că trebuie să se implice foarte mult comunitatea“.

Nod comunicațional:

Deja având o dimensiune turistică, o dimensiune industrială, comercială, ne situăm în zona comunicării. De asemenea este necesară dezvoltarea infrastructurii (Brașov-București, Brașov-Constanța, Brașov-Budapesta, Viena, etc.).

Deci văd Brașovul peste 20 de ani valorificând tendințele actuale, cu modificările menționate.

Există strânse legături între aceste dimensiuni. Cum spuneam, dimensiunea istorică de cea turistică, dimensiunea comercială de nod comunicațional, chiar dimensiunea turistică de

dimensiunea universitară: mă aștept ca universitatea, comunitatea universitară să se implice, prin studenții ei, în dimensiunea turistică prin crearea unor puncte, centre de informare stradale în care studenții, cunoscători de una, două, trei limbi străine, la un nivel minim, de bază, să poată oferi pliante în cadrul evenimentelor (cum avem Cerbul de Aur, Junii, etc.), să poată face oficiul de ghizi. Cred că întreaga comunitate trebuie să se implice în dimensiunea turistică; și pentru aceasta este necesară o anumită educație. Pentru a transforma Brașovul într-un adevărat oraș turistic, este nevoie de un efort comunitar, de lungă durată. Se mai pot face 2-3 pârtii de schi, dar dacă există mizerie pe stradă, bandă de hoți în Noua și Steagu care fură turiștii, tot degeaba. De aceea spun că este necesar efortul întregii comunități.

3. Prima idee are o conotație politică, nu este materială, dar de aici pornește totul. De exemplu, când a fost propus la Primărie candidatul PSD Ploiești, care provine din zona managementului străin, a fost lăsat să-și facă lista de consilieri pe care a vrut-o, adică a fost lăsat să-și facă echipa cu care să lucreze. Și astăzi Ploiești este într-un trend pozitiv, nu numai datorită petrolului. În consecință, mi s-a părut de pus în practică, în măsura în care este o sugestie pentru toate partidele, ca atunci când își desemnează un candidat la Primărie, să fie văzut ca un viitor manager și să fie lăsat să-și facă echipa pe care o dorește.

Acum, ce nu s-a făcut în Brașov:

Legat de dimensiunea turistică, nu avem un centru de informare turistică, un EuroInfoPoint, așa cum există în Predeal. Deși Brașovul a primit de la UE 20.000 de Euro pentru un astfel de centru de informare, el nu s-a realizat și banii au plecat în alte părți. Centrul a rezistat numai un an de zile și ar fi un subiect de presă să se vadă ce s-a făcut cu acei bani. Noi am făcut numai proiectul, și o fundație s-a ocupat de administrarea banilor. Consider că un asemenea centru de informare ar trebui să fie și în gară, și în centrul vechi al Brașovului.

Legat de dimensiunea industrială, s-a tot vorbit și s-a tot bătut moneda pe acele parcuri industriale. Consider că un astfel de parc

industrial trebuie realizat în Brașov sau lângă Brașov, în orice caz în județ.

În ceea ce privește Brașovul ca nod comunicațional, mi se pare foarte binevenită organizarea acelor evenimente gen Cerbul de Aur, Serbarea Junilor, mai mult, mediatizarea acestor evenimente sau altor evenimente care au o conotație specială legată de Brașov. Aceste evenimente sunt bune, trebuie insistat pe ele, pe mediatizare. Tot legat de nod comunicațional, comunitatea de afaceri, asociațiile și oamenii de afaceri, Camera de Comerț (care este după părerea mea într-un con de umbră) ar trebui să comunice mai mult oportunitățile de afaceri, și să se implice mai mult pentru dezvoltarea orașului pe cele două dimensiuni, industrială și turistică, cum se întâmplă în alte orașe (Constanța, Pitești, Timișoara, Mangalia). Deci Camera de Comerț ar trebui să aibă un rol mai important în oraș, să se implice mai mult“.

4. Cele mai importante sunt cele cu impact asupra oamenilor și, legat de cele trei dimensiuni, dacă vrem o dimensiune turistică puternică, trebuie asigurate iluminatul, curățenia străzilor și securitatea cetățeanului pe stradă. Apoi, problema încălzirii Brașovului, iar a treia problemă, a spațiilor de agrement pentru sporturile de iarnă (patinoarul), sălile de sport, terenurile de sport. Celelalte probleme se pot rezolva cu ajutorul comunității de afaceri.

5. Pentru curățenie și iluminat sunt soluții ale Primăriei care sunt clare, deci nu cred că sunt soluții tehnice.

-Din punctul de vedere al securității omului pe străzile Brașovului, în afară de organizațiile care există acum, Poliție, jandarmi, pe care din păcate le plătim din buzunarul nostru, eu aș implica chiar comunitatea. Cred că ar fi bine dacă am lua exemplul comunelor săsești în care cetățenii își desemnau din comunitate persoane pe care le plăteau din propriul buzunar, unul-doi agenți de pază arondați pe suprafețe foarte mici, astfel încât să patruleze 3-4 persoane pe distanțe de 200-300 de metri și să fie plătiți de comunitatea din zona respectivă. Deci aș implica microcomunitățile, și aceste persoane să fie în legătură cu jandarmii pe care să-i cheme în situațiile mai deosebite.

Legat de parcurile de agrement, edilii Brașovului împreună cu comunitatea de afaceri pot să găsească metode prin care să revitalizeze câteva patinoare din Brașov, câteva săli de sport, câteva bazine.

Cu privire la încălzirea orașului, soluția constă în descentralizare. Nu putem să mergem cu centralizarea împotriva unei ordini biologice. Omul vrea să aibă cât mai mult ce-i al lui. Deci trebuie centralizat pe scări, pe bloc.

6. Domeniul meu este bancar – poate nu voi reuși să mă refer la cele mai importante e un domeniu mai sensibil

Ceea ce ne preocupă pe noi, ceea ce toată lumea declară dar nu toată lumea face e implementarea reală a unui sistem de calitate superioară în deservirea clienților – asta înseamnă să ne implicăm în problemele clienților și, de fapt, preocuparea mea de manager este să creez acea mentalitate în organizație în care toată lumea răspunde de vânzare și toată lumea are o atitudine față de clienți sau potențiali clienți. Deci este o problemă de atitudine și până la urmă este o problemă organizațională

Este important pentru tot sistemul bancar să redea acea încredere care din păcate s-a pierdut și asta, ca și într-o căsătorie, se face numai în timp. Când unul dintre ei a trădat, împăcarea nu se poate face peste noapte

Mi se pare foarte important să reușim să construim, nu știu când va fi asta, o bancă cu capital autohton 100%, din inițiativă privată, fără amestec din alte zone – și mă refer la cel politic – și care să reziste în timp și să fie de încredere. Deci o bancă românească privată cu capital autohton 100% și care să fie de încredere. Au fost acele încercări – Dacia Felix, Credit Bank. Ar fi important să se înființeze bănci regionale, dar care probabil nu ar reuși să facă față concurenței cu băncile mari și care să finanțeze micile afaceri.

7. O singură soluție am să dau la problema finanțării micilor afaceri. Eu am avut o astfel de inițiativă, am prezentat-o și primarului și unui grup de senatori: fond de garantare pentru întreprinderi mici, care să fie o inițiativă a comunității locale, o societate pe acțiuni în care principalul acționar să fie primăria și prin care să atragă alți acționari. Acest fond de garantare

este ca un fond de risc care garantează până la 3, 4, 5 mii de dolari împrumuturi în fața unor bănci pentru finanțarea unor afaceri mici“.

8. Dimensiunea culturală a Brașovului nu este punctul său forte, comparativ cu Iașul, Timișoara, Cluj, Craiova. Asta din cauză că, la fel ca și sportul, cultura nu a primit sprijinul comunității locale. Activitatea culturală nu este o activitate care să se autofinanțeze, deci ea trebuie susținută. Mie nu mi se pare normal să văd în incinta Teatrului Dramatic un restaurant, bar sau altceva de acest tip. Dacă există această conștiință a comunității că trebuie să avem un teatru, că trebuie să ne trimitem copiii să asculte o muzică, să învețe ceva, să fie oameni sensibili, să aibă o anumită educație, nu cred că este bine ca să funcționeze o discotecă, bar, colateral cu teatrul. Această dimensiune a fost neglijată, poate chiar de către edilii Brașovului, din considerente politice, din considerente pur individuale, sau ținând chiar de gradul lor de cultură. Nu este posibil să lăsăm o Filarmonică la limita supraviețuirii. De asemenea, mi se par importante dimensiunile culturale ale valorilor naționale. Mă întorc la Sărbătoarea Junilor, care trebuie subliniată. Mă refer la evenimente culturale de ținută. Nu trebuie să uităm că în Brașov există o dimensiune multiculturală. Să scoatem în evidență ce au românii, maghiarii, sașii; să exploatăm foarte mult cultura germană care aduce multe beneficii și în planul valorificării potențialului național, dar poate și în planul valorificării potențialului economic. Avem Forumul german pe teritoriul Brașovului care, împreună cu alte organizații ale tineretului român ar putea organiza diferite evenimente. Eu zic că *punctul slab* al dimensiunii culturale este faptul că nu a fost susținută. Nu se poate face cultură și să faci profit imediat din ea. Profitul vine în timp. Dezvoltarea culturii influențează și dezvoltarea turismului. Dacă sunt evenimente, dacă există viață culturală, turiștii vin. Există și un turism cultural, care poate aduce profit.

Punctul tare mi se pare faptul că există o tradiție, și că în Brașov există o multiculturalitate care poate fi valorificată și să atragem astfel și turiști români, și maghiari, sași. Iată ce se face la Sighișoara.

Ca oportunități – proiecte care ar duce la dezvoltarea culturii în Brașov, eu merg tot pe ideea organizării unor evenimente (turistice, culturale), dar de o anumită ținută”.

9. Probabil ultimul punct ar trebui să fie cel mai lung. Sunt mai multe elemente de discutat. În primul rând m-aș gândi la dimensiunea politico-civică unde, ca și ceea ce se întâmplă la nivel național, Brașovul, având o anumită tradiție, ar trebui să fie un pic mai sus. Cel puțin circoteca asta politică locală în care un prefect, un primar, doi șefi de partid, cinci deputați își dau prezervative, lumânări unul altuia e penibilă. Din punctul de vedere al acestei dimensiuni sunt chiar dezamăgit, dacă nu chiar dezgustat de viața politică. De aspectul civic, aș putea spune că există câteva organizații care totuși fac un lucru bun. Aș porni de la asociația tinerilor, AIESEC, care este o componentă civică, dar și aceea, este internațională. Mai sunt alte fundații și trebuie amintit Hospice – Casa Speranței, care tot nu este proiectul nostru, Asociația tinerilor vorbitori de limbă germană, cred că mai este și o organizație maghiară asemănătoare. Problema este ce fac românii în acest sens, probabil că nu se alătură dimensiunii multiculturale. Sunt dezamăgit de nivelul educațional oferit de școli. Ca în toată țara, cadrele didactice nu au o prezență care să motiveze tinerii. Corpul didactic este cea mai inertă masă din comunitate, în special la nivelul învățământului preuniversitar (cel universitar este puțin mai în față). Știu acest lucru pentru că provin din acest mediu – am fost în universitate timp de 20 de ani. Ce atitudine comunicăm noi când cadrele didactice nu se duc la ore, când nu sunt racordați la nou, când nu știu să răspundă la întrebările studenților sau elevilor, când nu comunică cu ei. Cred că această tendință de constituire a unor microgrupuri, a găștilor de cartier se datorează și faptului că nu primesc anumite influențe din mediul școlar. De asemenea, tineri nu au unde să-și peteacă timpul liber. Comunitatea nu le organizează diferite evenimente, nu îi implică în diferite activități, nu le oferă locuri în care să își peteacă timpul liber. Ei lucrează la întreprinderea de măsurat orașul cu pasul. Nu citesc. De asemenea, și programa școlară este învechită.

Înveți despre picturi, căruța cu boi, necesar și asta, dar ei apelează tot mai mult la Internet. Cum poate fi receptat un profesor, când ei percep această prăpastie între viteza cu care se mișcă carul tras de boi (sigur, respectă valoarea națională, dar problema este cât insiști asupra ei) și cantitatea de informație tot mai mare la care au acces. Sigur această problemă se manifestă la nivel național, dar problema este ce putem face pe plan local. Eu cred că se pot face foarte multe pe plan local viața să o ia înaintea legilor și în cadrul legislativ bun, rău, așa cum este, politic, PD-serizat, ne-PD-serizat, tot se poate face ceva.

În ceea ce privește dimensiunea comercială, se fac încă acumulări. Suntem în faza capitalismului sălbatic, o tendință biologică, firească, căreia nu prea putem să i ne opunem. Aș insista aici pe responsabilitatea socială a mediului de afaceri. Mă gândesc nu numai la condițiile de lucru, ci și la modalitatea în care oamenii sunt retribuiți, la climatul din cadrul organizației, la impactul pe care îl are firma în mediul de afaceri extern și până la urmă și la simplele contracte de muncă care sunt încheiate cum sunt încheiate. Dar în spate există tot o lipsă de educație și o oarecare sărăcie materială și spirituală.

Cristian Mihăilescu

Directorul Operei din Brașov

Brașovul este un leagăn al spiritualității românești. Dovezile sunt multiple: Prima Școală Românească, Biserica Neagră – cel mai estic monument gotic din Europa, valorile arhitecturale ale clădirilor din interiorul și din afara Porții Schei.

La Brașov putem spune că s-a petrecut un miracol. Viața universitară brașoveană, deși nu are o tradiție istorică, a reușit să compenseze prin tineretea și valorile pe care le-a produs și le-a atras. În varii domenii profesorii din diverse facultăți sunt de prestigiu internațional, și nu spun asta pentru că sunt profesor la Facultatea de Muzică a Universității Transilvania. Centrul universitar brașovean a mers foarte repede în a recupera diferența de valoare față de cele cu tradiție îndelungată.

Numai macheta medievală a Braşovului din Bastionul Țesătorilor, ce este un unicat în România, poate povesti despre rigoarea cu care s-a apărat integritatea Braşovului păstrându-și în matcă valorile. „Zidurile“ au căzut, lăsând libertate de mișcare. Globalizarea permite o integrare firească în circuitul valorilor mondiale și europene.

Există o tradiție specială. Braşovul are o „coloană vertebrală“ pe care și-a păstrat-o cu demnitate chiar și atunci când era denumit oraşul Stalin. Și-a păstrat și o identitate politic-civică dovezii fiind mișcările din 15 noiembrie 1987 sau decembrie 1989. Demnitatea politic-civică a braşoveanului de rând constă în unicitatea lui în a-și exprima punctul de vedere – spre exemplu faptul că primarul și preşedintele Consiliului Judeţean nu fac parte din partidul de guvernământ. Braşovenul ştie să-și construiască propria-și realitate la care ține foarte mult.

Industrializarea a fost forțată. Din faptul că Braşovul a reușit să-și clădească propria industrie, rezultă disponibilitatea braşoveanului care a reușit să asimileze aceste provocări. Industria braşoveană merită o soartă mai bună. Impasul în care se află industria braşoveană este rezultatul celui de la nivel național. Prosperitatea industriei braşovene o va influența direct și pe cea națională, întrucât latura industrială braşoveană este considerată un barometru al industriei românești.

Braşovul beneficiază de o poziție privilegiată în România. Sunt îndreptățite opiniile potrivit cărora capitala ar fi trebuit mutată la Braşov. Ar fi necesar ca oraşul să-și caute vocația de „inimă a țării“. Braşoveanul are o pudoare rău înțeleasă, el trebuie să facă mai bine cunoscut ce se întâmplă la el în urbe. Partea vulnerabilă a braşoveanului este comunicarea ce atrage imposibilitatea dezvoltării ca nod comunicațional. O directă consecință a acestui fapt este aceea că, în lume, Braşovul este mai puțin cunoscut sub acest nume, fiind identificat uneori prin vechea sa denumire săsească- Kronstadt.

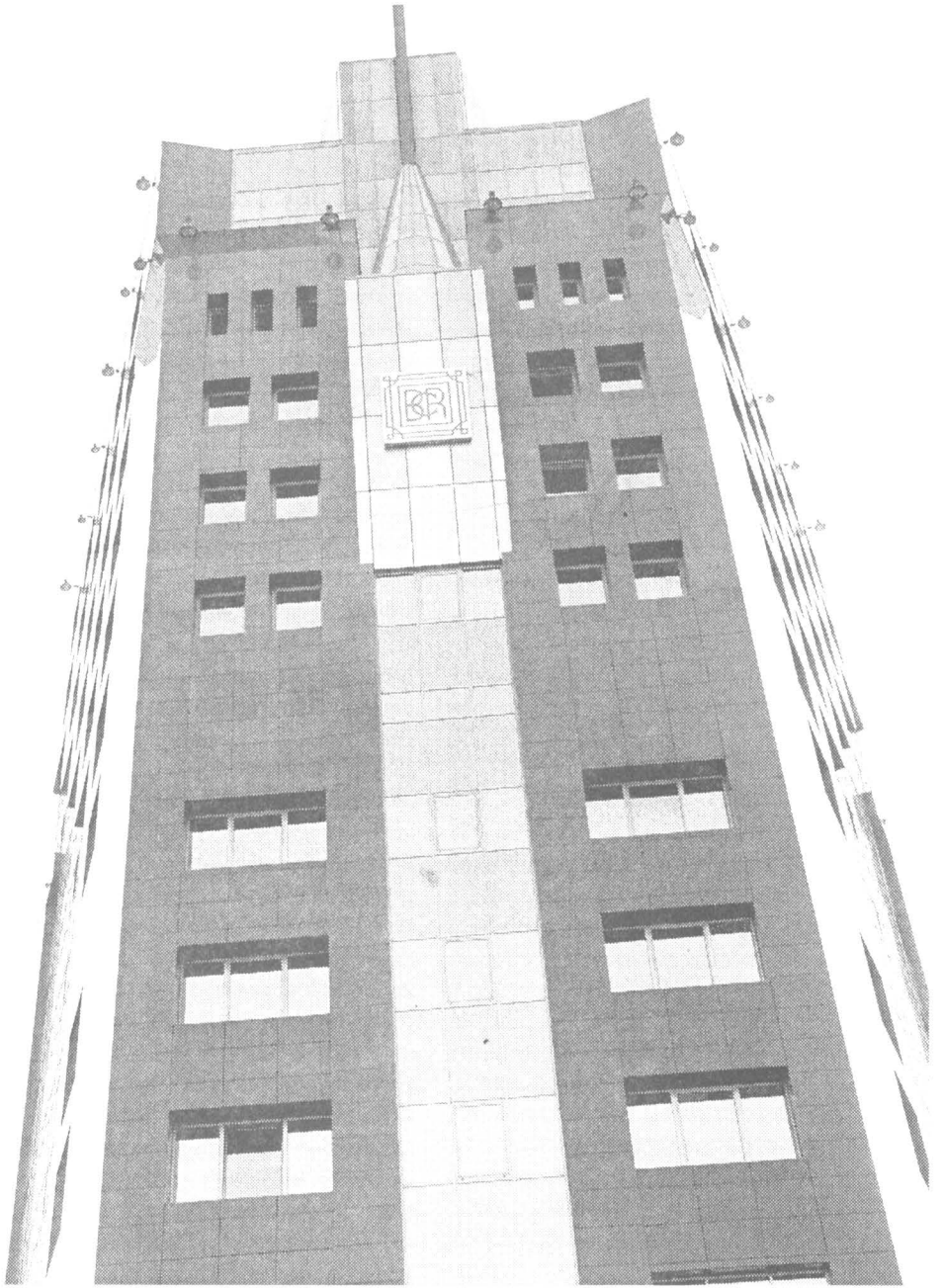
Braşovul a constituit o adevărată forță comercială, caracterizându-se printr-un comerț civilizat.

Comercialul suferă acum de o lipsă de diversitate, ceea ce atrage monocromia. Alături de Constanța, Braşovul este cel mai important oraş turistic al României. Braşovul are atuu că aici se poate face turism 12 luni pe an. S-au făcut pași importanți în acest sens, exemplu edificator constituindu-l Poiana Braşov. Totuși se simte lipsa unor spații hoteliere, situație remediabilă prin recurgerea la inteligență. O altă „scăpare“ o constituie faptul că viața cultural-artistică nu este integrată în circuitul turistic. Nu se pune în valoare fabulosul potențial pe care îl posedă oraşul: prima Școală Românească, strada Sforii – cea mai îngustă stradă din Europa, casele din Schei etc.

Braşovul trebuie să aibă o vocație europeană, întrucât constituie un oraş turistic, economic, cultural, dar pentru aceasta este necesară o promovare eficientă. Din punct de vedere artistic, Braşovul este în urmă nebeneficiind de o reală sală de spectacole. Trebuie ca noi să adăugăm la ce am moștenit un centru cultural artistic. Braşovul poate deveni în 20 de ani un important oraş european. Ar trebui să cultivăm dragostea pentru monumentele istorice, așa cum o fac locuitorii Clujului, iar atenția care se dă locuitorilor o putem lua din orașele Târgu-Mureș și Sibiu.

Ca probleme urgente identific lipsa unui centru cultural, iluminatul stradal, punerea în valoare prin lumină a monumentelor și civilizarea pietelor. Aș adăuga lipsa unui sistem civilizat de afișaj, pentru că acum afișajul se face într-un mod aleatoriu, fiind necesară amenajarea unui centru de afișare modern precum și încetarea vieții culturale în perioada estivală, fiind nevoie de o stagiune cultural-artistică non-stop.

Circulând mult prin țară, am observat că braşovenii au o viață mai frumoasă și mai demnă decât a altora, în ciuda tuturor dificultăților cu care se confruntă la ora actuală.

Brașovul poate fi definit tradițional din dimensiunile istorică și culturală. În momentul actual mă îndoiesc că dimensiunea culturală ar mai fi definitorie pentru Brașov. Din perspectiva multora, printre care și politicieni, nu ar mai trebui pus accentul pe dimensiunea culturală. Parcă cu toții își pun întrebarea: dacă Brașovul este un oraș „muncitoresc”, de ce să mai existe zonă culturală? Orice investiție în segmentul cultural este amendată de lucruri de genul: „nu ar fi mai necesar un loc de muncă pentru”... În momentul în care se pun în contrabalans socialul gri și o investiție culturală, cu siguranță decizia se va lua în defavoarea culturii.

Brașovul a devenit un oraș lipsit de cea personalitate unică pe care o avea în trecut. Acum mai trăiește doar prin câteva individualități din literatură, arte plastice sau muzică. Dar și aceștia sunt nevoiți să se manifeste ca niște personaje nefiind susținuți de instituții, fapt pentru care acestea au devenit practic formale.

Din perspectivă universitară, Brașovul începe să aibă o nouă față. Apar în domeniile umaniste noi specializări, noi ramuri ce colorează peisajul universitar, ceea ce poate fi considerat un lucru benefic. Obsesia tineretii mele a fost faptul că Brașovul nu era decât un centru universitar tehnic.

Singura dimensiune care poate sta în picioare fără sprijinul urbei este cea istorică. Istoric, Brașovul e un oraș colorat, un oraș civilizată, un burg în adevăratul sens al cuvântului.

Pe viitor, dacă politica de dezvoltare a orașului se va axa pe dimensiunile: culturală, istorică, comunicațională, turistică și se va obține un amestec bine proporționat, atunci Brașovul va fi un oraș care, cu un minim de investiții poate ajunge să arate la nivel european. Dar pentru a se putea înscrie la un astfel de nivel, trebuie schimbată mentalitatea celor care gestionează bunurile orașului. Acea mentalitate de arendaș a celor care, atâta timp cât păstoresc locul, încearcă să obțină maximum de profit cu minim de investiții.

Cu ajutorul unor fonduri primite din programe ale Comunității Europene, și care ar fi

investite în turism, pentru că trebuie valorificată poziția pe care o are orașul din punct de vedere geografic, Brașovul ar putea fi privit într-o lumină favorabilă în raport cu cea în care se află acum, ar prinde o altă înfățișare.

O problemă stringentă ar fi ceea ce se încearcă a fi o restaurare a vechilor clădiri. Fără o consultare cu arhitecți și cu cei ce știu a lucra în acest domeniu al restaurărilor, clădirile, monumentele istorice care reprezentau în sine istoria, își vor pierde din valoare. Această „zugrăvire” din ultimii ani, fără o restaurare corectă, va duce la pierderea atmosferei anturajului arhitectural inițial.

În multe probleme, rezolvarea stă într-o strânsă colaborare între cei ce administrează bunurile orașului și experți. Ar fi mult mai bine dacă cei care decid s-ar consulta cu cei ce știu cum, și de ce trebuie făcute anumite schimbări în și pentru comunitate.

Dimensiunea culturală ar prinde un contur dacă locațiile instituțiilor culturale s-ar afla într-un spațiu adecvat, cu o proprietate bine definită. Reunirea într-un singur spațiu a instituțiilor de spectacol, a uniunilor de creație, a tuturor segmentelor culturale este o soluție ce ar putea interesa pe cei ce se ocupă de soarta județului. Proiecte de bună calitate sunt, dar deciziile administrației locale au fost amânate pentru că există obsesia rezolvării problemelor economico-sociale.

Mika József Biserica Bapatistă Maghiară

1. Brașovul este un oraș strategic, aflat la răscruce de drumuri, în centrul țării cu o bogată tradiție multi-etnică-culturală.

2. Brașovul de peste 20 de ani depinde de politica guvernelor care vor urma, a primarilor și a consilierilor locali care vor succeda. Brașovul viitorului: oraș turistic, nod comunicațional și comercial.

3. Îmi plac orașele în care respectul față de trecut (istorie) se manifestă și prin faptul că edificiile, construcțiile din vechime sunt restaurate, întreținute sau chiar reconstruite și folosite drept pretexte turistice (vezi Nurnberg).

4. Problema întreprinderilor „mamut“ – de stat; ruina, degradarea edificiilor istorice; decăderea morală.

5. Privatizare, investiții, rentabilizare; dezvoltare, amenajare, întreținere; reîntoarcerea la Dumnezeu și la adevăratele valori creștine.

6. Materialismul, ideologia banilor; scăderea bruscă a populației de etnie maghiară, germană și chiar română; familii cu probleme sociale. Acestea sunt și cele mai importante.

7. Trăirea unei vieți exemplare și citirea Evangheliei; promovarea valorilor ce nu se pot cumpăra cu bani; îndemnarea la dărnicie; condamnarea avortului ca și crimă premeditată; susținerea familiilor cu copii mulți; acțiuni de caritate.

8. a) Avem muzee; școli de artă, artiști valoroși, avem teatre, orchestra Filarmonică, Opera.

b) S-a redus numărul și calitatea formațiilor artistice de amatori; saturarea „pieții“ cu kitsch-uri și manifestări anticulturale în loc de artă autentică. Vina mare o au stațiile radio și TV comerciale, în frunte cu Radio Brașov.

c) Susținerea creației artistice și a manifestărilor, activităților într-adevăr culturale; mediatizarea inițiativelor valoroase, demne de urmat.

Luana Minea

Director al Filialei de Cruce Roșie Brașov, vicepreședinte al Direcției de Tineret și Sport Brașov

1. Este vorba în primul rând de o dimensiune industrială. Brașovul în general, deci nu numai orașul, ci și județul este unul industrial, cu o proporție foarte importantă de oameni prinși în acest domeniu. Este prin mai multe industrii cunoscut, în speță prin industria constructoare de mașini dar și prin industria chimică, industria ușoară. Există foarte multe componente ale acestei dimensiuni. Apoi mă gândesc că la fel de importantă este și dimensiunea turistică a Brașovului, având în vedere locația orașului nostru, la curbura Carpaților, cu Poiana Brașov, la o distanță de treisprezece kilometri, cu toate stațiunile din jur, iar aici nu mă refer neapărat la cele foarte cunoscute cât și

la cele păstrate în umbră, ca să zic așa, cu ghilimelele de rigoare, până acum, dar care ar trebui ajutate, încurajate să se remarce. În al treilea rând, din punctul meu de vedere, o altă dimensiune importantă a Brașovului este dimensiunea istorică pentru că locuim într-un oraș foarte vechi, cu o istorie la fel de veche. Nu știu însă care din aceste trei dimensiuni este mai importantă pentru Brașov, toate potrivitându-se în aceeași măsură.

2. Eu personal aș prefera să se mai schimbe lucrurile. Nu știu dacă țin neapărat ca această dimensiune industrială să mai existe, și cum marile uzine merg tot mai rău, probabil că ea nici nu va mai fi în curând o caracteristică definitorie pentru Brașov. Sper să devină mai importante dimensiunile universitară, cultural – spirituală. Cred că schimbarea este inevitabilă! Senzația mea este că încă din acest moment se încearcă producerea unei schimbări, iar deschiderea și promovarea atâtor universități în Brașov ne îndreaptă spre această dimensiune. De aceea eu văd Brașovul, în viitor, drept un centru universitar important.

3. Gândindu-mă acum la dimensiunea politico-civică, care este o dimensiune pe care noi ar trebui să o dezvoltăm, aceasta fiind și dimensiune la care aș putea să mă și înscriu ca activitate, cred că sunt alte județe care au reușit să atragă fonduri ale Uniunii Europene, nerambursabile în scopul ajutorării cetățenilor. Aceste fonduri sunt acordate mai ales în domeniul social, ceea ce în Brașov încă se face foarte puțin.

4. Mi-e greu să numesc numai trei, dar voi face o selecție! Problema străzilor este o prioritate, la fel ca și curățenia, tot ceea ce ține de aspectul unui oraș, renovările unor anumite clădiri. Avem nevoie de anumite obiective sportive de masă, renovarea piscinei, care este pe cale să se demoleze, construirea unui patinoar artificial, că doar suntem oraș de munte! O altă problemă importantă este rezolvarea nevoilor asistenței sociale. Sunt necesare stabilirea de multe obiective și luarea de multe măsuri în acest domeniu.

Poate că din altă perspectivă, la fel de importantă, sau mult mai importantă este lipsa

locurilor de muncă, rata șomajului, care, totuși, nu este cea mai ridicată din România.

5. Cred că sunt și soluții. Există micile întreprinderi care, chiar și cu piedicile puse constant, încearcă și încep să se dezvolte. Ele ar putea fi o sursă în asigurarea de noi locuri de muncă. Din punct de vedere al asistenței sociale există pentru moment o deschidere. Sper să nu mai existe doar instituții ale statului, ci și organizații non-guvernamentale care să rezolve anumite probleme ale societății, prin finanțare sau cofinanțare de la buget.

6. Una dintre problemele cele mai urgente, este legalizarea serviciilor de îngrijire la domiciliu, care este o problemă pentru mulți bătrâni. Apoi este absolut necesară deschiderea unui centru pentru victimele violenței domestice și cred cu tărie că este nevoie de înființarea unor centre, nu pentru copii din centrele plasament, care până la 18 ani sunt cumva protejați, ci pentru cei care la această vârstă părăsesc casele de copii.

7. Cred că soluțiile sunt cele ale unor ONG-uri care să rezolve aceste probleme sociale în parteneriat cu autoritățile publice locale. Finanțările trebuie să vină o dată de la Uniunea Europeană, prin proiecte scrise de organizații non-guvernamentale, dar cofinanțate de autoritățile publice locale. Fără această colaborare nici nu se poate merge înainte!

8. Nu știu dacă sunt chiar în măsură să spun asta. Cred că este un lucru bun Festivalul de Teatru Contemporan care are loc anual la Brașov. Nu știu dacă strălucim și prin alte manifestări sau componente ale dimensiunii cultural-spirituale.

Cred că este evident pentru oricine că în acest domeniu nu se fac destule. Poate că nici populația nu este cea care să ceară evenimente culturale. Deci în mod hotărât, aceasta nu este o dimensiune caracteristică Brașovului, din păcate!

Ovidiu Moceanu
Scriitor

Răspunsul adecvat la această solicitare nu poate fi decât o monografie a Brașovului. Nu e

loc pentru așa ceva și nici timp. O să mă limitez la cultură, spiritualitate, viață universitară, fiindcă nu mă amestec în treburile pe care nu le stăpânesc. Sfaturi se pot da, însă e nevoie de soluții viabile. Or, aflatul în vorbă îmi repugnă.

Brașovul rămâne încă un oraș perceput, în primul rând, prin dimensiunea turistică. Fie vară, fie iarnă, la Brașov vin, cu treburi sau fără treburi, români și străini. Pentru câteva zile, pentru câteva ore, poate chiar câteva săptămâni. Când e turist, oaspetele Brașovului ar vrea să adauge la ceea ce vede și informație culturală. Slavă Domnului, are de unde! Numai că de aici încep întrebările: Oare Brașovul rămâne doar o amintire frumoasă într-un album oarecare? Nu cumva tocmai aici se află explicația pentru o percepție *consumistă* a valorilor culturii brașovene? Nu cumva însuși Brașovul a alimentat percepția unei imagini foarte colorate, dincolo de care nu se află o realitate vie, productivă cultural, ci doar o istorie îndepărtată?

Pentru o schimbare a coordonatelor imaginii, e de lucru încă multă vreme. Tocmai în acest sens, învățământul universitar brașovean va avea un rol foarte important. Ce trist!...

Doar de aproximativ un deceniu Brașovul are universități, pe măsura puterii sale economice și comerciale, așteptându-se un reviriment al cercetării științifice. Cea mai importantă relizare rămâne în ultimul deceniu o dezvoltare fără precedent a învățământului umanist. Dovadă că se așteaptă de mult timp un asemenea eveniment este creșterea numărului de studenți, atât la Universitatea „Transilvania“, singura universitate de stat din Brașov, cât și la cele particulare.

Brașovul trebuie să fie orașul unor ziare și reviste puternice, de ecran național, al unor edituri prestigioase. Îți mai rămân degete la o mână când vrei să numeri editurile brașovene care au trecut de stadiul de simplă societate comercială. Cât privește revistele, doar „Intervalul“ a supraviețuit solicitărilor de diferite feluri din ultimul deceniu. Ce s-a întâmplat cu revista „Astra“ spune multe despre mentalitatea celor care au avut, la un moment dat, inițiativa culturală în Brașov.

Brașovul este orașul toleranței religioase. A învățat lecția toleranței câteva secole. Alături de ortodocși, au trăit în liniște și trăiesc credincioși

de alte confesiuni. Nu cunosc, în istoria orașului, vreun conflict confesional. Pentru mine, rămâne orașul rugăciunilor stăruitoare pentru sănătate, prosperitate și mântuire, pe care le ridică în biserică arhipline, preoți vrednici și credincioși cum sunt în puține locuri din România. Îi întâlnești în pelerinaje la mănăstiri și schituri îndepărtate, la hramuri, la diferite slujbe religioase. Ateii brașoveni (s-au declarat astfel la penultimul recensământ trei la sută din populația Brașovului) ar trebui să ia aminte cât mai e timp.

Problemele Brașovului nu sunt altele decât ale României: o economie schimonosită de o reformă improvizată, un sistem sanitar defectuos, o cultura suprasaturată de produse mediocre. Când toate acestea vor intra în normalitate, va veni și epoca de aur a Brașovului.

Mihai Mohaci

Director Direcția Județeană pentru Protecția Consumatorilor

1. Dimensiunea *universitară*, dimensiunea *istorică*, dimensiunea *industrială*

2. Dimensiunea *universitară*, dimensiunea *istorică*, dimensiunea *turistică*

Dimensiunea turistică este cea care lipsește Brașovului, întrucât la ora actuală posibilitățile de cazare a turiștilor la nivelul orașului, ca și componenta de distracție, lipsesc.

O dimensiune turistică înseamnă o dezvoltare pe cel puțin cele două direcții amintite.

4. Rezolvarea problemelor de încălzire pentru cetățeni, comerțul brașovean efectuat în piețele

Brașovului și zonele limitrofe, înfrumusețarea orașului începând de la periferie spre centru.

5. Implicarea Primăriei și a Asociațiilor de Proprietari pentru a stabili dacă se rămâne pe o termoficare centralizată sau se va adopta soluția punctelor termice de cartier sau a centralelor termice de bloc sau scară;

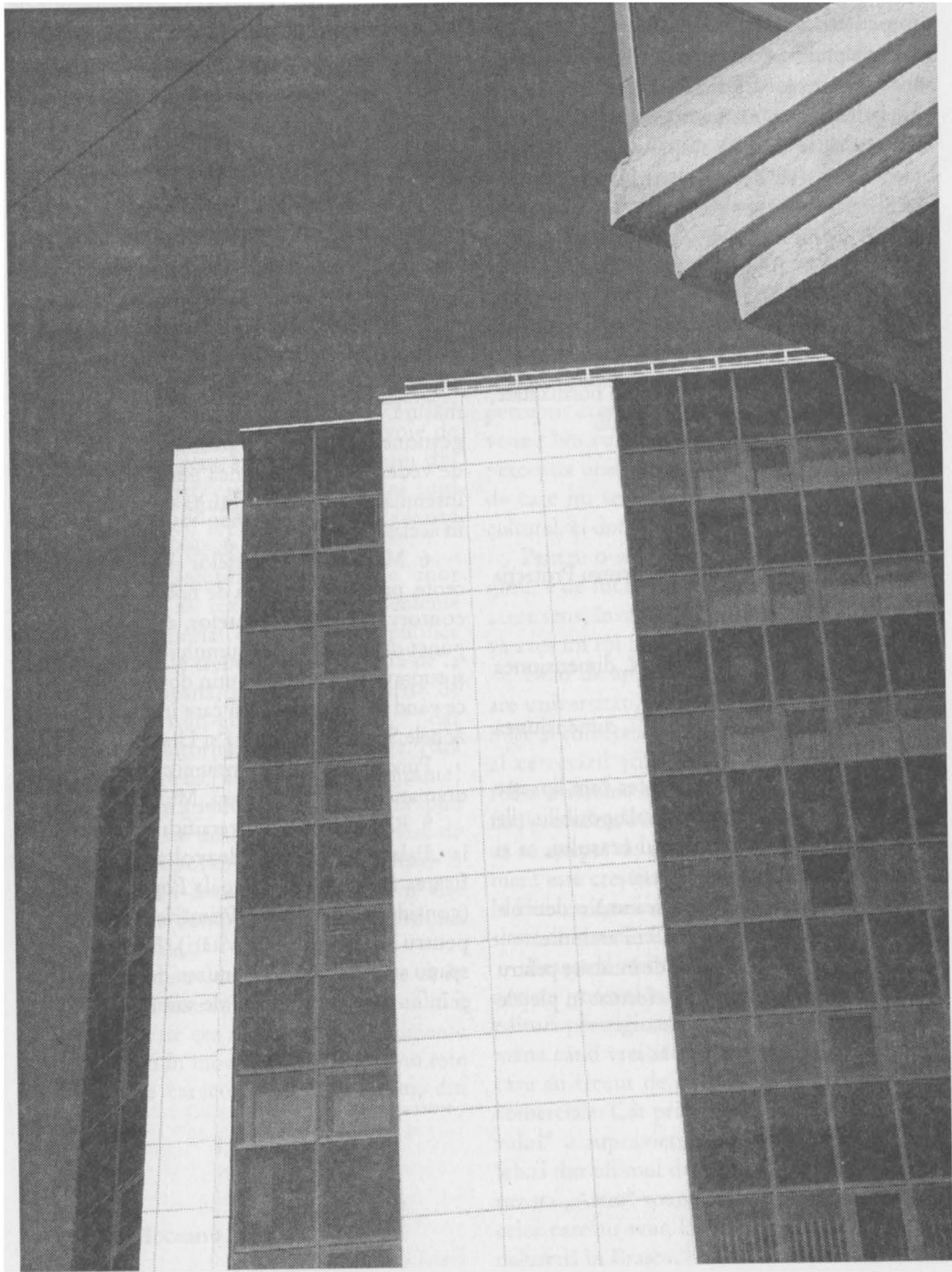
acordarea de către Primărie a unor spații suplimentare în vederea măririi suprafeței piețelor și apariția de noi piețe de cartier;

Implicarea Primăriei într-un management al gestionării resurselor umane în care munca pentru comunitate să reprezinte un atribut al tuturor elevilor brașoveni. Rezolvarea problemei nu se va putea face cu Asociațiile de locatari, care de obicei nu răspund decât într-o mică măsură, ci numai cu ajutorul Primăriei care să gestioneze și financiar problema – din punct de vedere logistic, munca pentru comunitate însemnând o muncă gratuită dar și conștientă în același timp.

6. Modernizarea piețelor și a zonelor adiacente, precum și apariția de noi piețe, problema contorizării apartamentelor, a blocurilor, din punct de vedere al consumului real, comasarea și supravegherea în cel puțin două locuri a celor ce vând produse „noi” și care în prezent ocupă zonele Stand Cibo, Noua și Uranus.

Punctele tari ale dimensiunii culturale: Teatrul dramatic, Teatrul de Operă, Muzeul de Artă.

9. Revitalizarea și diversificarea activităților la „Palatul Copiilor”, dezvoltarea și diversificarea activităților la Școala Populară de Artă (consider că implicarea Primăriei este necesară pentru aceste două activități). Existența unui spațiu adecvat pentru un muzeu de artă modernă și înființarea unui muzeu de știință.

Adrian Moruzzi

Fost primar al Braşovului (1992-1996)

Din punctul de vedere a ceea ce este, fără îndoială ca Braşovul are o dimensiune istorică mult mai puternică decât o au multe alte colectivităţi şi o identitate istorică de asemenea, care este importantă pentru că dimensiunea istorică poate însemna conservarea timpului şi moştenire materială. Dar Braşovul are o dimensiune care se duce undeva, într-un trecut, către locuri care merită să fie, pe undeva, menţionate. A avut, în mod clar, o dimensiune industrială care a avut un precursor comercial, dar industrial s-a stabilizat în timp, şi a fost ceea ce poate am trăit noi, generaţia mea. Personal, cred că această dimensiune industrială, comercială e posibil să mai aibă ceva de spus în viitor, dar asta depinde de ceea ce va apărea ca o politică comunitară de dezvoltare şi, să spunem ca a treia cale pe care aş încerca să o introduc în discuţie. Eu personal nu văd dimensiunea turistică diferită de cea comercială, o văd ca un detaliu al dimensiunii comerciale şi asta înseamnă un anumit tip de cultură comercială care aduce turistul. În contextul în care am intrat într-o societate liberă, în care iniţiativa contează mai mult decât orice, şi în care foarte multe locuri din ţară vor putea să-şi promoveze propriile lor dimensiuni turistice locale, va apărea o concurenţă acerbă, în care un element fundamental va fi acela de „cum vei face serviciile comerciale?”. De exemplu, în momentul de faţă ştiu precis că Bucovina este un loc de mare atractivitate, de o dimensiune de tip turistic alta decât cea pe care a avut-o Braşovul cu Poiana Braşov, şi mult mai eficientă. Iar dacă veţi merge în Bucureşti şi vă veţi uita la trenurile studenteşti de vineri, către Valea Prahovei, o să vedeţi că se opresc, majoritatea celor care vin în zona noastră, la Predeal pentru că nu se înţelege ceva foarte important la noi. Există o anumită creştere, pe măsură ce se maturizează o generaţie, în opţiunile turistice. Ea porneşte cel mai adesea la vârsta şcolară – vorbesc de liceu – şi studentească cu turismul cu pasul, se maturizează în turismul cu motocicletă şi maşina şi de abia după aceea devine un turism sedentar, care are nevoie de Poiană (Braşov). În

aceste condiţii, a naşte obiceiul ca de tânăr să-ţi vină vizitatorul la tine, să realizeze ataşamente faţă de loc şi faţă de calitatea serviciilor este o chestiune care aparţine unui tip de educaţie în care trebuie să fie implicat. Noi nu avem trasee de turism cu pasul pe care Bucegi-ul le are. În două zile, trei zile poţi să-ţi planifici să faci pe la cabane nişte deplasări pe potecă, prin locuri atrăgătoare, lucru care o să-l determine pe turist să revină. Dacă luăm Piatra Craiului ca masiv singular, te-ai dus acolo, ai ajuns în Piatra Craiului. Dacă te duci în Postăvarul, eşti tentat să cobori la Cabana Secuilor; dacă te duci în Bucegi, nu te duci în Piatra Mare, de exemplu. De exemplu, eu văd că ar trebui făcută Cascada Tamina, 7 scări să aibă propriile sale cabane, să cobori din Postăvarul la Tamina, să te duci în Piatra Mare, să vedem dacă se face acolo cabană, să mai ai încă nişte prelungiri de trasee care să te ducă spre locuri inedite, ca să poţi să-ţi petreci un sfârşit de săptămână sau o vacanţă de sărbători într-un mod atrăgător. La fel cred că la Curmătură, spre Cheile Râşnoavei dacă ar exista ceva care să atragă turistul ar fi altfel. Deci acestea sunt, după părerea mea nişte dimensiuni ale turismului care trebuie crescute, şi pe care noi nu le luăm în considerare. Iar pe de altă parte, însăşi monumentele istorice care există, să spunem Cetatea Veche a Braşovului cu turnurile sale, nu sunt amenajate într-o manieră care să le facă atrăgătoare şi să producă divertismente specifice ca înalte locuri. Luaţi turnurile de sub Tâmpa. Mai au puţin şi se dărâmă. Nu e nimic comercial dezvoltat în legătură cu aceste turnuri. Faptul că Bastionul Ţesătorilor e folosit pentru manifestări de cultură e laudabil, dar în restul timpului el de unde scoate banii? Deci aspectele comerciale ale turismului trebuie dezvoltate. Dacă caut o gravură mai mult sau mai puţin autentică a vechiului Braşov o găseş? Nu. Vreau un centru al oraşului, vechi, cu trimiteri la ceea ce este efectiv vechi şi să mă duc să caut casele vechi. Care-i cea mai veche construcţie din cetatea Braşovului?

– În Bartolomeu, biserica...

– Asta ştie toată lumea. Dar nu se ştie că în Piaţa Enescu, acest birt făcut...

– Da, Blue Corner.

- Așa. Aceea este de fapt cea mai veche clădire din centrul Brașovului. Deci sunt o mulțime de lucruri care nu sunt marcate. Unde scrie că turnul din Piața Sfatului a fost făcut la 1485 și, că acest lucru e contemporan cu Jeanne D'Arc. Asta ar putea crea o anumită atractivitate, și știu eu, o anumită fixare în memorie. Aceste lucruri trebuie făcute în corelație cu aspectele comerciale. Eu personal nu cred că Brașovul va mai fi atât de mult industrial, va fi un Brașov comercial, și el ar putea recâștiga această dimensiune. De ce? Pentru că este la mijlocul țării. Nu cred că Brașovul va mai avea dimensiunea industrială care a fost, și mă justific. Nu mai există o piață a autocamioanelor în România care să poată fi gândită că va mai fi cucerită de fabrica de autocamioane. De ce? Pentru că un prototip de produs costă în jur de 1 miliard de dolari, ori capacitățile de cercetare și proiectare ale acestor uzine, și ale Tractorului, și ale autocamioanelor au murit.

- Ca să nu mai vorbim de faptul că piața e deja...

- Mă tem că concurența de pe piață nu îi dă câștig de cauză și în aceste condiții mă gândesc că această dimensiune nu mai poate avea o extensie în timp. Dacă până acum vedeam că aceste uzine, iertați-mi termenul, deveneau „scutieri“ ai unor mari concerne internaționale, atunci vedeam un viitor, dar în aceste condiții nici nu putem discuta. Industria de armament din preajma Brașovului este de asemenea în cădere liberă. Conjunctura de situații internaționale nu favorizează în nici un fel această dezvoltare. Iar dacă vom intra în NATO, va exista dominanța armamentului NATO. Deci, pentru mine sunt câteva lucruri foarte clare, condiții pentru redobândirea dimensiunii comerciale, a acelor mari distribuitori care se pot așeza în centrul României, pentru că în felul acesta ar avea acces la toate piețele de pe teritoriul național relativ ușor, cu costuri minime ale deplasărilor de aprovizionare și contractare. După opinia mea, este un lucru pe care ar trebui să îl luăm în considerare. În ultimă instanță, Brașovul este atrăgător pentru oamenii bogați care vor să-și construiască case de locuit sau de vacanță, lucru care ar fi cu atât mai susținut dacă se va

naște autostrada spre București, care e o mică Românie.

- E vorba de 10% din populație.

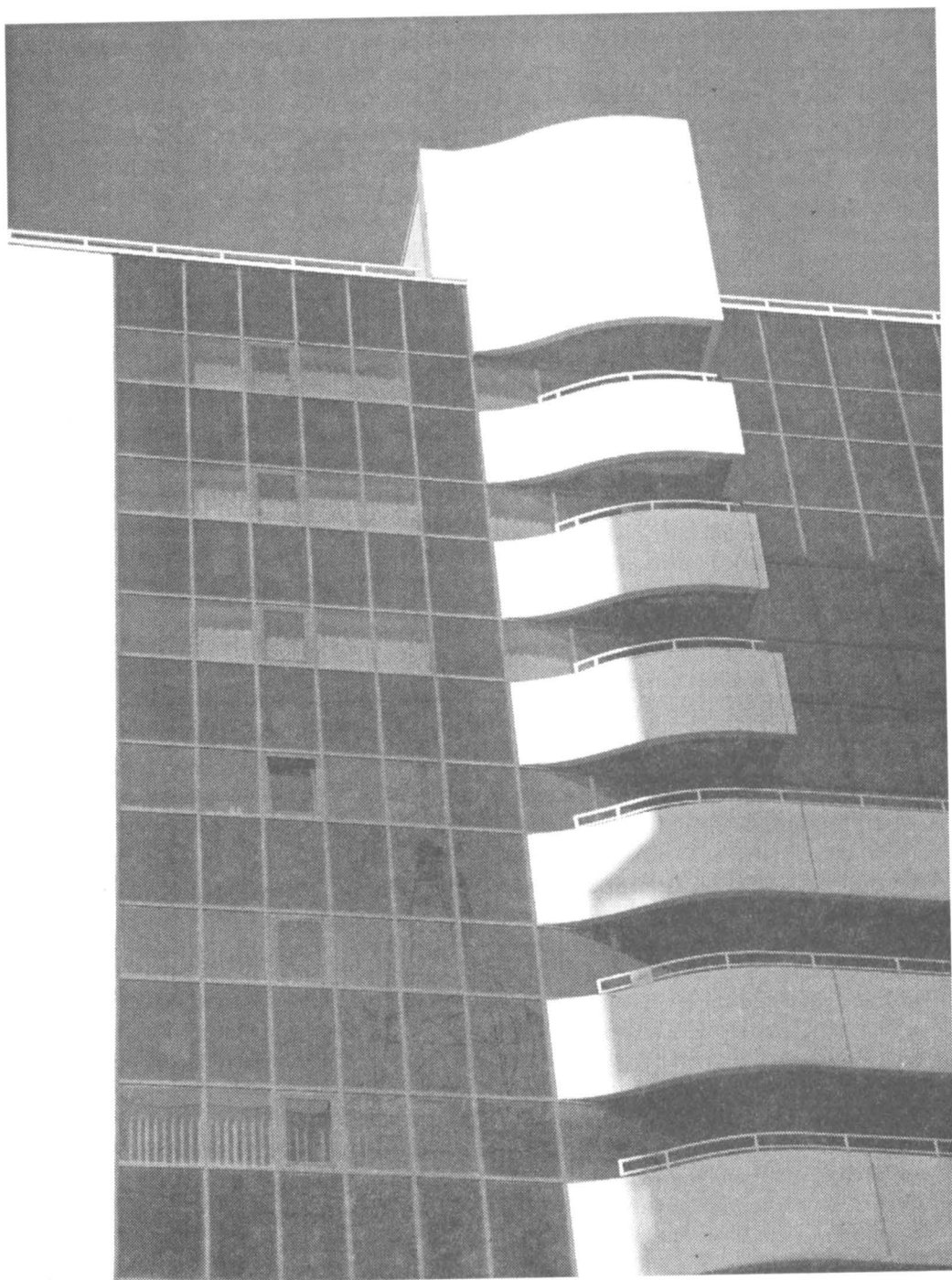
- Da. Acolo sunt mulți oameni bogați ai României și, în condițiile unei autostrăzi, 170 de kilometri înseamnă, în principiu, o oră și un sfert, adică înseamnă, mai mult sau mai puțin, cât îi trebuie la ora actuală bucureșteanului pe drumurile care există să ajungă pe Valea Prahovei. Ori autostrada va face prelungirea potențială a drumului pentru cei din București, din sudul bogat al țării să-și caute refugiu de staționare, de vacanță la Brașov. Acest lucru e legat mai mult de conceptul pe care îl aveți dumneavoastră de nod comunicațional; dar el naște niște efecte de proximitate foarte importante. Iarăși, după părerea mea, acesta e un punct de atracție. Eu văd și o dezvoltare care va veni din faptul că facilitățile care vor apărea vor face ca familiile să poată să se deplaseze din sudul bogat al țării spre noi cu o anumită eficiență, și în condițiile astea, ploieștenii, târgoviștenii, bucureștenii sunt în zona aceasta de interes. Ei pot deja să își facă o casă, de exemplu, la Bran. Branul deja se mișcă spre Zărnești și, părerea mea este că el va intra încet încet în țara Bârsei, iar țara Bârsei va deveni, și voi discuta la momentul potrivit, o zonă metropolitană, care zonă metropolitană deja e, oarecum consolidată, prin faptul că într-un diametru de 30 de Km avem 4 municipii – Brașov, Săcele, Codlea și Sfântu Gheorghe. Sf. Gheorghe e văzut ca făcând parte din acest conglomerat comunitar, iar dacă veți merge la Primăria de acolo, ei vă vor spune „noi suntem în zona de influență a Brașovului“. Comercial, de exemplu se aprovizionează majoritar de la Brașov, autostrada noastră e și autostrada lor, aeroportul nostru, dacă va fi, este și aeroportul lor, anumite infrastructuri de tipul haldă de gunoi sau procesarea gunoierului în mod industrial îi vor atrage și pe ei. Ocolitoarea Brașovului va fi o facilitate și pentru ei, deci ei sunt legați de noi. Acest „ansamblu“ va face ca Brașovul să se înscrie într-un proces de dezvoltare metropolitană. Fie ar trebui inclus într-un proces de dezvoltare regională în sens real și nu în cel administrativ, birocratic, cum este la noi. Această dimensiune regională trebuie să se bazeze pe ceea ce sunt principiile Cartei

europene a Autonomiei Regionale, în sensul că trebuie să fie o zonă consolidată istoric, cu legături ferme și consistente care să atragă populațiile în mod spontan, să aibă o zonă universitară, o zonă comercială, o zonă industrială și bineînțelese infrastructurile care se impun. După părerea mea, regiunea care are o astfel de consistență este o zonă care se duce de la Brașov până la Hoghiz, după Hoghiz deja, Rupea cade poate în sfera de atracție a Sighișoarei, se duce până la Făgăraș, doar dacă chiar vrem până la Victoria și Ucea, dar după aceea începe Porumbacu, Avrigul nu mai spun, cade către Sibiu, În schimb ne ducem în județul Covasna, pe tot perimetrul, ajungem până la Miercurea Ciuc și ajungem poate, în cel mai bun caz, la izvorul Oltului. Deja, dacă ajungem în partea cealaltă a Mureșului, Și Gheorghieni cade deja la Mureș, Odorhei este încă ambivalent. Odorheiu este în zona Mureșului de necesitate, a Târgului Mureș. Dacă, cu o infrastructură de comunicație am aduce Odorheiu către Sfântul Gheorghe, pentru că este un drum pe acolo, dar este foarte prost, Odorheiu s-ar putea să vină înspre Brașov. Deci, dacă vreți, regiunea de dezvoltare economică și europeană a zonei noastre este valea Oltului Superior. Părerea mea este că am putea să realizăm aici elementul de consistență necesar în nașterea de concepte. Mai mult, în ceea ce privește politicile de dezvoltare turistică, m-aș duce până la Sinaia, dar Sinaia ne bate. Are proximitatea Bucureștiului și un anumit standard, dar dacă apare autostrada, lucrurile se schimbă. Acesta ar trebui să fie un element de acțiune anticipativă, de a face o bună evaluare a ce înseamnă impactul autostrăzii potențialul zonei, și a-i da demersul practic necesar. Acum, dacă ar fi să definesc Brașovul, aș spune că Brașovul este un oraș atrăgător, situat într-un cadru natural deosebit, cu un standard de viață care este ușor peste media standardului românesc, cu un capital de onestitate care îl face atrăgător ca loc de refugiu, sau chiar de locuit, dar îi lipsesc încă foarte multe dimensiuni care să îl facă efectiv un oraș dorit a fi trăit.

Cum îl văd peste 20 de ani? Peste 20 de ani îl văd ca o zonă metropolitană însă ca să înțelegem, o zonă metropolitană trebuie să avem în primul rând definiția. Dimensiunea metropo-

litană, în condițiile autonomiei locale, a economiei libere de piață nu poate fi impusă prin acte administrative oricât de binevenite și bine judecate ar fi ele. Trebuie de fapt să fie o acțiune spontană și voluntară, spontană inițial și voluntară mai apoi, condusă, ghidată, dar oricum, ca o acțiune liberă, pentru că nimeni nu va putea schimba anumite lucruri. Ghimbavul se va numi Ghimbav, Cristian se va numi Cristian, iar la un moment dat să existe oportunități ale Brașovului care să fie aplicate mai facil în aceste localități. Din acest punct de vedere, eu cred că Brașovul va avea de pierdut dacă nu devine liderul acestei acțiuni de descentralizare controlată a autorităților Brașovului și a zonei Țării Bărsei. Pentru acest lucru este necesară o structură asociativă a comunităților locale care, dacă analizăm legea poate fi făcută de consiliile locale. Din păcate în România, consilierii locali sunt politicienii uitați, cei care au beneficiat poate de cea mai slabă asistență la nivel formativ. Există o criză de relație generalizată în municipiile din România, între Consiliile Locale și primari și lucrul vine din evoluția legii și a situațiilor practice. Realitatea este că un primar se rodează relativ repede, și dacă nu de fond, cel puțin mimetic, el poate să reprezinte cu un anumit succes interesele comunității, să le conceptualizeze, să le înțeleagă, pentru că aportul instituțiilor publice este cert și rapid, fiind confruntat în fiecare zi de problemele comunității. Consilierii locali, ca factori de decizie nu au această experiență a continuității și a înțelegerii din interior a ceea ce înseamnă structura de interese și a modului cum ea acționează în interiorul primăriei. Din aceste motive, aș spune că consilierii locali aduc în discuție într-un mod facil problemele comunității, în timp ce primarii, având o dimensiune, să spunem, mai adâncă, și fiind în atenția presei apar ca fiind „fac totul“ comunității. La ora actuală, legile au creat un cadru suficient de puternic ca să dea autonomiei locale o anumită consistență: un buget al brașovului de 1081 de miliarde pe anul 2002 e o sumă importantă în mâna consilierilor locali, deși lumea îl vede pe primar...

– Poate și pentru faptul că primarul e ales în mod direct.

– În condițiile astea asistăm la o descentralizare discutabilă. Trecerea în subordinea Consiliului Local a unui serviciu de patrimoniu, de exemplu, ridică anumite probleme de cum vei gestiona acest patrimoniu, ce continuitate de tip operativ există, ce control, ce promptitudine a deciziei. Aceste tipuri de probleme nu sunt acoperite de legi, în evoluția lor. Ele sunt prezentate ce fiind în interesul comunității, dar de fapt ele nu reprezintă acest interes. Cea mai mare deficiență este pentru toți politicienii locali o expresie pe care a folosit-o Coandă. H. Coandă spunea că „politicienii sunt ca barcașii, stau cu spatele la viitor dar trag vârtos la vâsle” în sensul că nu știi încotro se duc, dar se grabesc spre acel viitor. Au un drive puternic. Același lucru se întâmplă la nivel local. Nu există nicăieri o înțelegere a dezvoltării strategice, în afară de câteva localități: Timișoara, Oradea, Baia Mare, și poate pe planul doi Pitești, Ploiești, Târgu Mureș, Focșani. În rest, există un crepuscul a ceea ce se cheamă dezvoltarea strategică locală. Dezvoltarea strategică locală ridică probleme numeroase și în primul rând pe aceea a dezvoltării economice, pe care nu o mai planifică nimeni în momentul de față. Planificarea în România a ajuns un concept derizoriu, și din păcate nu este înțeles că face parte efectiv din inteligența ființei omenеști. Omul dacă observă este inteligent nu atunci când rezolvă problema în mod eficient, ci când rezolvă acum probleme viitoare. Deci, când este anticipativ, este creativ în maniera de a închipui viitorul de la nivelul posibil la probabil și apoi la cert. Ori noi suntem în situația în care habar nu avem încotro ne ducem. Există o resursă primară și limitată care se numește pamânt, teren. Terenul este resursa suport a oricărei dezvoltări, dar aceste terenuri aparțin în momentul de față mai multor comunități. Într-o zonă metropolitană și vorbesc strict de cea a Brașovului avem de-a face cu 12-15 comunități. Aceste comunități, pentru a-și realiza propria lor dezvoltare au obligația să întocmească planuri urbanistice generale. Nimeni nu a armonizat planul urbanistic general în Țara Bârsei, să vadă în primul rând vecinătățile, în al doilea rând să vadă ierarhia terenurilor nobile, sau dacă vreți, ierarhia categoriilor de teren. Nimeni nu a văzut dezvoltarea ca un

ansamblu regional, sau metropolitan ca micro-regional. În aceste condiții apare ca o urgență, ca o prioritate de grad zero să se realizeze structura asociativă a comunelor din viitorul perimetru metropolitan, și dacă vrea Sfântu Gherorghe să vină, cu atât mai bine. Arată și bine colaborarea cu maghiarii, arată și eficient și are putere mai mare de reprezentare. Dar oricum comunele din preajma Brașovului vor trebui luate în considerare pentru că unele zone rezidențiale, de oameni bogați se vor realiza la mică distanță de Brașov. Eu cred cu tărie de exemplu că o zonă nobilă este, sub Măgura Codlei, între Codlea și Vulcan, și așa mai departe spre Zărnești. E o zonă cu fața la miazăzi, în pantă și viitoarea autostradă va veni undeva între Cristian și Codlea. Asta înseamnă că de acolo, printr-un evantai de drumuri locale poți imediat să pătrunzi în zonă și să-ți construiești casă care să arate bine. Cine rezervă aceste terenuri pentru aceste tipuri de construcții? Astfel de zone nobile de construit sunt valabile și de la Brașov spre Cristian, pe sub pădure. La fel mai sunt și la Săcele, la fel va deveni probabil și Valea Timișului. Aceste vor a deveni zonele rezidențiale bogate. Le-a rezervat cineva? Dar unde sunt casele mijlocii și unde sunt cartierele populate? Vor fi în blocuri? Mă îndoiesc. Părerea mea este că alocarea viitoarelor centre de locuit în perimetrul Țării Bârsei prin folosirea exemplară a ofertei cadrului natural este, în faza următoare, de asemenea o prioritate. Nu în ultimă instanță este cea a situării drumurilor, a zonelor comerciale și a zonelor industriale. Zonele industriale vor fi, dar probabil la scară mică, întreprinderi mici și mijlocii, poate unele chiar și mari. De exemplu o uzină deosebită a Brașovului este Rulmentul. Ea face organe de mașini. Chiar dacă se schimbă tehnologiile, chiar dacă se schimbă esența automobilului, Rulmentul rămâne. Asta înseamnă că, bine condusă o asemenea afacere trebuie să trăiască. Motoarele electrice pe care le face Electroprecizia sunt componente ale structurilor complexe, doar să apară o evoluție extraordinară a motorului electric, dar nu cred. La Siemens nu s-a schimbat nimic. Ele vor rămâne o componentă mereu universală, care are continuitate. Brașovul a avut fabrica de șuruburi și organe de asamblare. A murit. Aici vreau să spun că tot ceea ce înseamnă

dezvoltare nu se va putea face fără participarea a ceea ce lipsește, dimensiunea informatică. Calculatorul nu mai este un simplu calculator. Este un instrument universal de comunicare, este capabil, la fel ca și imaginația, noastră să genereze structuri virtuale. El ne apropie de toată lumea, el ne poate face în același timp să comunicăm cu documente complexe. În perimetrul de care discutăm, situația terenurilor poate fi introdusă într-o bază de date și pusă într-o licitație publică pentru ceea ce înseamnă inițierea tranzacțiilor speculative. Dacă Brașovul va comunica, va avea niște planuri ferm angajate care vor fi promovate așa cum trebuie, în care terenurile pot fi regăsite pe diverse niveluri de calitate, cu diverse categorii de prețuri și vor începe tranzacțiile speculative ale Țării Bârsei asupra terenurilor, suntem pe calea cea bună. Păreră mea este că în spatele unui bun plan urbanistic general global trebuie să se regăsească interesul agenților imobiliare de a tranzacționa planificarea dezvoltării la nivelul terenurilor. După aceea vin banii investitorilor de diverse categorii. Această infrastructură informatică, care face tranzacția informativă cel puțin rapidă și infrastructura comunicativă de asemenea rapidă, între parteneri, este absolut necesară. Există TVS care are în asociere RDS care este un mare operator de servicii Internet... dacă vom ști să facem Țara Bârsei o pânză de păianjen de cable optice, până în Bod, până în Zărnești și în toate zonele, cel ce va avea o casă de vacanță va putea să își conducă afacerile și să comunice din orice colț al Țării Bârsei, indiferent unde ar avea afacerile.

În plus, e nevoie de o anumită instruire, un anumit exercițiu al consilierilor locali. Dacă nu se va face această instruire a consilierilor locali, cum și-o face de exemplu Ploieștiul, cum și-o face Baia Mare, cum și-o face Târgoviște, cum și-o face Piteștiul, cum și-o face de exemplu Consiliul Județean Călărași. Brașovul va rămâne în urmă iremediabil. Un oraș care a început deja dezvoltarea metropolitană este Oradea. Este primul oraș din România care și-a prezentat conceptul de dezvoltare metropolitană astă-vară pe 12-13 iunie, Oradea plus opt localități din jur. Pentru că era primul oraș din România și pentru că erau niște bani la Guvern care nu se știa exact

unde vor merge pentru că erau pentru dezvoltarea metropolitană pe care nu o cunoștea nimeni, 30 de miliarde de lei i-a luat Oradea. La Oradea sunt concepte foarte interesante. Apare conceptul de integrare urbană, cel despre care v-am spus cu planurile urbanistice, conceptul de integrare fiscală – asta înseamnă că pe planul impozitelor și taxelor, nivelul practicat în comune este același cu cel practicat în municipiul Oradea. A început și procesul de urbanizare, de unificare prin urbanizare, ceea ce înseamnă că toate comunele beneficiază de toate utilitățile.

În condițiile astea, ei ne-au luat-o înainte, poate și din cauza învecinării cu Ungaria... Și Focșaniul are un concept de dezvoltare foarte, foarte inovativ. Ei sunt de fapt primul oraș care au făcut un împrumut de la bănci comerciale românești și au construit o piață, în timp ce la noi s-a apelat la investitori particulari. Investitorul dorește să aibă profit, iar profitul se reflectă în prețul produselor vândute în piață. Cu alte cuvinte, piețele trebuie să se găsească în proprietatea și în administrarea comunității. Concesionarea piețelor e o prostie. Comunitatea trebuie să aibă cel puțin una două piețe ale ei în care să apară raportul real calitate – preț. Focșaniul și-a construit a piață ultra modernă, iar împrumutul a fost rambursat pe baza taxelor plătite de producători, în doi ani și nu în doi ani și jumătate, cum era prevăzut inițial. La fel, la Iași am fost surprins. Acolo s-a construit piață cu aer condiționat. La fel un concept foarte interesant de dezvoltare se aplică la Ploiești. Primarul de acolo a reușit să stabilească niște contacte, să adune informații. Acolo s-a realizat această instruire, educare a politicienilor locali. Frecușuri de natură politică există și acolo, dar le depășesc sau le-au depășit, cel puțin în luarea deciziilor importante. În Brașov, noțiunile politice nu au greutate, sunt foarte subțirele. Bunăoară, un politician brașovean spunea că vrea să susțină o lege privind dezvoltarea metropolitană, dar a arătat că nu știe nimic. De exemplu, Poiana Brașov a fost declarată de guvern stațiune de interes republican, dar ce a adus acest lucru în Poiană? E un act care încurcă obținerea diverselor aprobări. Cel care vrea să vândă semințe în Poiană trebuie să ceară

aprobare de la Guvern. Aceste lucruri nu dovedesc decât că există un diletantism politic și administrativ. Noi avem avantajul că aceste etape de dezvoltare au fost deja parcurse de alte state civilizate, iar noi nu trebuie decât să punem mâna pe carte și să citim, și nu prea văd acest lucru. Mulți cred că se poate face politică după ce citești un ziar, în condițiile în care cultura ziaristului lasă de dorit. De exemplu, ziaristii îi reproșează actualului primar călătoriile. Nu se înțelege că o comunitate se vinde, iar rolul primarului este să o vândă, să o tranzacționeze. Ajungem să spunem că cel mai bine e să alegem un primar gospodar, pentru că sună bine. Gospodarul e într-un sat. În Occident, a fi gospodar înseamnă să fi profesionist. În Occidentul îndepărtat, anglo-saxon, dar și în Europa, orașul este condus de un city manager. Tot ce înseamnă administrarea orașului se află în mâna acestui city manager, și care asigură o continuitate, indiferent de politicianul care îl conduce. El este mult mai bine plătit decât primarul, iar un city manager de bună calitate este, de obicei, disputat de marile orașe. Într-o localitate a fost ales primar un preot, care cu știința lui și cu felul lui de a privi diferitele chestiuni, nu face decât să încurce lucrurile. Uitați-vă de exemplu ce se întâmplă în București la ora actuală. Au fost obținuți niște bani de la Banca Europeană și Banca Europeană de Investiții și ei spun „nu, noi nu vrem pentru parcuri, noi vrem pentru drumuri“, dar cei care pun în discuție, și nu vreau să amintesc numele domnului primar care am înțeles că a luat bacalaureatul acum, domnul nu înțelege că negocierea pentru o asemenea sumă este o fază care durează vreo doi ani de zile, în care vei prezenta niște proiecte care au fost analizate și din punct de vedere tehnic, și din punct de vedere economic și după ce ai parcurs toate etapele, îți dai banii pentru o anumită aplicație. Ei nu se pun pe masa Consiliului Local pentru ca membrii acestui consiliu să facă ce vor cu ei. Am impresia că domnul Băsescu are aceste proiecte de pe vremea când era ministru, și abia acum s-au finalizat aceste etape, cam acesta este timpul de gestație al unui proiect, și pentru asta le-a promovat atunci. A făcut un primar

referendum și a spus că 99,95% vor asfaltare. Ei și? Ce are asta cu organismul băncii?

Trei probleme urgente ale Brașovului? Brașovul are atâtea probleme, că nici nu știu cu care să încep. O problemă mare a Brașovului este sănătatea vieții economice pentru că numai o viață economică bună naște un oraș care aduce venituri. A face un inventar de probleme nu ajută la nimic pentru că marea majoritate crede că Brașovul și primarul are o resursă infinită și doar câteva probleme, și numai imbecilitatea funcționarilor publici face ce banii să nu fie cheltuiți corespunzător. În Brașov, poate a doua problemă pe care eu o văd, este aceea că oamenii nu știu să trăiască bine, și mă refer la faptul că stăm în blocuri mulți dintre noi, organizați în Asociații de Proprietari care gestionează submediocru condițiile noastre de trai. Ni se datorează, în bună parte ceea ce ni se întâmplă, pentru că nefiind o opinie profesionistă, clară și puternică a președinților și a administratorilor față de furnizorii de servicii, evident că serviciile sunt furnizate la nivel calitativ foarte prost și neexistând presiunea cetățenească către așa cevalucrurile stagnează. Fără un reviriment a ceea ce înseamnă administrarea proprietăților comune prin asociații de proprietari, cu foarte buna înțelegere a posibilităților și respectiv a oportunităților nu se va schimba nimic. Și practic, după cămașă și haină, este casa cea cu care mă îmbrac. Casa în care trăiesc este adesea cu scări mizerabile, cu uși și ferestre care nu se închid și se pierde căldura, cu lume care nu se respectă, cu spații verzi care sunt călcate în picioare, cu lipsă de locuri de parcare îngrozitoare, cu alei care nu sunt reparate de ani de zile, ca să nu mai vorbim de drumuri. Dar nimeni nu a venit să spună „hai domnule, dă-mi asfaltul și pune-mi țărșușii iar eu scot lumea și facem treaba!“, deși asta e modul cel mai simplu și mai direct ca să beneficiezi de fondurile primăriei. O a treia problemă cred că este dușmănia politicianilor. România a avut o tranziție politică violentă. Violenta aceasta a născut adversități acute și clasa politică nou născută și de o parte, și de alta a spectrului, a preluat nu exemplul lumii politice democratice, ci adversitatea în care cele două grupuri politice încearcă să se anihileze reciproc, neînțelegând

că esența democrației se referă la o coexistență armonioasă, la o anumită toleranță. Păreră mea este că atât timp cât există această adversitate care macină viața politică a Brașovului, degeaba discutăm despre orice fel de proiect, pentru că, de exemplu, o decizie politică luată acum 4 ani de un consiliu local nu este recunoscută ca fiind validă de actualul consiliu local. Politicienii de acum 4 ani aveau niște idealuri politice în ceea ce privește interesul comunității care nu sunt recunoscute de actualul consiliu local. Trebuie spus că unii politicieni nici nu vor să audă de o strategie de dezvoltare economică a Brașovului. De exemplu s-a făcut reorganizarea diagramei de posturi a primăriei fără nici un criteriu. Pentru a distruge un om s-a distrus un aparat care abia începuse să funcționeze.

Ce soluții vedeți pentru rezolvarea acestor probleme? Aș spune că lipsește cultura. La noi este o politică emoțională, hormonală, nu este o politică a rațiunii. Când un politician cu un bodyguard se iau la bătaie, asta e punerea în practică a ceea ce gândește dumnealui. Câtă vreme viața politică este o colcăială de invective, lucrături care mai de care mai urâte și mai subtile din punctul de vedere al răutății, mi se pare că punem întrebările astea degeaba pentru că puterea trebuie dată celor care merită să o gestioneze. La noi nu se pune problema de merit.

– Trei probleme urgente din domeniul dumneavoastră de activitate.

– Eu aș spune că o problemă este cea din domeniul societății civile pe care noi o gestionăm este cea a Asociațiilor de proprietari. Eu aș vrea să văd în municipiu o revoluție a societății prin instruirea administratorilor, separarea președinților de administratori. Aceste funcții necesită o sumă de cunoștințe precum și capacitatea de a negocia și de a învăța pe alții. Ori asemenea persoane nu prea ajung în aceste funcții. Foarte rare snt cazurile când un administrator sau un președinte de asociație este un om care știe ce vrea și ce trebuie să facă pentru a-și realiza obiectivele. Al doilea lucru pe care l-aș menționa este instruirea consilierilor și a funcționarilor publici. Ei au în mână puteri imense. Simbioza între consilierii locali și funcționarii publici prin intermediul primarului și al secretarului este esențială pentru că ei sunt cei care trebuie să

decidă asupra viitorului acestui oraș. A treia soluție pe care aș spune-o este crearea de facilități pentru societățile comerciale, pentru investitori, dar și pentru tineri. Avem o universitate cu facultăți tehnice, economice și umaniste. Întrebarea pe care toți studenții ar trebui să și-o pună este „Cum mă voi vinde?”. Soluția practică va ține de imaginația și resursele fiecăruia, dar pentru asta trebuie să ai o firmă, să ai personalitate juridică. Deja din anul trei, studentul trebuie să se gândească la firma lui, la modul cum și-o construiește, la spectrul de activități pe care dorește să-l desfășoare, la ce tipuri de cunoștințe trebuie să aibă el ca să fie un bun și gestionar și un inginer creativ în domeniul lui. Acest lucru, acest spirit trebuie născut din facultate. Și încă ceva. Avem 10% maghiari și la 30 de kilometri avem 80% maghiari. Toate orașele din zonă sunt înfrățite cu orașe din Ungaria. Avem posibilitatea să îi întrebăm ce au făcut ei prost pentru ca noi să ne ferim din timp și să nu facem aceleași greșeli. Brașovul este înfrățit cu orașul Győr, care este în vestul Ungariei. Noi putem dezvolta diverse proiecte pe banii care le sunt accesibili celor de acolo, pentru că Győr este un oraș foarte dezvoltat.

– Mai este o întrebare legată de cultură. Puncte tari, puncte slabe și oportunități.

– Trebuie spus că omul liber al societății de consum nu este un om prea cult. Este un bun consumator. Este adesea lăudat și încurajat să consume. Cred că latura culturală este legată de latura spirituală și în momentul în care pun problema dezvoltării culturale, pun implicit problema în ce măsură politicile de dezvoltare economică pot fi profitabile din punct de vedere spiritual, pentru că dacă vectorul dezvoltării economice e legat de posesiunea de obiecte, vectorul dezvoltării spirituale se referă la a mă poseda pe mine, a mă cunoaște. Păreră mea este că în multe societăți occidentale pe care am avut ocazia să le văd, vectorul cunoaștere era extrem de deficitar. În aceste condiții nici nu te miră că individul nu consumă decât cultură de un anumit fel. În momentul în care ființa a deschis porțile spiritualizării, are și pretenții culturale de o anumită calitate. Brașovul ar putea, în direcția comercială în care merge, să își propună și o dimensiune culturală ca un element de bla-

zon. În acest sens ar trebui să acționeze grupuri civice cu a anumită consistență și o anumită autoritate care vor fi capabile să dirijeze gustul public spre ceea ce este efectiv de calitate. Se manifestă, la nivelul Brașovului o grijă mai mult sau mai puțin conștientă legată de instituțiile sale de cultură. Se încearcă asigurarea unei finanțări, a unei continuități care să facă din aceste instituții ceea ce ele ar trebui să fie de fapt. Lipsește însă, la nivelul întregii culturi o implicare a tinerilor care să genereze școală și care să genereze critica. Nu poți să faci, de exemplu, artă fără consumatori care să fie elite critice și care să genereze disponibilitatea artistului. Aș vrea totuși să spun că prezența maghiarilor ar trebui să creeze infuzii și interferențe, care poate există, dar ele se manifestă la periferie. Dacă se va trece de la societatea muncitorească la societatea burgheză, dacă se va trece de la „să muncim tovarăși” la „să vindem domnilor”, poate că această burghezie de mijloc va simți nevoia unui obiect de artă de calitate.

Alexandru Munteanu

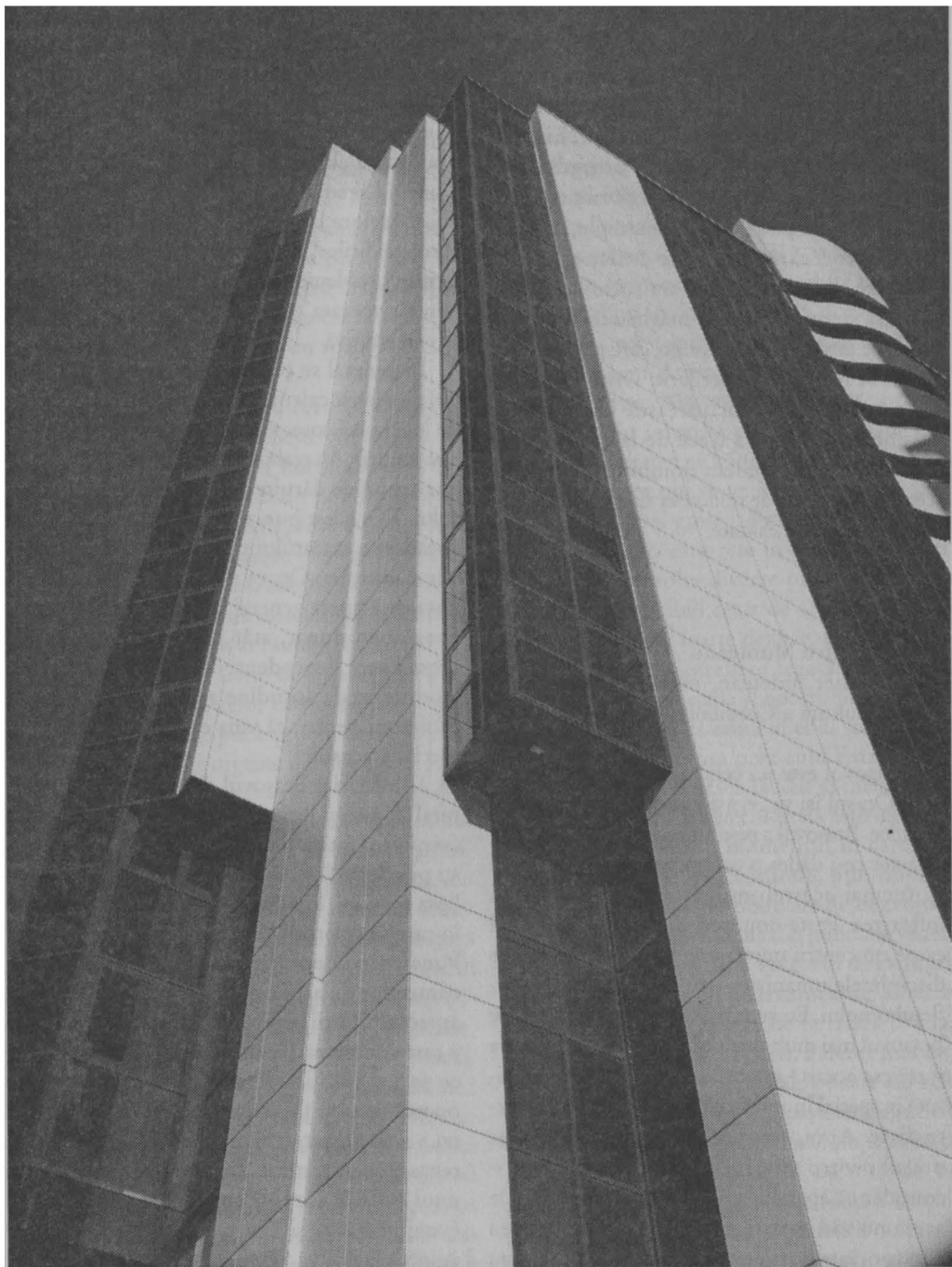
Consilier județean, membru în Comisia pentru Cultură a Consiliului Județean Brașov

Brașovul este un centru industrial în dispariție. Orașul își va regăsi valențele comerciale și turistice. Brașovul a pierdut caracterul multiethnic, caracter ce-i dădea o coloratură deosebită. Cred că tocmai acestei multiethnicități i se datora înflorirea. Peste douăzeci de ani văd Brașovul ca pe un centru universitar în care să prevaleze disciplinele umaniste – cu deschidere spre sufletul omului. Eu sunt născut în Brașov și iubesc Brașovul mai mult decât își poate închipui cineva și trăiesc această insatisfacție a poluării lui realizată în special în anii dezvoltării industriale hipertrofiate. Apoi, este vorba de cum îmi doresc orașul pentru viitorul copiilor și nepoților – consider că apartenența la loc este esențială. De aceea nu văd această dezvoltare aiurea pe baza acestor întreprinderi mamut. Poluarea asta umană afectează civilizația orașului, îi strică imaginea. Un oraș frumos civilizează.

Ce ar trebui făcut? Sistematizarea circulației. Limitarea sau chiar interzicerea circulației în zona burgului vechi. Refacerea zidurilor. Aceste ziduri sunt o comoară ce trebuie exploatată. Am avut ocazia să vin aici cu francezi, nemți, moldoveni de dincolo: „domnule! Aici e altă lume”. Cine dă aspectul acesta orașului – burgului? Tocmai zidurile și clădirile vechi, arhitectura cu influențe de la toate etniile. Renovarea clădirilor. Se poate privatiza acest domeniu și se poate percepe o taxă mult diminuată aceluia care li se impune, de fapt, renovarea clădirilor. Punerea în valoare a Scheiului. Aceste probleme sunt și cele mai urgente. Dar pentru aceasta e nevoie de descentralizarea administrativă.

În general se consideră că aceste politici: introducerea calculatorului, informatizarea... țin locul unei corecte relații școală-elev, universitate-student. În realitate calitatea învățământului este legată de dăruirea și cunoștințele profesorului. Din acest punct de vedere se constată o decădere a statutului profesorului și a importanței acestuia. Cauza nu ar fi doar salariul, ci lipsa de respect generală. Ți se acordă respect, doar condiționat, atât timp cât cei care ți-l acordă sunt dependenți de tine. Soluția ar fi o modificare de atitudine a generației tinere de profesori, pentru că vina este a noastră, sau în special a noastră.

Din fericire Brașovul devine un centru cultural în care și partea instituțională și latura de eveniment (atâta timp cât nu devine ridicol) își au ponderea lor de importanță. Puncte slabe: lipsa spațiilor, lipsa unui centru cultural adecvat în care să se producă acest gen de evenimente. Puncte tari: opera brașoveană – prin calitatea oamenilor de acolo și a spectacolelor, nu și ca aspect al cădării care arată, nu ca o Operă ci ca o casă de cultură. De asemenea, lansările de carte ce se fac în librării și la Casa Baiulescu. O oportunitate ar fi Festivalul Muzicii de Cameră, nu s-a mai ținut de mult și cred că ar trebui să renască acest festival. Ar fi necesară elaborarea unui proiect care să conțină și un istoric al evenimentului și să fie supus spre aprobare atunci când se va face bugetul.

Doru Munteanu

Director Direcția Cultură, Culte și Patrimoniu Brașov

1. La întrebarea unu, identificați maxim trei dimensiuni ale Brașovului zic așa: dimensiune cultural-spirituală, dimensiune turistică și dimensiune istorică.

2. Cred că peste 20 de ani Brașovul își va defini și mai bine dimensiunea istorică din care o să-și extragă o identitate cultural-spirituală mai aproape de ceea ce trebuie să fie în anii în care ne aflăm și fără îndoială va câștiga în modul de a-și valorifica dimensiunea turistică pe care potențial o are și care este nefolosită nici în proporție de 20%. Cred că o gândire creativă despre Brașov trebuie să înceapă de la centrul istoric și anume: este absolut necesar ca administrația locală să gândească un management al centrului istoric. Trebuie să radieze acest proiect din centrul vechi, dintre zidurile cetății spre exterior, spre cartiere, așa cum s-a dezvoltat Brașovul. Pentru că nu avem o idee foarte clară despre ceea ce trebuie să se întâmple în centrul Brașovului, ce relație cu comunitatea trebuie să aibă centrul istoric, ce utilități trebuie să aibă centrul istoric, ce feluri de marfă trebuie să se vîndă într-un centru istoric. Adică să fiu mai explicit, eu nu cred că ar trebui să se vîndă tîngiri, obiecte de uz casnic într-o casă care este de la 1700 sau de la 1800. În al doilea rînd trebuie un proiect de restaurare a centrului istoric, dar care este subsidiar ideii de manageriat.

3. La nivelul restaurării centrelor istorice sunt lucruri care s-au pornit bine la Oradea, la Baia Mare, și cred că un asemenea lucru am putea face și noi. Nu știu dacă Clujul a avut un proiect, dar vreau să spun că Clujul, care se aseamănă ca vechime a patrimoniului cu Brașovul este mult înaintea noastră și nu numai centrul, patrimoniul istoric al Clujului este mult mai bine întreținut. Probabil că municipalitatea a avut o grijă majoră vis a vis de un asemenea lucru. Dacă noi am reuși, tot centrul istoric, Mureșenilor, Balcescu, pînă în Schei, măcar să zugrăvim aceste cladiri, să le dam o altă față, am avea cel mai frumos centru vechi din țară.

4. Restaurarea centrului istoric; un proiect de circulație în centrul orașului, care să ne păzească acest patrimoniu, trebuie mai multe pasaje pietonale, trebuie aduse la lumină toate curțile interioare; ocolitoarea Brașovului; dacă s-ar realiza ocolitoarea Brașovului, o bună parte a orașului ar scăpa de trepidațiile traficului greu; cred că Poiana Brașov, în afară de locuri de pus capul pe pernă și de restaurante nu are nimic, adică nu are o bază de distracție pentru cetățeanul care vine acolo. Dacă ne plîngem că ea are hiatusuri de populație de turiști poate e dintr-un asemenea motiv. Ar putea fi acolo o piscină olimpică, sala de bowling, o sală de spectacole. Nu există o baza de distracție pentru turistul din Poiană și este esențial, pentru că asta ar aduce venituri orașului.

5. Cred că prima problema care la noi funcționează prost, este lupta asta tembelă între executivul primăriei și consiliul local. Pentru că dacă primarul vine cu un proiect consiliul îl blochează, dacă consiliul vine cu un proiect funcționează alte pârghii care obturează asemenea lucruri. Nici una din problemele importante ale Brașovului din ultimii ani nu s-a rezolvat exact datorită acestor lupte sterile. Nu știu exact a cui e vina, dar dacă mai mulți oameni îți spun ca ești beat, du-te și te culca. Probabil că din poziția asta primarul, care nu s-a înțeles cu două consilii locale, este vinovatul. Nu sunt în măsură să spun cine este vinovat, dar există un gen de impotență la nivelul consiliului local și a executivului, care nu se ocupă decît de cîrpăcit, mai zugrăvim, mai punem niște coșuri de gunoi, nici una din problemele majore ale orașului pe care le-au promis în campaniile electorale, nu s-a rezolvat.

Restaurarea este una dintre problemele mele și ale ministerului culturii. Soluția este ca ministerul culturii, să nu mai ia 700 de obiective turistice să le rezolve, folosind bugetul de stat, într-un an. Să ia unul din județ și să-l facă de la cap la coadă. În fiecare an se cheltuiesc o groază de bani pentru cîrpăceli. Cetatea Făgărașului este cea mai grozavă cetate din țară cu fortificații. Ar trebui cîteva miliarde ca să o faci de la cap la coadă și să o exploatezi, dar totdeauna s-au dat cîteva milioane cu care s-au văruiat niște ziduri, s-au făcut niște reparații. Deci suntem

prea săraci ca să cumpărăm lucruri ieftine. Și atunci să zicem: la nivelul județului Brașov în anul asta: Prejmerul, Hărmanul, Cetatea Făgărașului și bastionul, nu știu care... și cu asta am terminat. Nu ne apucăm de nu știu câte și nu facem nimic. Asta ar fi o soluție pentru vremuri de sărăcie.

8. Punctele tari ale dimensiunii culturale a Brașovului sunt: patrimoniul existent, care e potențial, o bază de dezvoltare. Punctul slab este în aceeași dimensiune, el nu este valorificat. Instituțiile de spectacol din Brașov sunt bune, opera din Brașov a făcut un reviriment în ultimii doi ani și a devenit una dintre primele trei scene lirice din țară, chiar dacă cineva ar spune că este fanfaronadă; se montează spectacole bune, are un management bun. Teatrul Sică Alexandrescu la fiecare ediție a festivalului național câștigă niște premii, filarmonica... Deci nu se pune problema că nu sunt niște puncte tari în viața cultural-artistică. Problema este alta: cu excepția teatrului Sică Alexandrescu, celelalte două, filarmonica nu are sală de spectacole deloc, iar sala de spectacole a operei este improprie. Din punctul de vedere al instituțiilor muzeale pe care le avem, Muzeul de istorie este cel mai modern aproape din țară, în care obiectele vorbesc de la sine, nu sunt numai niște fotografii pe pereți. S-au reconstituit o serie de lucruri din secolele 16, 17, 18. Muzeul de etnografie, la fel, a deschis și la Săcele o secțiune și o redeschide pe cea de la Rupea, care este a primăriei. Muzeul de artă este foarte dinamic, unul dintre punctele extraordinare, Casa Mureșenilor, este o instituție mică și foarte harnică, din nefericire Muzeul primei școli românești, care aparține bisericii Sf. Nicolae, este un punct non-potențial. Așa cum arată muzeul, așa cum se alocă banii de către Mitropolie sau de către biserica Sf. Nicolae este un punct foarte slab. Eu nici nu mă mir dacă cineva o să spargă muzeul și o să fure colecția. Deci avem ce să arătăm, se poate construi pe muzeul primei școli românești dar nu sunt bani și biserica este cea care nu are grija. În rest ce să spun? Proiecte... din nefericire proiectele culturale din cultura 2000 sau din altele sunt acceptate foarte greu de instituțiile culturale și constat că nici O.N.G.-urile nu se implică, singurul gest este cel coordonat de Marina Bucătaru

de la Universitate, care face zilele mediatecii și November Activ Art, deci om fi noi niște brașoveni care am avut la sorginte niște comercianți și oameni întreprinzători, dar la ora asta nu suntem în stare să facem niște proiecte culturale și să le ducem la bun sfârșit, pentru că bani s-ar găsi pe undeva.

Daniel Nazare

Șef birou Biblioteca G. Baritiu

1. Dimensiunea turistică, istorică, industrială.

Alături de litoral și de Valea Prahovei, zona Brașovului rămâne una dintre cele mai importante zone turistice din România, deși potențialul turistic este insuficient valorificat. Brașovul este unul din orașele cu o istorie foarte bogată, de aproape un mileniu, în care au conviețuit mai multe etnii. Între evenimentele importante pot fi amintite prezența cavalerilor teutoni, a reformei bisericii evanghelice săsești, a tiparului, a unei intense activități economice. Industria, în ciuda crizei pe care o traversează, rămâne una din ramurile principale, urgentarea privatizării putând-o revigora.

2. Dimensiunea turistică, nod comunicațional, dimensiunea istorică.

Proiecte necesare:

a) Extinderea bazei hoteliere și creșterea calității serviciilor, construirea unor pîrtii de schi performante, care să atragă turiștii dornici de a practica sporturi de iarnă.

b) Fiind în centrul României, orașul poate deveni nodul unei rețele de autostrăzi îndreptate spre toate cele patru puncte cardinale. Totodată, un aeroport internațional de mare capacitate poate prelua o parte din aeronavele ce aterizează și decolează de la București, iar pe de altă parte reduce timpul de așteptare al turiștilor străini. Dezvoltarea IT, cu rol important în comunicare, reprezintă de asemenea o prioritate, fiind o industrie ecologică.

c) Brașovul este printre puținele orașe din România unde a rămas aproape intact vechiul centru istoric, care poate deveni o mare atracție turistică, dacă se are în vedere un adevărat management performant al întreținerii și sporirii

atractivității. Toate fațadele clădirilor din oraș trebuie refăcute, păstrînd cît mai mult și din parfumul epocilor în care au fost construite. Dezvoltarea unei rețele de magazine cu specific de suveniruri pentru turiști, așa cum există în toate destinațiile turistice importante. Elaborarea unor ghiduri și albume cu o ținută grafică corespunzătoare, care să cuprindă cît mai multe date despre istoria și tradițiile locale, înnoite și diversificate permanent în privința conținutului și pentru care trebuie alocate fonduri speciale, atrași specialiști în conceperea lor și elaborată o strategie pe termen lung a unei adevărate industrii a reclamei. Dimensiunea istorică va fi cultivată în strînsă legătură cu cea turistică, ultima nevalorificînd doar frumusețile naturii, ci mai ales, urmele lăsate de generațiile trecute.

Dimensiunea industrială am înlocuit-o cu cea de nod comunicațional, întrucît pentru mileniul în care am intrat cea mai importantă este comunicarea între oameni, iar cea mai scumpă marfă devine informația.

Otilian Neagoe

Prefectul Județului Brașov

1. Brașovul, conform registrului de termeni prezentați în fișa de interviu se definește prin dimensiunea cultural-spirituală (aceasta include atât latura universitară, cît și aspectul istoric: orașul este recunoscut din cele mai vechi timpuri pentru activitatea culturală deosebită promovată în spațiul transilvănean, pentru obiectivele culturale, ortodoxismul specific zonei, stilul arhitectural), dimensiunea turistică (complexitatea parțicării turismului în toate anotimpurile) și dimensiunea industrială (economia județului cu un pronunțat caracter industrial).

2. Imaginea Brașovului peste 20 de ani: centru universitar fundamentat pe o puternică tradiție culturală, zonă turistică de excepție care să promoveze un turism comparabil standardelor turistice occidentale, important centru comercial și financiar care să creeze oportunități investiționale oamenilor de afaceri români și străini

3. Centre de informare și promovare pentru turism, crearea atmosferei din Brașovul de altădată

prin amenajarea unei zone specifice în partea veche a orașului – culoare locală: restaurante, nume de străzi, arhitectură, specific local de atădată, crearea unui centru sportiv, a unui centru de afaceri și a unui centru cultural care să includă săli speciale pentru conferințe, spectacole, etc.

4. Problema locuințelor pentru tineri și pentru cazurile sociale, problema locurilor de muncă, sistemul sanitar deficitar.

5. Implementarea de proiecte speciale pentru sporirea numărului spațiilor de locuit, atragerea de investiții pentru crearea a noi locuri de muncă, îmbunătățirea măsurilor sociale și a sistemului sanitar.

6. Idem punctelor 4, 5.

8. Punctele tari ale dimensiunii culturale: puternica tradiție istorico-culturală, numeroasele obiective culturale, personalități culturale care au promovat cultura de-a lungul timpului

Punctele slabe ale dimensiunii culturale: lipsește deseori susținerea financiară adecvată pentru promovarea proiectelor culturale, insuficiența promovare în țară și străinătate a laturii culturale, lipsa constanței în derularea anumitor proiecte culturale.

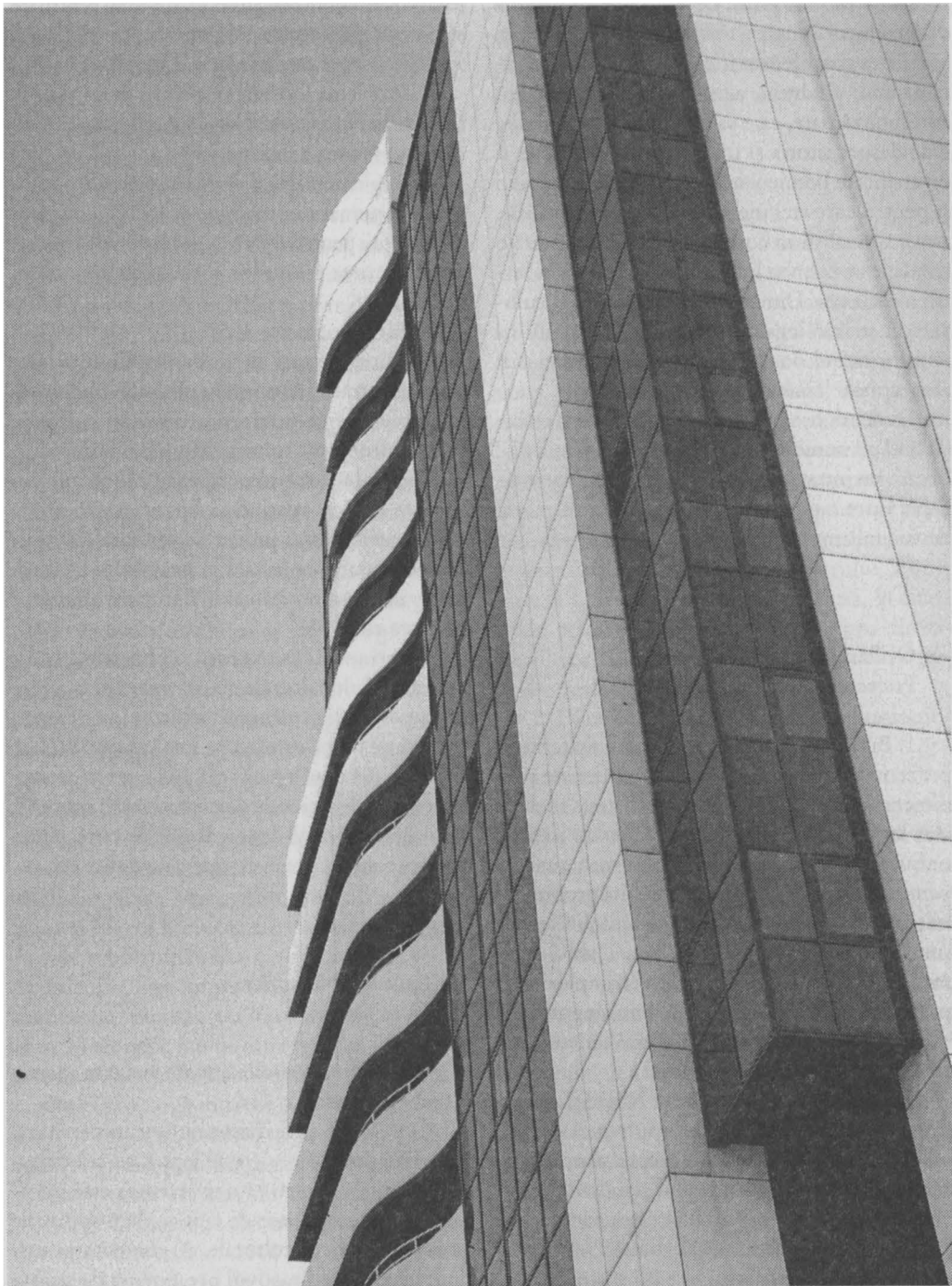
Oportunități (a se vedea și punctele 2 și 3): proiecte multiculturale cu universități și centre educaționale din străinătate, inițierea unor cursuri de vară de limbă română pentru studenți străini, promovarea unui număr cît mai mare a proiectelor culturale naționale și internaționale: concerte, festivaluri, expoziții de artă, lansări de carte, reprezentații teatrale, premiere cinematografice etc.

Ladislau Nedeczky

Consilier local

1. Din dimensiunile arătate aici, am identificat trei perechi.

O pereche ar fi dimensiunea universitară, care fără doar și poate este legată de cea cultural-spirituală pentru că universitatea este întotdeauna un coagulator de fapt al vieții spirituale și evident a vieții culturale. Argumentarea este foarte simplă, Brașovul are nevoie de aceste dimensiuni pentru că pot fi dimensiunile care definesc calitatea omului, or din păcate vreau

să vă spun că la ora actuală acest oraș suferă din cauza calității oamenilor. Nu spun că nu sunt oameni de calitate dar per ansamblu, nivelul calitativ-spiritual al cetățenilor orașului are nevoie de corecturi.

A doua pereche de dimensiuni, este dimensiunea de nod comunicațional care atrage după sine și dimensiunea industrială. De ce? Pentru că nu funcționează nimic fără informație, or suportul material de bază al acestui oraș este totuși industria. Viitorul ține de orientarea orașului spre ceea ce a fost și ceea ce trebuie să fie, nu trebuie să părăsim această cale a orașului industrial. Și evident că informația în industrie este foarte importantă.

Apoi dimensiunea turistică, la care se gândește cu siguranță toată lumea, dar turismul nu va funcționa niciodată în mod corespunzător dacă nu luăm în considerare impactul comercial. În fond, turismul este un comerț, dar trebuie să fie un comerț bine efectuat atât în câștigul celor care-l fac, cât și în câștigul celor care oferă acest serviciu.

2. Pornind de la ideea că peste 20 de ani, am speranța, că plecând de la creșterea calității oamenilor, creștere atât morală, cât și culturală și științifică, celelalte dimensiuni, aproape că vin de la sine. Cu oameni de calitate poți să obții o administrație publică de calitate, activitate industrială, comercială, turistică, financiară de calitate. Sper ca orașul, conducătorii orașului să-și dea seama că în primul rând trebuie să lucrăm asupra calității cetățeanului: schimbarea mentalităților, trecerea de la mentalitatea aceea suficientă care a fost inoculată în timpul regimului comunist, spre mentalitatea constructivă care să aducă valori în oraș. Și aici, îmi pun speranța în tineret.

3. Eu consider că un proiect foarte important pentru Brașov ar fi acela al parcului industrial. În momentul actual este absolut necesar pentru că marile uzine, mamuții postsocialiști ai orașului încep acum încet-încet să ajungă la realitate. Deci va trebui să se descurce singuri, va trebui să înțeleagă că economia de piață nu poate fi amânată, lumea trăiește în economia de piață și atunci forța de muncă, care în mod inevitabil va fi eliberată din aceste uzine, va trebui să-și găsească un loc unde să-și desfășoare activitatea în continuare. Or pentru asta noi trebuie să atragem investitori care să fie dispuși să inves-

tească în Brașov. Brașovul dispune de o infrastructură foarte bună, pentru că totuși e un oraș industrial și această infrastructură am putea să o punem în valoare printr-un parc industrial.

Aș vedea de exemplu posibilitatea introducerii transcontainerizării în oraș, în industria orașului, asta însemnând că Brașovul fiind un nod de cale ferată, există posibilitatea trecerii mărfii care se află în containere de pe platforma feroviară, pe o platforma de autocamion și de aici să fie dusă mai departe. Să fie un nod de transfer. Mai ales dacă privim spre est, sistemele de cale ferată nu mai sunt atât de performante ca cele pe care le avem aici și să nu uităm că la est se află o piață potențială neexplorată care se numește Ucraina, Rusia și unde este mult mai avantajos, după părerea mea, să transporti cu camioanele decât pe calea ferată. Aceste camioane, având aici stația- mamă, vor trebui să fie și reparate la uzina de autocamioane, care ar putea cu ocazia asta să-și dezvolte o altă dimensiune a activității. Deci iată, sunt câteva idei.

Ar fi păcat ca Brașovul care și-a dezvoltat o clasă muncitoare; acum să nu înțelegeți în această formă un exemplu de limbaj de lemn, care a format niște specialiști în decurs de decenii în aceste domenii, să meargă în direcția agriculturii sau știu eu în ce direcții și astfel, practic meseriile, a căror experiență s-a acumulat ani și ani de zile, atât la autocamioane cât și la tractoare și în celelalte mari fabrici ale orașului, să se piardă pur și simplu în van. Peste 20 de ani văd cum un parc industrial ar absorbe forța de muncă și ar mări nivelul calității vieții oamenilor.

3. Cea mai urgentă și importantă problemă o reprezintă aceste mari uzine pe care, la ora actuală, bugetele au ajuns de așa manieră încât nu le mai pot duce în spate sub forma unor subvenții mascate.

Rezolvarea problemei energetice a orașului, mă refer aici la încălzire. Și aici tot privatizarea ar putea să ofere o soluție pentru că e nevoie de investiții. Sunt pierderi foarte mari la încălzirea orașului și acest lucru se cuantifică în niște prețuri enorme atât pentru populație cât și pentru cei care subvenționează. Ca să nu mai spun că furnizorii de energie, mai repede sau mai târziu, vor ajunge în situația în care vor fi decapitalizați.

Or pentru o asemenea activitate care se numește serviciu public nu poate fi vorba de așa ceva, să dea faliment pentru că este decapitalizat.

În viața culturală și în învățământ, sper ca orașul Brașov să-și păstreze statutul de oraș-școală. Într-adevăr, noi avem foarte multe instituții de învățământ, n-aș putea să spun câți metri pătrați de instituții de învățământ sunt de cap de locuitor dar fiind din domeniul învățământului, știu că noi avem în comparație cu alte orașe un număr ridicat de școli, de licee, de școli profesionale, licee industriale, dar și de universități, facultăți. Eu sper că aceste instituții își vor ridica nivelul calitativ al activității, ceea ce va duce la ridicarea calității și a competitivității celor care absolvă aceste forme de învățământ pe piața muncii.

4. Domeniul cel mai important de activitate pentru mine este învățământul. Acum că primăria se află în transformare, consider că o problemă foarte urgentă este formarea serviciilor publice care se ocupă de domeniul de învățământ, cultură, sănătate, asistență socială, formarea acestor servicii publice și încadrarea lor cu oameni de calitate dar care cunosc foarte bine sistemul, fac parte din sistem și au experiență în sistem. Mă refer de exemplu la cel care se ocupă de învățământ, să fie un om care să vină din învățământ, să fi fost cel puțin un director de școală un timp, care cunoaște sistemul bine și este acceptat și de colectivele de profesori. Asta este o problemă foarte importantă. Cel care se ocupă de probleme de cultură să fie un om care vine din sistemul cultural, cunoaște oamenii din sistemul cultural și... Ce vreau să subliniez? Că acești oameni trebuie să aibă rețelele lor informaționale existente. Să nu vină un X așa de undeva din aer și acum să încerce să-și facă o rețea informațională, pentru că până își face această rețea, suferim noi.

O altă problemă foarte importantă am mai spus, de data aceasta nu vorbesc despre învățământ, este aceea a infrastructurii Brașovului, a întreținerii și a reparării infrastructurii pentru că atât la nivel de locuințe cât și la nivel general, de 12 ani de zile această infrastructură a suferit puține reparații. Este adevărat că au fost străzile acestea care în centru și-au schimbat infrastructura dar cea mai mare parte a orașului are o in-

frastructură uzată care mărește costurile, costuri pe care toți le plătim.

O a treia problemă urgentă și importantă este ca orașul să aibă cât mai mulți bani. De aceea trebuie să găsim soluții de atragere a fondurilor. Foarte importante sunt proiectele de finanțare, cele care aduc fonduri, să fim credibili din punct de vedere al acestor proiecte de finanțare. După câte știu, sunt în curs de derulare importante proiecte europene și eu aș vrea ca, atât cei din administrația publică locală cât și cei din instituțiile publice, să profite din plin, să se furnizeze informații. Una din cele mai mari probleme ale administrației publice din Brașov este blocarea informației. Nu înțeleg de ce persoanele, funcționarii publici, blochează informațiile, le stochează, ca până la urmă să nu obțină nimic altceva decât informații perimate. Deci eliminarea blocajului informațional în vederea atragerii fondurilor. Să nu ne fie teamă să cerem bani, pentru că numai cine cere primește.

8. Pentru mine este foarte simplu să vorbesc pentru că eu am văzut aceste puncte tari ale culturii oglindite în nenumăratele discuții pe care le-am avut cu prietenii noștri din orașele înfrățite. Aș putea să spun că pe primul loc în preferințele lor se află filarmonica. Deci pentru mine au fost un feed-back extraordinar aceste discuții. E păcat că tocmai această instituție de care se află în lume, nu are rezolvată problema sălii în care să-și desfășoare activitatea. Îmi pare foarte bine că și la celelalte trei instituții care sunt finanțate de Consiliul Local este o schimbare de mentalitate, este un management nou, mă refer la operă în care rezultatele acestui management de aproape doi ani, încep să-și arate roadele. Am deplină încredere în dezvoltarea, în creșterea calitativă a Teatrului Sică Alexandrescu, acolo avem ca director un regizor tânăr și foarte talentat, care știe să atragă colectivul să-și pună în valoare calitățile în mod mai liber.

În continuare, aș vrea să vă spun că eu sunt de acord cu aceste manifestări populare cum este Cerbul de Aur care atrage foarte multă lume, cum este Berarul, deși pe acesta l-aș pune mai la urmă, cum sînt Zilele Brașovului dar cred că acestora ar trebui să le dăm niște dimensiuni culturale mai profunde. Eu am văzut că orașele civilizate din lume au în permanență fel de fel activități, se desfășoară, se întâmplă ceva, se

organizează ceva în orașul respectiv. Am văzut zeci de mii de oameni care ascultau muzică simfonică. Aș vrea să întreb dacă în centrul orașului din Brașov ridicăm o scenă și venim cu nu știu ce operă a lui Mozart sau altceva, sunt curios dacă oamenii ar rămâne și ar asculta. Eu cred că da, eu sper că da. Deci așa văd dimensiunea culturală a Brașovului, ca ea încet să migreze dinspre comercial spre valoare. Comercialul este necesar dar valoarea comercialului este cerută întotdeauna de beneficiar. Iar beneficiarul să aibă gusturi care să impună comercialului un nivel calitativ mai ridicat, mă refer la cultură.

Vreau să vă spun că se exagerează în anumite direcții. „Instituții culturale“ precum discotecile proliferază un gen de cultură care se află undeva în afara culturalului, gen muzică disco, muzică gen manele, nu spun că acestea nu trebuie să existe dar se exagerează. În felul acesta, practic nu poți ajunge la acea cerință a beneficiarului cultural în direcția promovării unor valori culturale. Dacă noi ne cantonăm undeva în instituții culturale gen discotecă atunci fenomenul cultural din Brașov are numai de suferit. Sălile de teatru se golesc, sălile de spectacole se golesc. Nu mai pot fi susținute financiar instituțiile de cultură. Mergeți să vedeți muzeul de artă, de istorie, ce câștiguri au? Câți sunt aceia care intră în muzeul de artă și plătesc ca să vadă ceva interesant. Mergeți apoi la discotecă să vedeți câți plătesc acolo. Practic aceste instituții comerciale aspiră publicul de la adevăratele manifestări culturale de valoare. Deci există bani să plătesc să intru în discotecă și să beau în discotecă dar nu există bani să merg la muzeu, la filarmonică, la un spectacol. Este o migrare a valorilor. Din acest motiv pun accentul pe creșterea calității oamenilor, sperând că prin numărul celor care mai reduc genul de distracție comercială, câștigă genul de distracție spirituală.

Aștepți de atâția ani ca centrul cultural care a fost proiectat să fie construit pe Livada Poștei să treacă la nivelul fundațiilor. Intenții sunt, bani nu cred că sunt. Nu cred că edilii orașului au abandonat acest proiect.

Un alt proiect care ar fi necesar orașului ar fi asanarea din punct de vedere al curățeniei. Vă dau exemplu în zona gării, poarta de intrare a orașului, care sincer să vă spun, dacă eu aș fi

turist cu pretenții, în momentul în care am ieșit în fața gării și m-am uitat în stânga și am văzut ce-i acolo: chioșcuri, mizerie și în dreapta unde am văzut o adunare festivă a boschetarilor, în momentul acela cred că aș face cale înapoi și m-aș uita care este următorul tren cu care aș putea să plec. Salut intenția celor care încearcă să se lupte ca să rezolve problema cu cei din bazarul gării. Să încercăm să aducem un investitor care să construiască ceva. Era vorba să se facă în partea stângă a gării un Plaza Center și nu mai știu de ce nu se face. În orice caz eu am văzut un astfel de Plaza Center și când am ieșit de acolo, în loc să mă bucur că am fost într-un loc așa de frumos, am simțit așa un sentiment de frustrare...

Indiferent de limba maternă, toți trebuie să fim brașoveni și să iubim orași în care locuim.

Panaït Niculescu

Consilier local, director SC Romradiatoare SA

1. Dimensiunea istorică, dimensiunea industrială, dimensiunea turistică.

Argumente:

a) Brașovul este un oraș situat în inima țării, ce își pierde originile în Evul Mediu și care, prin arhitectura extraordinară ce îmbină stilurile pe care și-a pus amprenta trecerea anilor, păstrează aerul unui burg transilvănean, dar și european totodată.

b) Brașovul a devenit un adevărat centru industrial prin multitudinea diversificată a fabricilor și uzinelor ce își desfașoară activitatea în această zonă.

c) Așezare geografică în depresiunea Țării Bârsei, străjuită fiind de metereze naturale, a atras și atrage prin varietatea turistică oferită. Poziționat într-o zonă geografică extrem de prielnică, potențialul turistic este imens, deși nici pe departe exploatat la maximum.

2. În viziunea mea, peste 20 de ani Brașovul va fi un oraș în care cele trei dimensiuni mai sus amintite se vor îmbina în mod armonios.

Printre proiectele care vor contribui la dezvoltarea Brașovului:

a) Artera cu circulație ocolitoare care să lege Platforma industrială Astra – intrarea în oraș

dinspre Predeal – de Platforma Bartolomeu – ieșirea spre Pitești, în vederea fluidizării traficului.

b) Aeroport – va duce la o mai bună fluentă de oameni de afaceri și de turiști.

c) Realizarea de noi obiective cu caracter turistic împreună cu o amplă campanie de mediatizare internă și internațională, de punere în valoare a acestora.

3. Introducerea unei taxe de stațiune pentru Poiana Brașov și utilizarea acestor fonduri în scopuri civice.

– un program școlar prin care să se urmărească implicarea elevilor brașoveni în amenajarea și întreținerea zonelor verzi și a parcurilor, această acțiune dezvoltând simțul civic al tinerilor, dar asigurând și o „față nouă“ Brașovului.

– rezolvarea problemei parcarilor.

4. Artera ocolitoare (Platforma Astra – Platforma Bartolomeu); prelungirea liniei de tramvai pînă la Platforma industrială Bartolomeu; reabilitarea drumurilor principale și județene.

5. Soluțiile sunt de natură financiară, alocarea unor sume de bani substanțiale de la bugetul local și atragerea de credite nerambursabile de la Organismele Uniunii Europene.

6. Reducerea fiscalității; unificarea tipurilor de taxe și impozite datorate la bugetul statului; simplificarea sistemului juridicțional de recuperare a sumelor datorate de către persoane fizice sau juridice în raporturile comerciale; modificarea legislației de către Parlamentul României.

8. Punctele tari: peisajul arhitectural, Festivalul Cerbul de Aur, actorii Teatrului Dramatic, Filarmonica „Gh. Dima“, concertele de orgă ale Bisericii Negre

Punctele slabe: prea puține manifestări culturale, expoziții, piese de teatru, slaba mediatizare a evenimentelor culturale care au loc.

Oportunități: organizarea unui festival anual care să pună în valoare tradițiile culturale ale acestei zone, desființarea Berarului sau mutarea lui într-o zonă de la periferia orașului, înființarea unui premiu anual acordat de către Primăria Brașov, care să stimuleze și să recompenseze adevăratele talente ale Brașovului în toate domeniile și pentru toate vârstele.

Gheorghe Nistor

Director Direcția Județeană pentru Tineret și Sport

Dimensiunea *cultural-spirituală*

Existența aproape în totalitate a instituțiilor abilitate să desfășoare o activitate profesionistă în domeniu, conferă Brașovului toate atribuțiile necesare.

Dimensiunea *universitară*

Prezența celor două universități, „Transilvania“, „George Barițiu“, la care se adaugă „Spiru Haret“, cu un număr de aproximativ 12.000 de studenți, este benefică.

Dimensiunea *istorică*

Dacă Biserica din Bartolomeu datează de pe vremea călugărilor teutoni, 1211, întreaga cetate prezintă și azi în centrul Brașovului, reprezintă o carte de vizită vie pentru toți.

Dimensiunea *politico-civică*

Din nefericire, Brașovul a avut, are și probabil va mai avea de suferit datorită neînțelegerilor dintre edili care aparțin mai multor formațiuni politice.

Dimensiunea *industrială*

Înainte de 1989, industria Brașovului era mândria noastră. Acum, o noutate în domeniu o constituie proiectele de constituire a parcurilor industriale menite să atragă noi investitori.

Nod comunicational

Situat în centrul țării, orașul nostru este caracterizat și prin această dimensiune.

Dimensiunea *comercială*

Situat în centrul țării, orașul nostru este caracterizat și prin această dimensiune.

Dimensiunea *turistică*

„Cu toate că dispunem de un potențial turistic masiv, încă nu se remarcă prezența masivă a marilor investitori în domeniu. Trebuie făcut mult mai mult“.

Dimensiunea *financiară*

„Prin contribuția substanțială la bugetul statului, Brașovul ar merita o atenție sporită din partea guvernărilor atunci când se fac redistribuiri de fonduri pentru necesitățile reale ale orașului.“

3. Mai multe magazine economate pentru populația săracă.

4. Centura ocolitoare, aeroport, autostradă.

5. Implicarea parlamentarilor, atragerea de investitori.

7. Alocarea unor sume suplimentare de către Consiliul Local și Județean pentru susținerea activităților sportive, construirea sălilor de sport, susținerea, în parteneriat, Primărie, Prefectură / Consiliul Județean, a cheltuielilor de la Bazinul de înot.

8. Festivalul „Cerbul de Aur“, Festivalul de Jazz, Festivalul de Teatru.

Ca punct slab aș nota promovarea prea multor acțiuni insuficient de bine pregătite (a se vedea Zilele Brașovului).

Luminița Olteanu

Director general Direcția Județeană pentru Protecția Copilului

1. Brașovul poate fi definit în primul rând din perspectiva dimensiunii turistice. Trebuie însă accentuat faptul că trebuie să existe o impletire a 3 dimensiuni: cea turistică, culturală și istorică, completându-se una pe cealaltă. Altfel nu se va ajunge la efectul scontat.

2. Cred că și peste 20 de ani Brașovul va fi definit tot de această dimensiune turistică ce va ajunge la un înalt nivel de dezvoltare.

3. Vizitând Florența apoi Dublin, am realizat că lucruri foarte simple pot pune în evidență istoria, cultura unei țări fără a avea costuri exagerate.

Astfel, ce am văzut și poate avea aplicabilitate și la noi-este un simplu autobuz, microbus (orice mijloc de transport, eventual decapotabil) care să fie „etichetat“ – „turul orașului, eventual a întregului județ“. Astfel șoferul care va fi și ghid totodată, va realiza acest traseu, prezentând principalele puncte de atracție și valori monumentale, culturale, istorice.

4. Construirea unei autostrăzi; crearea locurilor de muncă; realizarea parcului Dracula Land (sau a unui parc de distracții).

5. Referitor la prima și a treia problemă, ar fi de competența și în puterea Guvernului de a oferi fonduri pentru aceste investiții.

În ceea ce privește prolema locurilor de muncă, ar fi necesară unirea forțelor politice pentru dezvoltarea zonei, primordiale fiind interesele cetățenilor apoi „bătălia politică“.

6. Găsirea unor metode de reducere a abandonului copiilor în maternități; conștientizarea tinerelor mame-rolul și responsabilitatea lor; necesitatea găsirii unor căi, metode astfel încât cetățenii să se implice mai mult în ceea ce privește soarta acestor copii.

7. O soluție vis-a-vis de prima problemă poate fi prezența asistenților sociali și crearea unor servicii de consiliere și prevenție asupra abandonului.

A doua problemă și-ar găsi soluționarea prin instituția Inspectoratului Școlar-susținerea unor cursuri, seminarii având ca scop sensibilizarea, stimularea aspectului emoțional al tinerilor.

Vis a vis de a treia problemă ar fi necesară o cerere la guvern pentru găsirea de fonduri necesare pentru stimularea „materială“ a cetățenilor care adoptă acești copii.

8. Puncte tari: Prima Școală Românească, Castelul Bran, festivalurile organizate (Cerbul de Aur, Festivalul berii, Serbările Zăpezii).

Puncte slabe: lipsa mediatizării, lipsa de încredere a specialiștilor, a oamenilor de cultură.

Oportunități:

Tot ceea ce vine din istorie trebuie valorificat, cei care reprezintă România, liderii culturali trebuie să simtă românește.

9. Cultura a fost lăsată puțin în urmă și considerată o Cenușăreasă, însă prin educarea și instruirea acestui popor în spiritul prețuirii artei, istoriei se poate ajunge la o conștiință a faptului că acest popor a luptat și a murit pentru ceea ce avem în prezent.

Gheorghe Onuț

Conferențiar universitar doctor,

Facultatea de Drept și Sociologie, Universitatea Transilvania

Definiți Brașovul din următorul registru de termeni (fișa)

Adică cum maică, că nu înțeleg să definesc? Adică să zic așa dimensiunea cultural-spirituală, după capul meu...

Da, dar trebuie să argumentați.

Da. Deci Brașovul din punct de vedere cultural... în primul rând că eu, deși au trecut atâția ani de la revoluție, dat fiind faptul ca sunt pagin și comunist nu știu să zic cu aia spirituală. Este un obstacol acest cuvânt pentru mine și nu reușesc, prefer să vorbesc despre dimensiunea culturală, deși pot să spun poate și ceva despre cea spirituală. Cred că din punct de vedere cultural, orașul Brașov este mai degraba mort dacă luăm un sens cât de cât exigent pentru asta cu culturalul. Este un oraș cultural mort cu distanțe foarte mari între oameni, distanțe culturale, cred că apar fenomene de subculturi, practic am convingerea ca în ceea ce privește elitele, oameni care ar reprezenta ceva care ține de elită, în Brașov ei sunt grupați pe specialități și subculturi, cu reguli proprii care nu se văd în oraș. Ne consumăm în cercuri mici, ca să spun așa, restrânse. Instituțiile culturale sunt efectiv provinciale, chiar îngrozitor de provinciale, iar exemplul cel mai sinistru este chiar Teatrul Dramatic, care în opinia mea este o catastrofă. Iar teatrul liric, devenit operă, botezat operă, n-are nici o legătură cu ideea de operă. Problemele de nivel și răspîndire a culturii în Brașov nu datează de ieri-de azi ci de foarte multă vreme, este o acumulare istorică chiar foarte veche.

Cum vedeți Brașovul peste douăzeci de ani, definiți-l din același registru de termeni?

Brașovul peste 20 de ani este un termen care mă lasă să spun așa: în 20 de ani orice oraș, inclusiv Brașovul, ar putea trece prin câteva evenimente cruciale. În cazul nostru, aceste evenimente cruciale țin de capacitatea oamenilor politici de a avea o viziune. Pînă una-alta pe Brașovul ăsta nu-l visează nimeni, deci avem o foarte mare problemă.

De ce nu-l visează nimeni?

Nu știu, habar n-am. M-am întrebat și eu, mă uit la Sibiu, nu știu dacă pe el îl visează cineva, cel puțin acum. Dar pe Sibiu l-a visat unul, Constantin Noica, iar cei din Sibiu, aproape involuntar, se pot orienta pe o asemenea direcție. Aproape ca profeția pozitivă care se autoîmplinește. În Brașov nu avem nici această situație, iar cei care sunt candidați la Primărie, deci viitori primari, în mintea lor nu încapă ideea de viziune. Brașovul are nevoie de o investiție majoră de viziuni. Și atunci mă aflu în situația de a produce eu o viziune, de a visa eu acest oraș, iar în capul meu lucrurile sunt foarte simple. Eu aș vrea, visez, la un Brașov care este capitala României. Nu în orașul acesta existent se va instala capitala României, ci ar trebui să se instaleze în nord-nord est, spre Feldioara, deci practic un nou oraș-capitală care să nu vizioneze de conținutul economic Bucureștiul, dar care să extragă, să muté capitala României la nord de Carpați, acesta este un lucru esențial. În calitate de capitală, lucrurile pot arăta cu totul și cu totul altfel decît arată acum, ca direcție în care orașul se mișcă. Orașul acesta, la ora actuală, se mișcă, dar foarte împleticit și foarte moale. Lucrurile care sunt interesante pentru viitorul Brașovului sunt: băncile care au apărut, facultățile, în special cele de sociologie și filologie și un pic de drept, dar nu foarte tare. Problema mea e cu psihologia care ar trebui să transforme Brașovul în centrul gândirii pragmatice românești. Brașovul a fost centrul culturii pragmatice românești pe vremea lui Coresi. În Brașov nu s-a făcut mare filosofie, s-au tipărit cărți, în Brașov nu s-a făcut mare școala economică, s-a făcut comerț tare. Deci văd Brașovul într-o Europă a comunităților în care circuitele economice s-ar putea să se refacă și mi-aș dori ca Brașovul să reparticipe la formarea profesională din secolele calfelor și breslelor, cînd calfele ieșite din ucenicie de la Brașov se duceau, aveau punctele extreme ale circuitului profesional, la Upsala în nord și la Cordoba în sud sau sud-vest. La rîndul lor cordobezii și upsalezii ajungeau și ei la Brașov și se producea o chestie foarte interesantă din multe unghiuri de vedere. Deci Brașovul este un centru important, este așezat pe axe interesante, de altfel nici nu se naște Brașovul dacă nu era pe o axă care, pe

vremuri, lega orașele asiatice cu bazinul constantinopolitan și mai jos spre Alexandria și respectiv pe axa spre vest pînă la Balcani. Contează foarte mult ce s-a întîmplat cu Kazahstanul și în general cu zona de expansiune germană, Kazahstanul este punctul cel mai important de expansiune germană din următorii 20 de ani sau punctul maxim și atunci înseamnă că suntem în/pe drum. Dacă se va întampla așa este pentru că Brașovul este așezat unde trebuie. Iar în Brașov pot să fie tot felul de derbedei și de căcănari, că pînă la urmă locul I în care sunt așezați o să-i ducă și pe ei dracului într-o Europă a comunităților. Dacă este să ma iau după ce am eu în cap atunci va deveni capitala României. O alternativă la această idee ar fi culoarul de dezvoltare Giurgiu-Reghin. Adică exista această zonă, zona Brașov-București care din punct de vedere economic poate deveni un fel de bazin Ruhr al României; prin această zonă trece aproape 25% din traficul rutier al României... cred că și CFR-ul e tot la fel... Nu știu dacă ai văzut, dacă mergi cu mașina răsar benzinăriile și motelăriile la fiecare 30 de metri. E clar că zona are un potențial formidabil, comercial pentru început și economic în general și atunci poate deveni această axă lungită puțin la nord spre Reghin, cu drenarea zonei secuiești, cu drumuri și mijloace de comunicare și respectiv extinderea spre Giurgiu. Ar fi o zonă formidabilă de dezvoltare pentru România, o euro-regiune să spunem.

Ce idei ați văzut sau ați auzit că s-ar fi pus în practică în alte orașe și credeți că s-ar putea aplica în Brașov?

În alte orașe din România sau din alte părți?

Din România.

La modul spontan spuneam asta cu Noica, cu Sibiu. La noi ar trebui să existe regula viziunii, a investiției de viziune. Nu sunt foarte siguri că la Sibiu se aplică în mod deliberat, la Sibiu pînă una-alta se naște dintr-una într-alta pentru că Noica a spus chestia asta. O mulțime de oameni, de sibieni, sunt interesați de chestia asta, le este drag de chestia asta și-și orientează viața lor personală și activitățile lor cotidiene sunt într-o asemenea viziune, dar idei aplicate, eu stiu... sunt în Timișoara unele idei legate de felul în care sunt organizate efectiv administrația

publică locală și felul în care oamenii își propun să facă ceva. Din pacate însă nici unul din orașele României nu poate fi un exemplu formidabil pentru Brașov.

Numiți trei probleme urgente ale Brașovului.

Nu are nici o problemă urgentă, are o singură problemă complicată, și anume lipsa de viziune care să conducă orașul.

Aceasta este și cea mai importantă?

Este și singura. Restul sunt întîmplările care macină orice corabie. Atunci când nu știi încotro mergi orice vînt îți este defavorabil, nimic nu e bine. Evident că există cîteva amenințări gigantice asupra Brașovului dar care contează foarte mult dacă sunt amenințări sau oportunități în funcție de o viziune. Pe mine nu mă sperie foarte tare că Brașovul ar putea să piardă în următorii 10 ani jumătate din numărul locuitorilor săi. Toată chestia asta ar fi potrivită cu Brașovul universitar, comercial, bancar, sau un oraș al tehnologiilor hi-tech sau ceva de genul acesta. De altfel cred că este un oraș care s-a întins cam prosteste. Zona în care se află și pentru resursele care-l înconjoară, Brașovul s-a dezvoltat prosteste, pur și simplu. Acestea sunt probleme care ni se vor întîmpla pentru că avem o istorie și evident că istoria asta produce consecințe, dar ni se întamplă în primul rînd pentru că Brașovul nu este tutelat de o viziune.

Vedeți vreo soluție pentru rezolvarea acestei probleme?

Sincer nu. În afară de această idee care seamănă puțin cu Brașovul, cu nivelul la care el poate să proceseze mental, asta ar fi mutarea capitalei.

Numiți trei probleme urgente din perspectiva domeniului dumneavoastră de activitate.

Universitatea „Johanes Honterus“, universitatea de studiu umanist. La Brașov pur și simplu universitatea tehnică trebuie lăsată de capul ei să-și tîrască traiul din capul inginerilor și ar trebui înființată urgent o universitate de stat de studii umaniste, eventual cu un puternic institut de germanistică, nu numai de limba germană. Asta este din punctul meu de vedere ceva foarte, foarte important. Este însă o problemă. Învățămîntul superior brașovean nu este învățămînt superior, e grevat de tot felul de erori grosolane de viziune academică a universității. Nu avem

biblioteca universitară, nu avem o mulțime de lucruri, din unghiul de vedere al intereselor mele climatul universitar, nivelul academic, cercetarea științifică sunt imperative. Am în cap un model de profesionalizare, nu neapărat al sociologilor, sociolog fiind păduri cutreieram, pe care țin neapărat să-l pun în producție.

Deci asta ar fi soluția, aveți și alte soluții?

Eu îmi pun probleme pe care mă strădui să le rezolv, nu știu cum sa zic... Asta cu Johannes Honterus de exemplu, nu mai știu să lupt pentru ea. Am însă alte speranțe, deci în Brașov, ca de altfel în toată România în următorii cinci ani sistemul succesului în business se va schimba radical și probabil că unii care au acum dormitoare de 100 de metri pătrați s-ar putea ca peste 10 ani să le fie greu să-și aducă aminte, să le vina să creadă chiar că ei aveau dormitoare de 100 de metri pătrați și atunci ar trebui să facă poze... să aibă mărturii obiective. Dacă această propoziție este adevărată o mulțime de alte propoziții vor fi adevărate și o mulțime de oportunități se deschid, inclusiv pentru sociologi.

Să ne întoarcem la dimensiunea culturală, care credeți că sunt punctele tari ale acestui domeniu? Dar slabe?

Puncte tari: e așezat unde trebuie timpului, puncte slabe: e așezat unde nu trebuie, adică e așezat unde trebuie din punct de vedere al fluxurilor sociale, economice, care guvernează Europa comunităților. Puncte slabe... de ce dracu' așezat la o asemenea intersecție de oportunități Brașovul s-a dezvoltat mai degrabă pe direcția unei culturi pragmatice? Oamenii aceștia, stau și mă gîndesc, cum s-or fi gîndind ei la viitorul personal, la viitorul copiilor lor? Dacă este să mă iau după niște observații pe care le-am făcut, tinerii intelectuali, copiii brașovenilor mai răsăriți nu fac facultatea în Brașov. Asta am observat-o încă de cînd eram eu în facultate, o fac la București în mod sistematic, la București. Făceau facultăți de elită, fizica, arhitectura, ca să iau așa doar cîteva exemple. Asta arată ceva despre cum își reprezintă oamenii mai răsăriți ai Brașovului viitorul acestui oraș, nu viitorul pe termen lung, ci viitorul ăsta, la nivelul copiilor lor. Eu am ajuns aici de la Reșița... mie-mi place aici, dar nu mi-aș dori ca copiii mei să locuiască aici, adică mi-aș dori să locuiască mult

mai superior...ha ha ha... se pare ca a veni in Brașov, pentru copiii mei, este ceva cam nasol și mi se pare că asta ar putea fi o ipoteză interesantă.

Vedeți proiecte care ar duce la dezvoltarea culturii în Brașov?

Da. Văd și oameni... unul dintre cei mai tari oameni la ora actuală, unul dintre cei mai importanți ca potențial pentru oraș ar putea fi Mihai Ciubotaru. El a stat trei ani și a muncit în administrația publică locală imperială din Marea Britanie, a venit acasă și nu-l ia nimeni în serios în în afară de mine sau de Fane Ungurean.

Florea Oprea

Prim-adjunct al inspectorului-șef al Inspectoratului de Poliție Brașov

1. Cred că Brașovul este astăzi prezent la nivel de conștiință individuală prin două dimensiuni: cea istorică și cea turistică. Fără a fi definit de ele, deoarece nu reprezintă arii de preocupări dominante, orașul – în evidentă criză de identitate – se arată astfel, într-un efort de „recuperare” a acestei identități, fără însă a avea și resursele necesare. Situ-ul supraviețuiește dintr-un capital corect acumulat longitudinal, de-a lungul timpului, neputînd însă a-și susține și alte repere din imaginea lui recentă (aceea de important oraș industrial, aflat în „topul” primelor trei din România prin producția de acest tip generată). Cele două arii numite sunt complementare, alimentîndu-se și susținîndu-se una pe cealaltă, cu energii minime – situație tipică „orașelor muzeu”, parțial înghețate.

2. Proiecția orașului în viitor ar trebui să respecte firesc, continuumul dezvoltării: Brașovul ar trebui să se plaseze pe orbita marilor producători industriali, recăpătîndu-și astfel istoria trecută și recentă, de oraș al breslelor, al meșterilor, al celor care, pînă nu de mult, au realizat mașini (avioane, tractoare, autocamioane). Acestei dimensiuni i-ar trebui juxtapusă o alta, necomplementară, aceea de nod comunicațional, care nu este una nouă, și ea aparținînd istoriei în care orașul a progresat durabil („orașul drumurilor”). Aceste direcții, evoluînd cu

prioritate, vor susține dezvoltarea celorlalte, convergent: industrialul performant va cere un universitar tehnic de elită care va genera nevoia de culturalitate, spiritualitate și prezență politică. Comunicaționalul va întreține turisticul și la interferență cu industrialul va produce comercialul. Fluidul financiar activat va reda organismului existența sa de întreg.

3. Înființarea „parcului industrial“, a zonelor de producție în care investițiile sunt protejate fiscal și susținute administrativ. Astfel de arii există deja la Arad, Timișoara, printr-o politică de extensie a occidentului. Brașovul poate însemna un alt cap de pod al acestei politici, în centrul țării, unificând și resursele investite tradițional de unguri în Harghita și Covasna sau de nemți în Sibiu.

4. a) Remodelarea și repunerea în funcțiune a producției industriale, de toate categoriile. Nu s-a întâmplat nimic semnificativ în ultimii zece ani aici, iar această lipsă de preocupare a liderilor comunității ar putea fi fatală, decalajul tehnologic și absența prin pierdere naturală a resurselor umane înalt calificate fiind iminente (întreprinderi și întreprinzători!).

b) Dezizolarea. Refacerea legăturilor economice (autostrada, aeroportul!) și racordarea la proiectele ariei geografice căreia îi aparținem, conceperea de „mini-acțiuni“, posibil de finanțat și întreținut care să conducă „step-by-step“, concertat, la atingerea obiectivelor esențiale de dezvoltare.

5. O administrație inteligentă, maturizată, orientată prosocial, care să abandoneze interesul imediat, particular și practicile obstructioniste care consumă resursele fie ele și organizatorice, entropice spre aceste ținte. (Sunt deja notorii „luptele“ aleșilor cu taximetriștii, pietarii sau „marea ofensivă a iluminatului public“). Administrația este producător și finanțator de proiect și nu paznic, arbitru sau beneficiar. O administrație care să atragă activ capitaluri, indiferent de sursă, să faciliteze fuziunea acestora, să le asigure o protecție reală. Proprietate productivă și justiție în acțiuni (cea ce corespunde interesului general) par să fie formele integrative ale viitorului uman.

6. Poliția trebuie să se integreze structural-organizatoric și funcțional/acțional în rațiunile

ei moderne de existență, afirmate numai la nivel de principii dar mereu amânate în realizare. Independența și echidistanța față de politicile formale și informale (distanțarea de grupurile de influență) și aplicarea necondiționată a unei Legi juste, raționale – ca expresie a interesului public. „Corpul tehnic“ al aplicațiilor de normă socială trebuie în constructul său individual, să aibă atributul acțiunii lui: moralitate/caracter (să internalizeze permanent norma). Fiind „aripa“ predominant punitivă a administrației, cu prim rol de cercetare cu scopul aplicării sancțiunii, va trebui să-și redimensioneze onest caracteristica preventivă, elaborând proiecte eficiente, durabile de protecție a cetățeanului și proprietății. Problematika activității polițienești este urgentă, dar după cum ușor se poate observa este circumscrisă și rezolvabilă numai cu clarificările domeniului administrativ căreia îi aparține.

7. Liderii locali (în speță, ai administrației) să aibă, pe lângă atribuțiile de responsabilitate și reprezentativitate și pârghiile managementului instituțiilor: posibilitatea orientării – concentrării resurselor financiare – materiale sau umane în direcțiile detectate în mediul social de aparență, politicii organizaționale proprii (descendentalizare reală, deci liderii autentici!).

8. Cu rezerva necunoașterii temeinice a acestui teritoriu ci numai a acțiunilor sale manifeste indic critic numai câteva puncte slabe:

a) Absența „capitalului“ cultural: *biblioteca* solidă. Titluri căduce, lipsa cărții academice, științifice de rang, a unor autori străini de marcă, neintroducerea în circuitul cognitiv a expresiei românești și internaționale (reviste de specialitate, studii, ș.a.)

b) Puține canale (și acestea slabe) de diseminare a unei *atitudini autentice culturale* și, în consecință, o slabă rezistență la agresiunile nonetice, cancerigene (cultura kitch-ului artistic, manelismul). Reconsiderarea „platformei educaționale“ (școala!) prin valorizarea atitudinilor estetice, a nevoii superioare de frumos ar fi o soluție. Cultura trebuie să reintre în școală, în universitate și apoi probabil că o vom regăsi și în societate.

Gheorghe Oroianu

Director tehnic la Direcția Regională de Poștă Brașov

1. Brașovul poate fi definit în primul rând de dimensiunea istorică fiind orașul primei scrisori în limba română.

Dimensiunea turistică și faptul că Brașovul este un nod comunicațional ne dă dreptul să spunem că acestea sunt caracteristici esențiale ale orașului.

2. Cred că se va dezvolta mult dimensiunea comunicațională, orașul putând deveni centrul comunicațiilor terestre auto și feroviare.

Dimensiunea financiară va fi un punct forte datorită bazei intelectuale și a societăților care se dezvoltă sau care vor apărea.

3. Zona industrială liberă; construire aeroport; construirea unei șosele de centură.

4. Repararea străzilor din municipiu; problema alimentării cu energie termică; circulația bicicletștilor.

5. Orientarea prioritară a resurselor financiare locale spre aceste probleme.

Atragerea capitalului privat.

6. Îmbunătățirea oficiilor poștale; pătrunderea pe piața bancară; reglementarea transportului poștal.

7. Investiții în personal.

8. Ca puncte tari ar fi festivalurile care se organizează, cu precădere „Cerbul de Aur“, iar ca puncte slabe lipsa resurselor financiare orientate spre cultură.

Nicolae Paraschiv

Jurist, secretarul Primăriei Brașov

1. Fiecare dintre dimensiuni prezintă o importanță deosebită, iar Brașovul se regăsește în ea prin excelență! și ca să nu începem să atacăm scolaric, aș spune să o luăm pur și simplu la întâmplare. De exemplu, mă uit, la dumneavoastră, și spun să luăm dimensiune a cincea. și număr: prima dimensiune, a doua, a treia, a patra, a cincea, este dimensiunea industrială. Nu vroiam să atac chiar dimensiunea industrială, dar dacă asta a picat în mod aleatoriu... Con-

sider că este o dimensiune foarte importantă. Dacă vorbim despre dimensiunea industrială a Brașovului, ar trebui să acceptăm că nu cu până mult timp în urmă, eu consider că dimensiunea industrială a Brașovului a fost dimensiunea caracteristică și preponderentă! De ce să nu recunoaștem că în special, când se vorbea despre Brașov se vorbea despre el ca un centru industrial și se caracteriza din acest punct de vedere, tocmai datorită impactului pe care îl avea industria în totalul activităților brașovene și în totalul industriei pe țară. Existau niște coloși industriali, reprezentativi pentru țară și pentru export, cum este Tractorul, Roman, asociațiile sau firmele de export mașini asociate lor; să nu uităm partea industriei de apărare, plus toate celelalte care au creat un impact extraordinar de puternic asupra imaginii Brașovului ca oraș industrial. Îmi aduc aminte, fără să se creadă că am vreo dorință de a ne întoarce în trecut, că unul dintre semnele care reprezenta stema Brașovului sau una dintre expresii era cea industrială. Deci dimensiunea industrială era caracteristică pentru oraș. Era caracteristică inclusiv pentru țară! Brașovul era perceput ca unul dintre primele două, trei mari județe ale țării, iar ca oraș, el avea o dimensiune industrială puternică și bine conturată.

Vorbiți tot la trecut despre această dimensiune! În prezent mai este la fel de puternic conturată?

Nu vorbesc la trecut din alte considerente ci pentru că, după cum se spune, dacă nu spui ceea ce a fost în trecut, nu poți să vorbești despre ceea ce este, sau ceea ce va fi! Este adevărat că dimensiunea industrială a Brașovului a rămas și îi este încă caracteristică, dar nu am putea să spunem că se mențin aceleași valențe. Sunt foarte multe sincope, sunt foarte multe căutări! Este o perioadă de trecere dint-un sector de stat într-un sector privat și din punctul acesta de vedere se observă că Brașovul are pregnanță industrială. Cele mai multe societăți care sunt propuse privatizării sunt din domeniul industrial. De asemenea ne uităm că cea mai mare parte a comențului și a turismului au început să facă pași mai importanți, în timp ce în industrie sunt totuși niște rămăneri în urmă. Brașovul, din punct de vedere industrial, nu putem spune că

nu e reprezentativ, dar acum trece printr-o perioadă de transformări extrem de vii, de rapide, care presupun multe căutări și la fel de multe soluții. Este și o consecință a faptului că industrializarea în trecut a fost puternică. Dacă ne-a marcat un trecut industrial puternic, trebuie să ne așteptăm și la un viitor marcat de această dimensiune.

Să nu uităm totuși că în afară de dimensiunea industrială, dimensiunea turistică îi e caracteristică Brașovului mai mult decât cea industrială! Brașovul este perceput ca principalul oraș turistic din țară, după Constanța care are caracteristic marea. Brașovul este un oraș turistic, prin excelență în sezonul de iarnă, dar și în cel de vară! Poiana Brașov este cea mai importantă stațiune turistică din țară și din Europa de centru-răsărit în materia sporturilor de iarnă. Poiana Brașov este principala stațiune. Ea interesează aproape toată Europa. Am lucrat în turism, am avut niște satisfacții în materie de turism, am încheiat contracte turistice cu străinii, și turismul românesc și de ce nu turismul brașovean, este perceput în mod deosebit.

Dar nu vi se pare că Poiana Brașov e pe cale să devină o localitate din stațiunea care era? Părțile de schii parcă sunt împânzite cu tot felul de case!

Da, există acest pericol și aș vrea să menționezi, faptul că eu, interlocutorul dumneavoastră am fost unul dintre cei care au făcut tot posibilul în calitate de manager sau de ocrotitor al legii pentru ca această stațiune să nu devină un oraș. Adică să nu devină un cartier efectiv al Brașovului și să rămână stațiune turistică. Să nu uităm că stațiunea Poiana Brașov se caracterizează printr-un anumit tip de turism: turismul de agrement. Nu este un turism de tranzit, nu este un turism de afaceri, sau poate că mai sunt și oameni de afaceri, dar principala ei caracteristică este turismul de agrement! Turistul se duce acolo să se odihnească, să se deconecteze, să-și petreacă în mod creator timpul, motiv pentru care în condițiile în care se urbanizează în mod excesiv această stațiune, se micoșează și dimensiunile turismului de agrement! Adică devine un oraș și este păcat dacă se va întâmpla! Eu consider că factorii de răspundere de toate nivelurile vor face tot posibilul ca Poiana să se mențină ca o

perlă a turismului brașovean, a turismului românesc în materie de agrement!

Peste douăzeci de ani, cum vedeți Brașovul, în același registru de termeni, privind aceleași dimensiuni?

Nu știu cum îl văd peste douăzeci de ani, cum mi-l închipui că ar putea fi peste douăzeci de ani! Cred că aici aș putea fi subiectiv, din două puncte de vedere: în primul rând, latura subiectivă ar putea să-mi întunece puțin rațiunea și să văd un Brașov foarte frumos, un Brașov industrializat în continuare, dotat cu o industrie modernă, cu o participare de capital străin, cu firme foarte puternice și foarte bine așezate în care să fie mulți investitori. Aș vedea o industrie stabilă, cu un profit corespunzător, o industrie modernă așa cum se găsește în majoritatea țărilor europene! Zic să nu cumva să intervină aici și latura mea subiectivă, dar eu cred că totuși sunt un tip realist și că s-ar putea face! Dar mai depinde puțin de prezent pentru a avea un viitor așa cum l-am descris!

Și vedeți Brașovul doar ca oraș industrial?

Nu, nu îl văd doar ca un oraș pur industrial, dar și peste douăzeci de ani dimensiunea industrială va fi, în continuare, una din caracteristicile orașului nostru. Adică nu va putea să nu aibă și această dimensiune! Nu știu dacă este bine, sau dacă este rău, dar consider că va rămâne și peste douăzeci de ani, chiar dacă nu va fi prima, sau a doua, sau poate va fi ultima, dar în orice caz, va exista!

Puteți să-mi numiți trei probleme urgente ale Brașovului?

Vi le-aș numi cu cea mai mare plăcere, dacă aș putea vorbi în calitate oficială, de reprezentant al Primăriei Brașov, dar vi le numesc și așa, vorbind în numele meu, personal, sau dacă nu, cel puțin, de secretar al Primăriei Brașov. Prima urgență a constituit-o, o constituie și o va constitui infrastructura. Dacă nu se va face nimic pentru infrastructură, atâtea dimensiuni câte văd eu acum că sunt ar putea să dispară și nu am mai discuta despre ele. Infrastructură înseamnă o șosea industrială care să descongese traficul, o autostradă și realizarea căilor de comunicații cu Bucureștiul. Prioritatea priorităților în Brașov la ora actuală o constituie infrastructura drumurilor care afectează în mod direct și

implicit toate celelalte activități. A doua prioritate a Brașovului este cea legată de asfaltare și de curățenia orașului. Aș băga aici chiar și spațiile verzi! Va trebui să conturăm exact până unde ține municipiul, iar spațiile verzi, Parcul Central, metaforic vorbind, să se mute și în Tractorul și la gară, să se mute și în Răcădău. Zic asta în sensul în care acest parc curat, frumos, aranjat cum îl vedem, așa ar trebui să fie absolut peste tot în Brașov! În materie de drumuri trebuie modernizate intersecțiile. Suntem totuși un oraș de cultură, am avut Creb, am avut o grămadă de manifestări cu conotații internaționale și este inadmisibil să ne prezentăm cu o asemenea infrastructură de drumuri!

Vedeți soluții pentru rezolvarea acestor probleme?

Văd soluții, dar nu aș vrea să zic că eu sunt deținător de soluții sau că soluțiile mele sunt cele mai bune! Dar ce faci când vrei să faci ceva, ai o idee bună, ai o idee fezabilă și nu ai bani? Bineînțeles că te duci la părinți să te împrumute, la prieteni să te ajute, sau dacă nu, la bancă să-ți iei un credit! Eu cred că aici ar trebui să se facă niște studii de fezabilitate cu deosebită responsabilitate și căutate și făcute montaje financiară de natură să asigure sursele necesare pentru realizarea acestora. Că este din țară, prin bănci, că este din străinătate prin atragerea investitori, oricare dintre soluții este bună! Dar problema este să se facă, iar ca să se facă, trebuie ca cineva să vrea! Dacă vrei să faci, nimic nu te poate opri să nu faci!

Puteți să-mi numiți trei probleme urgente din perspectiva domeniului dumneavoastră de activitate?

Prin excelență activitatea mea, în calitate de secretar, este aceea de a veghea asupra legalității actelor. Principala mea dimensiune este aceea de a veghea ca actele care intră în Primărie să fie în limitele legii, în conformitate cu legea și să producă efecte juridice așa cum prevede legea, deci respectarea legalității. Asta ar fi principala atribuție și principala sarcină.

Să vorbim puțin și despre dimensiunea culturală a Brașovului! Puteți să-mi spuneți care considerați că sunt punctele tari, punctele slabe ale acestei dimensiuni?

N-aș spune că eu sunt în materia dimensiunii culturale cel mai tare! N-aș spune nici că nu există o asemenea dimensiune. Poate că eu sunt mai pretențios, sau poate că exigențele mele sunt de altă natură! N-aș vrea nici să cred că sunt puțin conservator, dar eu cred că Brașovul are și este caracterizat printr-o dimensiune cultural-spirituală. Aici se îmbină două elemente: în primul rând tradiția istorică, care ne dă o anumită dimensiune și în al doilea rând eterogenitatea populației din această zonă, care a dat foarte multe ingrediente în materie cultural-științifică-spirituală. Nu suntem poate la cel mai înalt nivel în acest domeniu. Poate că este și motivul pentru care în această direcție se fac foarte multe eforturi. Să nu uităm Cerbul de Aur care încearcă să atragă și să aducă în domeniul cultural niște valori. Faptul că există o anumită preocupare față de ceea ce înseamnă așezământ cultural, așezământ științific, expoziții, vernisaje, la nivelul la care este, indică o preocupare și o efervescență culturală. Totuși mai trebuie făcut mult, iar aici, oamenii de afaceri sau cei care dispun de anumite sume de bani ar trebui să se aplece cu mai multă atenție asupra dimensiunii culturale. Cultura e înlocuită cu sportul. Vedem că pentru sport se face mult mai mult, iar pentru cultură se face mult mai puțin! Oricum, eu consider că acele câteva chestiuni specifice Brașovului, precum Prima Școală Românească și altele, așează, totuși Brașovul printre primele localități din țară și din punct de vedere cultural.

Eugen Păltânea

Conferențiar universitar dr.Facultatea de Matematică și Informatică

Președinte al filialei Brașov a Societății de Științe Matematice din România

1. Încercând să formulez o definiție a Brașovului, realizez că nu am o reprezentare ierarhizată a valențelor sau „dimensiunilor” orașului nostru. Remarc însă că lista de termeni definiției propusă are o bogată acoperire prin raportarea la Brașov, constituindu-se într-o reprezentare emblematică a sa. Sunt tentat totuși

să selecționez dimensiunile industrială (productivă), financiară și respectiv universitară. Imaginez aceste „tinere“ și fluctuante valențe ale Brașovului ca reprezentând barometre sensibile ale cursului urmat de unitatea noastră urbanistică și ale destinului și civilizației locuitorilor săi.

Avem certitudinea valorilor culturale create pe aceste meleaguri, suntem mândri de a fi noii locuitori ai cetății Corona și urmași ai renumiților meșteșugari breslași și negustori brașoveni, dăr calmul cu care vom continua să admirăm fortificațiile vechiului Brașov, Biserica Neagră, Prima Școală Românească de la Biserica Sf. Nicolae sau privilegiile minunate din împrejurimile Brașovului, plăcerea de a regăsi mereu aceste comori materiale și spirituale va fi cu siguranță influențată de capacitatea productivă, puterea financiară și respectiv valoarea școlii brașovene.

De fapt exprim aici dorința ca termenii menționați anterior să devină emblematici pentru Brașov.

2. Remarcăm că, în timp, societatea umană câștigă exponențial în complexitate, fapt care mărește precauția cu care formulăm previziuni. Evitând enunțarea scenariilor extreme (care totuși nu au probabilitate nulă), cred că ne putem imagina Brașovul anului 2022 ca un oraș modern, păstrând intactă aura trecutului său, un important centru comercial și turistic național și european.

Previzibila polarizare financiară, cu accentuarea discrepanțelor, este însă un motiv serios de îngrijorare pentru viitorul social al orașului.

3. Nu am competența de a indica idei aplicabile în Brașov, preluate din experiența altor orașe. Ceea ce cred cu fermitate este că înțelegerea profundă a problemelor orașului și acțiunile rapide și benefice pentru soluționarea lor depind în mod decisiv de determinarea pozitivă a factorului politic și de decizie al orașului.

4. Urgențele Brașovului țin de revitalizarea sa economico-productivă, modernizarea și dezvoltarea sistemului sanitar și de aspectul civilizat al orașului în ansamblul său. Avem obligația să nu ignorăm tarele sărăciei: vagabondajul, tâlhăriile, căutatul în gunoaie.

5. Nefiind angrenat în conducerea administrativă sau politică și neavând, prin natura profe-

siunii, o imagine cuprinzătoare a fenomenelor economico-sociale amintite, nu îmi permit să propun rezolvări. Răspunsul meu poate fi numai unul profesional, cu menținerea încrederii în capacitățile regenerative ale orașului nostru.

6. Pot numi, fără o ordonare precisă:

– creșterea calității învățământului brașovean, în particular cel matematic.

– dezvoltarea și modernizarea bazei materiale a învățământului.

– afirmarea și recunoașterea internațională a valențelor științei și culturii românești.

7. Cred că binele Brașovului ține de binele României, iar viitorul țării noastre va fi decisiv influențat de factorul economic și de disciplina socială și financiară. Un factor decisiv este în egală măsură situația internațională și modul în care se va raporta România la aceasta.

8. Climatul cultural brașovean este revitalizat prin înființarea după 1990 a secțiilor de Filologie ale Facultății de Științe, grupate actualmente în Facultatea de Litere (2002).

Valențele umaniste ale școlii brașovene sunt de asemenea susținute de funcționarea altor facultăți cu profil umanist în Universitatea Transilvania, de ființarea Liceului de Artă cu profilele muzical și plastic.

Fenomenul cultural brașovean este în căutarea identității sale, dar o pleiadă de valori culturale creative sunt deja consacrate pe plan național și european.

Silvia Păun

Președinte AIESEC Brașov

1. Definiți Brașovul din următorul registru de termeni identificând maxim trei dimensiuni.

Dimensiunea industrială, turistică, istorică (cultural-spirituală).

Ordinea nu este neapărat aceasta. Am considerat că aceste trei aspecte definesc cel mai bine imaginea Brașovului, deoarece acest oraș este deosebit de dinamic, este poziționat în centrul țării într-o zonă geografică extrem de prielnică turismului și care are de asemenea și o istorie destul de bogată. Legat de partea istorică, tradi-

țiile și tot ceea ce ține de cultură sunt foarte bine conservate în timp.

AIESEC fiind o asociație cu profil economic, putem spune că mediul economic brașovean devine din ce în ce mai deschis, mai axat pe o dezvoltare asemănătoare cu modelul vestic.

2. Peste 20 de ani, Brașovul este dezvoltat din punct de vedere *economic*, multe firme de dimensiuni mici și mijlocii, cu manageri tineri, deschiși și bine pregătiți (MBA sau alte studii) se extind și își consolidează afacerile.

Turismul de asemenea se dezvoltă enorm în perioada următoare, iar toate zonele și posibilitățile neexploatare vor fi valorificate la maximum.

Eu văd și o suprasolicitare și exagerare a miturilor pentru a atrage turiștii români și străini în aceste zone (vezi Dracula).

O soluție bună pentru viitor ar fi o colaborare strânsă între firmele din Brașov și cele din afara României, atât pe partea de schimb de know-how, cât și pe colaborări concrete, oameni din România să lucreze la firme din afară și invers, lucru pe proiecte de dezvoltare a anumitor roluri din industrie sau din firmele respective.

Brașovul ar trebui să fie mult mai bine promovat în țară și în străinătate prin proiecte culturale, care să contribuie la atragerea de investitori străini, care văd un avantaj în implicarea în economia brașoveana.

3. Să se organizeze în Brașov conferințe internaționale pe diferite teme, care să atragă oameni de la firme străine, oameni cu poziții importante în alte țări, care ne pot ajuta atât cu idei, cât și cu colaborări fructuoase pe diferite proiecte. Un rol foarte important în viața Brașovului îl vor ocupa ONG-urile de tineret și nu numai, a căror inițiativă pot aduce beneficii enorme atât din punct de vedere educațional, cât și economic sau în alte domenii

AIESEC se implică foarte mult în procesul de învățare al studenților, dorind să ofere acestora o pregătire suplimentară, practică, pentru a-i ajuta să vadă mai bine și să fructifice oportunitățile care există și care apar în mediul în care își desfășoară activitatea. De asemenea, prin *Programul Internațional de Practică*, AIESEC aduce atât pentru firmele implicate, cât și pentru studenții care participă la acest program un plus

de deschidere, avantaje multiple, putând acoperi nevoi concrete dintr-o firmă, în final contribuind la dezvoltarea și oferirea unei noi perspective mediului economic brașovean.

4. Șomajul, lichidarea întreprinderilor mari (lipsa investițiilor), în privința studenților-lipsa experienței practice.

Și ar mai fi birocrația.

Totul pornește de la schimbarea mentalității și a modului de a vedea oportunitățile, de a ne concentra pe lucrurile cu adevărat importante.

AIESEC poate contribui la partea de deschidere și oportunități pentru studenți și implicit pentru firmele cu care intră în contact și pe care le implică în programele și proiectele pe care le desfășoară.

5, 6, 7. Răspunsurile la aceste întrebări reies din ce am spus anterior.

8. *Puncte tari*: o păstrare, conservare destul de puternică a tradițiilor și obiceiurilor în Brașov, existența evenimentelor care susțin aceste elemente de cultură și tradiție și le fac cunoscute publicului.

Puncte slabe: exagerarea unor mituri (Dracula) și deformarea unor tradiții pentru a se obține avantaje bănești.

Proiecte:

– festivaluri în care să se implice o masă eterogenă de inițiatori, pentru a ridica nivelul de conștientizare a importanței acestui aspect (cultural)

– colaborarea ONG-urilor, AIESEC și altele pentru a realiza proiecte care să promoveze imaginea corectă a României în rîndul romanilor și celor din afara țării.

Ioan Popa

Redactor *Gazeta de Transilvania*

1. Dimensiunea cultural-spirituală a acestui oraș, dacă ar fi mai mult mediatizată, s-ar vedea. Punctele tari ale acestei dimensiuni ar fi date de valorile culturale specifice, toleranța și spiritul european. Brașovul trebuie să dispună de baza necesară organizării unor manifestări de talie națională și europeană. În acest sens, ar fi nevoie să fie reevaluate „manifestări” de tradiție precum

„Festivalul Muzicii de Cameră“. Dacă despre asemenea probleme s-ar discuta mai mult în mass-media Brașovului, dacă revistele de cultură ar fi mai multe, problemelor li s-ar găsi și soluții. În timp desigur!

Dimensiunea universitară reprezintă o dimensiune reală de mare perspectivă. Dimensiunea istorică există, dar e insuficient pusă în valoare. Dimensiunea politic-civică, dacă n-ar exista jocul intereselor, s-ar simți. Cât despre dimensiunea industrială, a fost odată, că de n-ar fi fost, nu s-ar povesti. Comerțul are istorie, n-are prezent, poate va avea viitor. Turismul ar putea fi cea mai importantă resursă a dezvoltării, dacă ar fi corect gestionată. Dimensiunea financiară are fațade reprezentative și... afaceri de doi bani.

2. Peste 20 de ani văd Brașovul un oraș al universităților, al turismului, al schimbului de idei – are condiții (cadre, cadru natural și istoric).

3. În sfera ideilor pe care le-am văzut sau le-am auzit că s-ar fi pus în practică în alte orașe și care cred că s-ar putea aplica la Brașov ar fi aceea a unei statui a lui Eminescu.

4. Dacă ar fi să numesc trei probleme urgente ale Brașovului ele ar fi, prima, găsirea unor soluții viabile pentru reconversia industrială, a doua,, accesul valorilor reale în funcții decizionale, și a treia, definirea unei strategii realiste de dezvoltare. Soluția pentru rezolvarea acestor probleme o văd în implicarea oamenilor competenți.

5. Dacă ar fi să mă gândesc la problemele din domeniul în care lucrez –presa scrisă, ele ar fi succint, calitatea pregătirii tinerilor ce lucrează în presă, manipularea presei de către grupuri de interese și nu în ultimul rând, lipsa solidarității de breaslă. Una din chei pentru rezolvarea acestor probleme ar fi realizarea unui dialog la vârf.

Luana Popa

Președinte al Asociației femeilor manager Brașov

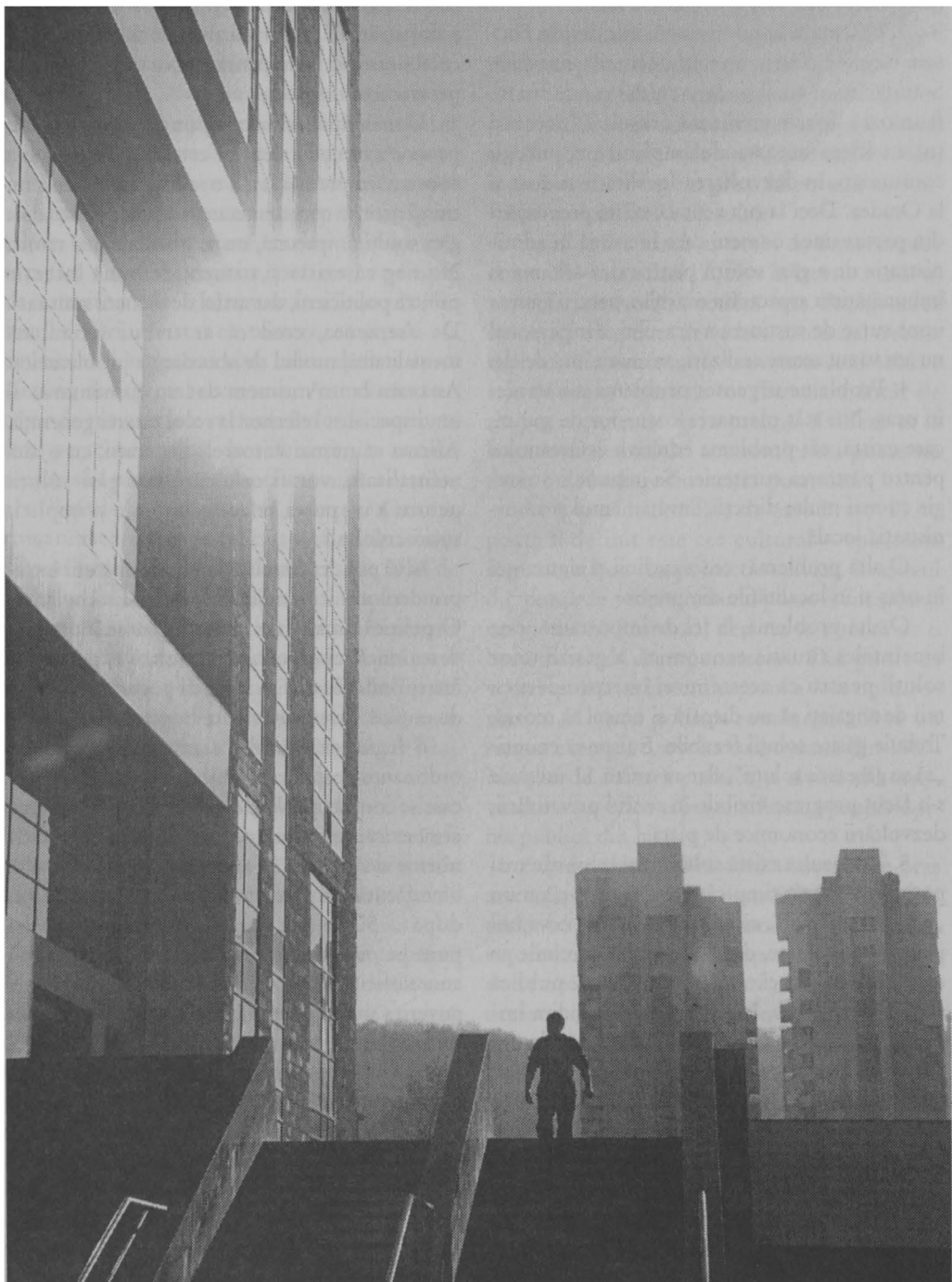
1. În primul rând Brașovul este un oraș cu o istorie bogată și reprezentativă. A fost un nod de comunicație, o placă turnantă a țărilor române din Evul Mediu până în epoca modernă.

Din punct de vedere turistic, este un punct de referință în peisajul turistic românesc. N-aș spune că dimensiunea financiară este cea mai importantă, deși Brașovul are acum multe bănci, aproape la fel de multe ca în perioada interbelică.

Din păcate, valențele cultural-spirituale ale Brașovului (mi se pare impropriu spus dimensiunea culturală) sunt prea puțin evidente. Ne lipsește o viață cultural-spirituală similară cu cea din perioada interbelică. Din punct de vedere universitar nu știu dacă Brașovul poate fi numit „centru universitar“. Există o tradiție universitară în ceea ce privește învățământul tehnic, dar, după opinia mea, restul facultăților create după '90 nu pot reda dimensiunea universitară în proporția în care există în alte orașe.

După opinia mea, ceea ce definește cel mai bine orașul este dimensiunea *istorică*, și *turistică*. Cred că orașul trăiește datorită numelui lui de oraș cu istorie și cu monumente reprezentative.

2. Nu știu ce să spun. Poziționarea dinainte de '89 a orașului, ca un centru industrial-muncitoresc a dispărut. Brașovul, la ora actuală, este tot mai amenințat din punct de vedere economic datorită problemelor care sunt la marile întreprinderi. Nu putem vorbi de o renaștere industrială a orașului. Doar dacă se vor crea noi oportunități de afaceri, noi locuri de muncă prin apariția unui aeroport sau a unei șosele internaționale, prin dezvoltarea agroturismului. Mi-este foarte greu să fac o evaluare ce se va întâmpla cu Brașovul peste 20 de ani. Nu pot să gândesc în perspectivă pentru că de la un an la altul regresul economic cu implicații sociale este tot mai accentuat, iar turismul încă nu este soluția care să echilibreze căderea economică prin care trecem. Speranța mea este că totuși turismul așa cum în alte țări este o sursă principală de venit național să fie și la noi. Țara noastră este frumoasă, cu bogății naturale, avem monumente ale naturii, dar și istorice pe care dacă am avea o strategie de dezvoltare adecvată am putea să le valorificăm și să stopăm regresul economic. O serie de specialiști spun că agricultura va fi soluția pentru redresarea României. Ar fi necesară atât în turism, cât și în agricultură o strategie pe termen scurt și alta pe termen lung bazată pe elemente reale și nu pe promisiunile Comunității Europene, ci pe posibilitățile noastre interne. Această

strategie bineînțeles că trebuie concretizată într-un ansamblu de măsuri care să asigure dezvoltarea orașului și implicit a zonei.

3. Discutam la un moment dat despre Focșani care are o structură arhitecturală coerentă. S-au făcut amenajări, care au dat o față foarte frumoasă, foarte civilizată orașului. Încercări tot în ideea aceasta de implicare a întregii comunități, în dezvoltarea localității au fost și la Oradea. Deci la ora acută există preocupări din partea unor oameni care lucrează în administrație de a găsi soluții pentru dezvoltarea și îmbunătățirea aspectului orașului, pentru găsirea unor surse de susținere a orașului, dar personal nu am văzut aceste realizări, am auzit însă de ele.

4. Probleme urgente: problema curățeniei în oraș. Nu atât plantarea coșurilor de gunoi, care există, cât problema educării cetățeanului pentru păstrarea curățeniei. Se impune o strategie cu mai multe direcții: învățământul și administrația locală.

O altă problemă: cea a ordinii și siguranței în oraș și în localitățile dimprejur.

O altă problemă, la fel de importantă, este bineînțeles situația economică, a găsirii unor soluții pentru ca aceste mari întreprinderi cu mii de angajați să nu dispară și orașul să moară. Trebuie găsite soluții fezabile. E ușor să enunți: „să se găsească soluții“, dar au trecut 12 ani și nu s-a făcut progrese vizibile în sensul privatizării, dezvoltării economice de piață.

5. Totdeauna există soluții mai bune sau mai puțin bune. Atât timp cât există interese, nu un „interes personal“, ci dorința de a face ceva util pentru comunitate, de a-ți îndeplini sarcinile pe care le ai atunci când ești o persoană publică soluțiile se găsesc. Noi nu știm să gândim împreună, să găsim soluții. Dovadă certurile din Consiliul Local, din Consiliul Județean. Acești domni consilieri nu sunt preocupați îndeajuns de ceea ce-l doare pe cetățeanul de pe stradă, de întreprinzătorul care dă de lucru la un număr de oameni. Îi interesează numai orgoliile politice, interesele politice și economice proprii. Am vizitat mai multe orașe din lume, din Europa, am văzut ce înseamnă un Consiliu Local, ce înseamnă o rotare a oamenilor politici în conducere și ce înseamnă să conduci, să administrezi un oraș curat, un oraș îngrijit, un

oraș în care oamenii sunt respectați. La noi certurile dintre primar și Consiliul Local întârzie găsirea soluțiilor. Deci, soluții ar fi, o soluție ar fi și implicarea societății civile, colaborarea cu administrația. Nu există interesul pentru aceste aspecte.

Unirea diverselor componente ale societății pentru a remedia ceea ce este atât de grav și a construi împreună, ar fi o soluție. Cât timp nu există această conștientizare, această dorință de a găsi soluții împreună, nu se poate realiza nimic. Nu neg că există și oameni de bună intenție printre politicieni, dar astfel de oameni sunt rari. De asemenea, cred că ar trebui schimbată mentalitatea, modul de abordare a problemelor. Auzeam la un moment dat un comentariu al unui specialist referitor la rolul tinerei generații. Afirma că numai viitoarele generații, cu o altă mentalitate, vor fi cele care vor găsi soluții pentru a ne putea reface economic și implicit socio-cultural.

6. O politică fiscală coerentă în folosul întreprinderilor mici și mijlocii, o politică stimulative. O politică fiscală care să nu sugrume întreprinderea mică, ci o politică stimulative, pentru că întreprinderile mici și mijlocii pot asigura locuri de muncă și venituri sigure bugetului de stat;

o legislație simplă, clară și coerentă, nu ordonanțe peste ordonanțe, hotărâri de guvern care se contrazic. Nu trebuie să existe multe legi, ci să existe legi clare care să nu aibă nevoie de norme de punere în aplicare. Dacă legea este bine făcută ea n-are nevoie de normele care vin după... 50 de ani. Parlamentul elaborează și pune pe piață numeroase legi, dar aceste legi nu sunt suficiente. Apar ordonanțe și hotărâri de guvern care completează sau schimbă legile;

vot universal uninominal pentru ca eu, întreprinzător, să pot să particip la vot nu alegând de pe listă pe cineva, ci alegând omul. Așa s-ar putea crea un parlament cu adevărat reprezentativ, un parlament interesat de problemele reale ale societății, nu de problemele personale.

7. O soluție ar fi conștientizarea politicianilor că politica nu este pentru toată lumea, ci este o profesiune care cere anumite calități și un anumit statut economico-social. Cât timp alegem niște indivizi care nu se gândesc decât

la bunăstarea lor personală, ignorând legile, nu putem rezolva ceva. Soluția ar fi schimbarea mentalității, venirea unor oameni tineri în politică, cu un statut economic la nivelul care să-i ferească de „tentații“, dăruiți ideii pe care o susțin și anume de a face bine, de a-și face datoria. Poate este un punct de vedere idealist, dar cred că numai așa s-ar putea face ceva pentru țara asta.

8. Cultura nu se poate realiza decât cu specialiști, cu specialiști care sunt pregătiți și au talent, iar pe de altă parte nu poți înțelege cultura fără a avea o pregătire, fără a avea un nivel de instruire și educație, care se face în școală și în familie. Ori, constat cu tristețe, că școala s-a deteriorat și în general viața culturală la noi este afectată de aspectul economic. Atunci când un actor de renume face reclame în loc să interpreteze pe scenă, roluri de referință, iar noi nu reușim să-l punem pe treapta cuvenită a marilor actori unde se mai situează cultura? Cultura românească suferă la fel ca toată societatea și dimensiunea culturală înseamnă că este la fel de lovită ca și celelalte dimensiuni.

S-au făcut o serie de lucruri bune pentru Brașov: s-au restaurat monumente aflate într-o stare avansată de deteriorare: Turnul Alb, Turnul Negru, Bastionul. S-au publicat anuare, s-au organizat spectacole de ținută. Din păcate Brașovul nu mai este acel centru cultural care a fost în perioada interbelică, pentru că din nefericire în ultimii 50 de ani Brașovul a devenit un centru industrial, transformându-se dintr-un oraș cultural, într-un centru industrial cu o clasă muncitoare numeroasă.

Oportunități: Oamenii de cultură ar trebui să fie susținuți financiar, astfel încât să-și desfășoare activitatea în condiții civilizate și într-o manieră care să atragă cât mai mulți cetățeni ai orașului să participe la actul de cultură. De asemenea, educație și instrucție presupune și ocuparea timpului liber în mod util. Existența unor locuri în care tineretul să fie atras în loc să intre în discoteci, să participe la activități care să le stimuleze talentele, să-i formeze. Cred că și această latură înseamnă cultura, nu numai teatrul și opera, ci și alte instrumente de formare a tinerii generații.

Nicolae Vlad Popa
Senاتور PNL

1. Dimensiunea turistică e recunoscută pe plan european, din păcate infrastructura proprie cât și cea națională nu corespunde unei dezvoltări firești în acest domeniu. Avantajele pe care le are Brașovul în acest domeniu sunt atât de mari, încât pot să devină un pilon important în dezvoltarea ulterioară a orașului.

În al doilea rând, aș vorbi de dimensiunea comercial-financiară. A fost în istorie motivul nașterii și dezvoltării acestui oraș. Poziționarea strategică din punct de vedere comercial trebuie exploatată la maximum. Activitatea comercială e atât de strâns legată de cea financiară, încât ele nu pot acționa decât împreună. Evident că la baza unei dezvoltări economice nu poate sta decât o dezvoltare financiară puternică.

Altă dimensiune fără de care Brașovul nu poate fi definit este cea cultural – spirituală îngemănată cu cea politico – civică. Brașovul din punct de vedere cultural poate fi considerat un model în România, deși nu se bucură de o bază materială corespunzătoare. Din punct de vedere politic și civic, Brașovul a fost un barometru „al vieții politice românești“. Dau un singur exemplu: revolta brașoveană din 1987. Nivelul de cultură politică și civică al brașovenilor e superior și poate influența pozitiv opinia publică din țară.

2. Îmi doresc ca Brașovul să devină un oraș mare, cu o populație de peste 500.000 de locuitori, cu o infrastructură modernă (aeroport, autostrăzi, mijloace de transport comun rapide) strict necesară în dezvoltarea turismului. Îmi doresc ca Brașovul să devină capitala sporturilor de iarnă din Europa de Est, turismul sportiv fiind o componentă de bază pentru Brașov.

În dezvoltarea pe orizontală a Brașovului prin unificarea orașelor și municipiilor cât și comunelor din Țara Bârsei (Codlea, Râșnov, Săcele...) vom avea posibilitatea creării unei zone de dezvoltare (zonă liberă) care să ducă la exploatarea la maximum din punct de vedere economic a poziției geografice a Brașovului. Brașovul trebuie să devină centrul de distribuție al produselor de orice fel în comerțul din România. În domeniul financiar, Brașovul

trebuie să devină un principal centru bancar și bursier cu principala bursă de mărfuri din România. În acest centru de dezvoltare se pot produce bunuri cu un înalt grad de tehnicitate, folosindu-se deci forța de muncă calificată din Brașov.

Brașovul poate deveni un model în viața culturală a României. Peste 20 de ani cu siguranță vom avea un forum cultural multifuncțional unde pot funcționa nu numai școli de artă, dar pot exista săli de expoziție de diverse dimensiuni cât și săli pentru spectacole culturale în condiții tehnice ireproșabile și cu dimensiuni specifice de la o sută la câteva mii de locuri. Cu siguranță că în Brașov va exista cel mai important muzeu al tehnicii din centrul Europei. Toate aceste lucruri trebuie făcute pe baza unor strategii de dezvoltare coerente și profesionale.

3. Brașovul nu trebuie să facă experiențe pe pielea brașovenilor, trebuie să preluăm din pragmatismul orașelor americane, din ordinea și curățenia orașelor germane și din rafinamentul cultural al orașelor din Italia sau Franța.

4. Brașovul are o singură problemă și aceasta este criza socio – economică în care se află. Rata șomajului extrem de ridicată și blocajul financiar trebuie combătute printr-un program special de reechilibrare economică a zonei.

7. Puncte tari sunt oamenii de cultură ai Brașovului care se luptă în permanență cu o necruțătoare povară a lipsei mijloacelor economice.

8. Fără o lege a sponsorizării care să ajute în mod direct și eficient cultura românească, lucrurile nu se pot schimba. Cadrul legislativ e insuficient și denotă lipsa de interes în acest domeniu.

9. Consider că e nevoie de o dezbatere cât mai mediatizată privind dezvoltarea Brașovului și a măsurilor ce trebuie luate, fiindcă există pericolul ca tineretul să părăsească Brașovul datorită „condițiilor oferite“.

Ion Popescu Topolog

Consilier județean

1. Trăiesc în acest oraș de 42 de ani ca profesor de limba română și după revoluție, ca

director al Liceului Andrei Șaguna, timp în care Brașovul a devenit pentru mine, în primul rând o dimensiune de suflet, prin spiritul său înalt european și național. Liceul Șaguna mi-a dat șansa acestei percepții și interpretări.

2. În perspectiva europeană, peste 20 de ani Brașovul va fi un oraș de tranzacții economice și mai ales de tip de tranziție turistic-cultural. Va avea, desigur și aeroport, străzi modernizate și șosele moderne, instituții universitare cu profil nou, atât pe parte umanistă (care cred că se va extinde), cât și tehnică.

Va lua amploare segmentul cercetării.

3. Fiecare oraș încearcă să fie el însuși, atât economic cât și cultural. La o reuniune internațională în cadrul Consiliului Europei, am auzit niște lucruri interesante, de la delegații județului Vaslui, privind integrarea tineretului în economia rurală a culturilor speciale sau de la argeșeni, în extinderea viticulturii, dar și altele, privind protecția familiei, cum se pronunțau cei ce reprezentau județul Timiș.

4. Poluarea: urgent desființate, respectiv închise, actualele rampe de gunoi și construite rampe ecologice. Fiind intra-montan, Brașovul nu prea are curenți, de aceea sta într-o păclă continuă. De ce la Brașov, în iarna trecută, au fost cele mai scăzute temperaturi din țară? Din cauza poluării chimice. Ca să nu mai vorbim de cea sonoră. De aceea, urgent trebuie construită ocolitoare.

Construirea de locuințe: în deosebi pentru tineri, cu mari facilități privind plata, create pe plan local (lipsește o strategie în acest sens, atât la municipiu, cât și la județ).

Găsirea unor soluții de încadrare în muncă a absolvenților de la toate nivelele (nici aici nu este elaborată o strategie).

Eradicarea cersetoriei. Nu strică imaginea.

Crearea de resurse locale, dar, evident, cu niște șefi care să se sacrifice nițel și pentru comunitate.

5-7. Răspunsul la aceste întrebări pot fi asimilate răspunsului întrebării de mai sus.

8. Brașovul stă destul de bine din punct de vedere cultural- e o viață culturală cu puncte tari: Biblioteca Județeană, Centrul de creație, de valorificare a tradițiilor și obiceiurilor- care are însă și niște lipsuri: nu valorifică, de

exemplu, potențialul școlar și studențesc.

Brașovul e încă în faza lucrurilor neașteptate, în toate sectoarele de activitate-neașteptate din punctul de vedere a ceea ce înseamnă europeanism. Cât va mai dura acest proces, e greu de spus. Dar va dura încă mult și aceasta în condiții de neperturbări grave, sociale, teritoriale, internaționale. În final trebuie spus esența e în altă structură, pe care o ilustrez cu un citat: „dați-mi pentru câțiva ani conducerea școlilor și voi schimba fața omenirii.” (Leibniz)

Radu Ioan Pușcariu

Director furnizare SC Electrica Transilvania Sud

Brașovul a fost și sper să redevină cu adevărat, un oraș multicultural, un oraș european. De-a lungul istoriei ultimului mileniu, legăturile comerciale dar și culturale, benefice pentru comunitatea brașoveană, i-au conferit acest caracter care sper să renască și să se dezvolte în curând. Atuurile Brașovului în acest sens sunt dimensiunea istorică, cea civică și turistică, mai recent și dimensiunea universitară (care va amplifica și dimensiunea cultural-spirituală, respectiv pe cea comercială, comunicațională și, în perspectivă, cea financiară). Dimensiunea industrială, în prezent încă supradimensionată, va trebui remodelată către afaceri medii și mici, pe tehnologii tradiționale și de vârf. Peste două decenii, Brașovul poate redeveni similar celui de altădată, un oraș în care spiritul european, turismul, comerțul și cultura să domine.

Ce nu s-a făcut încă în Brașov este racordarea la spiritul european (de care a fost și poate foarte ușor să fie din nou), inclusiv prin înfățișarea, cu orașe pereche din inima Europei.

Tema primordială în toate domeniile de activitate e în acest moment adevărata privatizare, de preferat prin investitori europeni cunoscuți, ceea ce va grăbi „integrarea europeană”, în toate privințele, a Brașovului. Soluția pentru această problemă e una singură: o clasă politică și managerială în spirit „brașovean” și european cu adevărat.

Dimensiunea culturală a Brașovului, este în evidență (dar încă insuficientă) creștere față de căderea totală din ultima jumătate de veac, inclusiv prin apariția dimensiunii umaniste a învățământului universitar. Puncte tari sunt trecutul istoric, cultural și comercial (care reprezintă dimensiunea sa europeană), iar punctul slab, dimensiunea industrială exagerată, în curs de recesiune. Proiectele în domeniu trebuie să se fundamenteze pe amintutele puncte tari, urmând a atenua, prin ele însele, punctele slabe.

Gheorghe Alexandru Radu

Profesor universitar dr. ing., Decanul Facultății de Mecanică

1. Dimensiunea istorică, dimensiunea turistică și dimensiunea cultural-spirituală. Brașovul este un oraș istoric. Foarte puține orașe au o evoluție istorică foarte bine etajată așa cum o are Brașovul. Începând din neolitic continuând în Antichitate și Evul Mediu, istoria și-a pus amprenta asupra orașului Brașov. Sunt doar câteva orașe în Transilvania care se pot mândri cu aceste urme în istorie.

Este un oraș turistic pentru că are o puternică tradiție turistică și pentru că așezarea lui este binecuvântată. El se află la confluența unor forme de relief variate (podis cu munți având înălțimi variate). Ambianța și natura în sine constituie elemente definitorii care mă determină să-l consider un oraș turistic.

Dimensiunea cultural-spirituală este și ea prezentă în Brașov. Aici, mai mult decât în alte orașe, au funcționat așezăminte de învățământ organizate, dintre care putem aminti: Colegiul umanist Honterus (înfăunțat în secolul al XVI-lea), primul colegiu din Transilvania având studenți din zonele limitrofe-Slovia, Ungaria, Bulgaria și Serbia; Prima Școala Românească, Liceul Andrei Saguna fără de care învățământul brașovean, mai mult, învățământul din Transilvania, nu s-ar putea concepe.

În Brașov au activat mari oameni de cultură (Honterus, G. Barițiu, membrii familiei Mureșenilor. Nu-l putem uita pe Coresi și tipografia înființată de el); la fel, partea muzicală nu poate fi uitată și amintim aici contribuția lui Tiberiu și Mihai Brediceanu, A.

Pann, G. Dima precum și a celor care continuă sub acest aspect, adică: cei doi dirijori Horia Andreescu și Cristian Mandeal.

Nu se poate vorbi despre tradiția cultural-spirituală fără să amintim și contribuția elementului german din Brașov și Țara Bârsei.

2. Sunt foarte sceptic în ceea ce privește viitorul Brașovului.

Va fi din ce în ce mai turistic pentru că aceasta este modalitatea prin care poate prospera cel mai repede. Turismul este o variantă cu rezultate imediate, el aduce venituri mult mai rapid.

Dezvoltarea Brașovului înseamnă introducerea lui pe orbita internațională iar acest lucru nu se poate realiza fără aeroport. Este necesară dezvoltarea unei infrastructuri de comunicații aeriene și rutiere (aeroport și autostrăzi care ar lega Brașovul de restul țării și nu numai). Dacă nu va putea realiza acest lucru Brașovul va muri.

Industria ar trebui revigorată. Este necesară repornirea sistemului economic care aduce valoare. La ora actuală economia Brașovului a involuat și și-a pierdut prioritățile, comparativ cu alte orașe (Timișoara și Piteștiul, de exemplu).

Dacă s-ar realiza aceste lucruri, Brașovul ar deveni, peste 20 de ani, un oraș armonios dezvoltat cu o economie dezvoltată iar în acest fel în Brașov ar exista un standard de viață acceptabil.

Cum va arăta Brașovul peste 20 de ani, nu depinde de mine ci de capacitatea politicianilor brașoveni de a-și impune punctul de vedere la nivel național și de a renunța la ideea prosperității personale, în favoarea comunității brașovene.

3. Favorizarea firmelor mixte dar cu parteneri din vest, nicidecum cu parteneri din sud sau est. Nu aduce nici un fel de avantaje asocierea cu firme turcești, grecești sau arabe, ci asocierea cu firme din state unde există cultura afacerilor corecte.

Pot da ca exemple orașe unde se întâmplă acest lucru: Timișoara, Cluj-Napoca, Pitești și în general orașele aflate pe granița de vest.

4. Relansarea activității economice prin colaborare cu firme vestice.

Construirea unui aeroport.

Dezvoltarea infrastructurii rutiere și aeriene..

5. Soluții există dar trebuie să existe și voință politică. Este necesar ca oamenii care decid să pună osul pentru comunitate.

Trebuie schimbată mentalitatea omului, în primul rând prin sistemul de învățare (școala, instituții de cultură și mass-media). În subsidiar să se acorde importanța cuvenită acestor instituții dar și aceluia care lucrează în ele.

6. Materialul uman în domeniul învățământului tehnic este relativ mai scăzut, din punct de vedere calitativ, decât în urmă cu 10-14 ani, pentru că domeniul de interes pentru tineri basculează spre partea economică și cea juridică.

Trebuie lucrat, în special, la mentalitatea tinerilor. Motivația tinerilor pentru învățământul tehnic, și nu numai, a scăzut.

Revigorarea cercetării științifice universitare. Aceasta depinde în cea mai mare parte de industrie pentru că o adevărată cercetare se face la cererea industriei iar o industrie pe butuci, așa cum este în Brașov, o industrie care abia își duce viața, nu poate finanța cercetarea.

7. Un prim lucru care s-ar putea face ar fi diminuarea scurgerii în exterior a valorilor pregătite în învățământul superior.

Cheia ar putea fi relansarea economiei în care oamenii și mai ales tinerii să-și găsească de lucru și să fie remunerați în funcție și de valoare pregătirii pe care o au.

8. Puncte tari :-Tradiția culturală care există în Brașov

Contribuția adusă de Facultatea de Muzică, Filarmonică, Teatrul de Operă, Teatrul Dramatic.

Puncte slabe: - Involuția mișcării artistice de amatori.

Dispariția unor festivaluri de tradiție: de exemplu Festivalul și Concursul muzicii de Cameră, care a dispărut după 30 de ediții.

Involuția calitativă a Cerbului de Aur după 1990

Oportunități - proiecte: - Relansarea Festivalului de muzică de cameră și a Festivalului de teatru contemporan.

Refacerea și construcția unor spații adecvate manifestărilor culturale (o sală a filarmonicii, o sală pentru concerte, o sală pentru expoziții).

Se poate realiza un muzeu al tehnicii sau unul al personalităților.

Se pot realiza expoziții florale permanente și multe altele.

Aceasta este treaba direcției pentru cultură. Sunt de părere că fiecare trebuie să-și facă meseria, de aceea și în domeniul cultural lucrurile trebuie dirijate de oamenii de cultură și nu de cei la care primeaza apartenența politică.

Angela Repanovici

Prof. univ. dr., director Biblioteca
Universității TRANSILVANIA Brașov

1. A) Dimensiunea industrială

În Brașov există încă multe și valoroase întreprinderi de stat. Se dezvoltă puternic sectorul privat, întreprinderi mici și mijlocii și tot felul de sectoare de producție.

B) Dimensiunea universitară

În Brașov există peste 15 000 studenți, mult personal didactic universitar și o diversificare mare de specializări.

C) Dimensiunea turistică

Turismul rural, frumoasele împrejurimi, monumentele istorice.

2. a) Firme de elită care vor avea prestață și calitate recunoscute.

Proiecte privind calitatea și standardele la care să ne aliniem.

b) Învățământ de calitate, oferte diversificate.

Proiecte: îmbunătățirea condițiilor oferite studenților.

3. Înființarea unui "centru de sănătate".

Gimnastică medicală asistată, bazin de înot medical.

4.a) Clinică de urgență!

Ceva particular, modern. Dai un telefon și ai asistență medicală sau afli unde ești așteptat, noaptea, mai ales cu probleme stomatologice.

b) Grădină botanică sau un centru de relaxare cu sală de saună sau simplu un loc unde să te plimbi cu familia în siguranță.

c) Centre cu mașini de spălat automate.

5. Soluțiile sunt simple.

6.a) Transferul căminelor liceelor care nu sunt folosite universității, pentru a putea fi folosite de studenți.

b) Crearea unui centru de informare-documentare pentru cetățeni.

c) Centru sportiv pentru tineret, un parc unde să poți studia.

d) Transferarea de fonduri pentru a cumpăra o rețea de calculatoare cu acces la Internet și a oferi informații clienților.

8. Puncte tari: Zilele Brașovului.

Oportunități :

manifestări mediatizate care are trebui să evidențieze oameni valoroși din Brașov. Oferirea de premii, stimularea morală.

Acțiuni umanitare în care să fie implicate personalități la pensie.

Publicații de unde să aflăm de proiectele Brașovului.

Acțiuni pentru pensionari.

9. Realitatea este că sunt realizări deosebite. Brașovul este curat, frumos, cu aer occidental. Avem flori și gust și tot ce se poate aplica din străinătate s-a făcut. Cred că mergem spre bine!

Carol Rugacs

Director general Roman SA

1. Industrial și turistic

2. Industrial și turistic. Deoarece în Brașov există o cultură industrială, există școli cu profil industrial, apreciate de străini ca nivel de competență.

4. Există o ruptură între posibilitățile reale ale Brașovului și autoritățile locale. Această problemă cred că s-ar putea rezolva pe calea dialogului. De exemplu: licitația pentru dezapezirea Brașovului. Dacă s-ar face pe zone, la această licitație am putea participa și noi și cred că am putea rezolva mai multe probleme, printre care și cea a datoriei pe care o are Roman SA. Apoi, încălzirea Brașovului. Cetățeanul ar trebui să fie ajutat. Ar trebui să se facă acea sectorizare. De exemplu centralele intră în reparație la fiecare doi ani, astfel noi cheltuim aproape 12 miliarde de lei, care practic reprezintă o subvenție a lui Roman SA către populație. Dacă fondurile ar fi redistribuite și populația ar fi sprijinită să-și achiziționeze centrale, cred că s-ar rezolva problema această.

8. Singura cultură care există în Brașov este cea industrială. Există cultură dar nu una instituționalizată ci una a manifestărilor: Berar, Cerbul de Aur . care arată plăcerea oamenilor de a se întâlni. În Brașov lumea este avidă de cultură. Daractul cultural nu este bine mediatizat. Chiar mă uitam, la biserică, lumea se caută, se întâlnesc oamenii, au nevoie de a se manifesta socialmente.

Horia Salcă

Consilier municipal, președinte PNȚCD Brașov

- Dimensiunea istorică: oraș cu tradiție istorică importantă

Dimensiunea industrială: nu e deloc o dimensiune naturală. Există, dar s-a născut pe seama forțării destinului. Nu a fost o creștere naturală, firească, chiar dacă Brașovul avea și o tradiție industrială. Crearea acestor coloși industriali a fost artificială, de aceea azi dimensiunea industrială e degenerată.

Dimensiunea politico-civică: în Brașov există o viață politică și civică normale, în sensul că există o competiție politică destul de onestă, există o reprezentare a partidelor din întreg eșicherul politic, tendințele extreme au fost înfrânate la Brașov prin votul cetățenilor. Se constată o tendință de maturizare. Ar fi de dorit ca și latura civică să se întărească. Există ONG-uri care se implică în activități comunitare. Nașterea unor noi, dezvoltarea celor existente ar fi de dorit.

- Dimensiune universitară: deși tânăr în lumea universitară, Brașovul a existat înainte de '89, chiar dacă au predominat facultățile tehnice. Văd o devenire a Brașovului gen Heidelberg: un oraș plin de studenți, plin de servicii pentru studenți. Universitățile înființate de fundațiile particulare întregesc imaginea dată până acum doar de universitatea de stat.

Dimensiunea istorică: oraș cu tradiție istorică importantă, ceea ce atrage după sine și dimensiunea turistică, vocație pe care o are și prin cadrul natural geografic.

Dimensiunea cultural spirituală: legat de o nostalgie personală și de un orizont de așteptări. Brașovul a avut un trecut cultural și spiritual remarcabil, chiar dacă era marcat de o cultură de tip german. Ar fi pentru mine o dorință să renască.

Emisiunea de obligațiuni municipale; ar reprezenta o soluție pentru rezolvarea problemelor financiare.

A avea un dispecerat integrat - gen 911 - care să primească toate apelurile pentru urgențe (poliție, pompieri, ambulanță ș.a) și care să fie redistribuite. Avem exemplu SMURD

Atragerea de investiții și investitori. În Timișoara acest lucru s-a făcut pe seama oferirii de terenuri la prețuri modice de către municipalitate pentru cei ce doresc să investească. Rezultatul e reprezentat de stimularea investițiilor directe, crearea de locuri de muncă, dezvoltare locală durabilă și prin taxe, impozite, ocuparea forței de muncă. Rezultatele sunt mai importante decât banii obținuți din terenurile respective.

Eliberarea domeniului public de construcțiile amplasate ilegal. Ar conduce la o viață normală, civilizată, la respectarea legii, la un aspect îngrijit al orașului. E cel mai ușor de realizat: presupune 90% voință și determinare politică și doar 10% efort financiar.

Implicarea autorității locale în rezolvarea problemelor de termoficare. De exemplu, cheltuiala făcută de CET Brașov pentru achiziția de cărbune pentru 2002-2003 ar fi suficientă pentru a pune centrale de bloc sau cvartal în tot orașul.

Probleme importante și urgente:

Repararea străzilor din municipiu. Într-o proporție covârșitoare, șoselele interne al Brașovului au durată de viață expirată de peste două-trei decenii. Ar trebui să se refacă întregul carosabil, de la fundații până la covorul asfaltic. Soluția ar fi obligațiunile municipale și contractarea unui împrumut public. Orașul se poate împrumuta de la bancă în anumite condiții. O altă soluție ar fi o atitudine normală și prietenoasă față de autoritățile centrale în măsură să direcționeze fonduri.

Construirea centurii ocolitoare și a semiinelarei industriale. Tot acest trafic greu e dăunător pentru șosele.

Termoficarea. Nu s-a găsit o soluție pentru că nimeni nu s-a implicat s-o rezolve. Preluarea CET de către municipalitate complică această problemă.

Puncte tari:

Tradiție istorică.

Însuși cadrul arhitectural al orașului vechi Personalități de prim rang ale vieții culturale artistice creează, și trăiesc aici, la Brașov.

Puncte slabe:

Lipsa unor instituții și insuficiența instituțiilor culturale care există ca instituții în

sine, pe de-o parte, și ca locații, de cealaltă parte. Teatrul are un sediu corespunzător, biblioteca are clădiri bune, dar dispersate și prea puține, lipsește un sediu al Operei cu mai multe săli, unde se pot desfășura în paralel mai multe spectacole în condiții mai bune.

Insuficiența numărului de muzee, case memoriale, monumente cultural- arhitecturale, lipsa de adecvare a spațiilor în care cele existente își desfășoară activitatea.

Lipsa de implicare a autorităților publice, dar și a persoanelor particulare, societăților comerciale cu forță financiară în promovarea proiectelor culturale. Pentru un oraș ca Brașovul, care are și dimensiune universitară, dar și tradiție culturală s-ar justifica să se găsească soluții pentru reviste literare, de cultură, promovarea prin media locală a unor chestiuni de acest gen. Spațiul unor emisiuni radio, tv, e luat de banalul cotidian, e ocupat de publicitatea lipsită de o concepție.

Lipsa de colaborare între cei interesați și implicați în fenomenul cultural și lumea universitară, prinsă din păcate în chestiuni de rutină sau de carieră mai degrabă decât de implicare în astfel de proiecte.

Oportunități.

Construirea la Brașov un mare centru cultural: săli de spectacole mai multe care să găzduiască în principal Opera Brașov și Filarmonica George Dima, dar în ale cărui spații adiacente să se poată organiza conferințe și simpozioane unde să se poată face lansări de carte, să se poată organiza expoziții.

Implicarea financiară a autorităților publice în fondarea și susținerea unor reviste culturale.

Punerea în valoare a tradiției locale prin amenajarea vechiului centru al orașului.

9. Înainte de toate are Brașovul nevoie de o mai mare implicare a oamenilor în acțiunea politică pentru că implicarea ar conduce implicit la o mai bună selecție a actorilor de pe scena publică. Cred că , s-ar găsi oameni care să rezolve problemele comunității. Ne trebuie un primar care să iubească orașul, să se implice, nu doar să scrie pe tricou „Iubesc Brașovul“.

George Scripcaru

Viceprimar, Președintele filialei PD Brașov

1. Este un oraș, o zonă care ar cuprinde toate aceste dimensiuni, începînd cu cea cultural-spirituală și încheind cu cea financiară pentru că avem toate posibilitățile ca această zonă să devină și un centru universitar. Valoarea istorică este foarte relevantă. Brașovul întotdeauna a fost din punct de vedere politic altceva decît restul țării sau decît Bucureștiul. Dimensiunea industrială putem să o reducem față de ceea ce a fost. Ea a avut o dezvoltare haotică. Brașovul este un nod feroviar, de transport auto care leagă Ardealul de restul țării. Aici se pot face și activități comerciale importante pentru că orașul îndeplinește din plin aceste condiții. În ceea ce privește dimensiunea turistică Dumnezeu ne-a făcut toate aceste cadouri. Toate converg spre o dimensiune financiară prosperă pentru zona Brașov.

2. Peste 20 de ani văd un Brașov cu două componente: turistică foarte dezvoltată și care să pună în valoare dimensiunea istorică a Brașovului și o componentă cu servicii foarte dezvoltate, cu prestări servicii asemenea. Și viața de zi cu zi va fi la un anumit standard.

3. Depinde la ce domenii ne referim, pe segmente de activități, ar fi interesant ca alții să ia de la noi. Dacă e să fim mai pragmatici, în comparație cu alte orașe zona Brașovului este înzestrată din toate punctele de vedere după cum spuneam la început.

4. O primă problemă cu care mă confrunt este legată de infrastructură stradală a Brașovului și de înființarea acelei mult trîmbițate ocolitoare a Brașovului care ar descongestiona circulația și ar reda Brașovului valoarea istorică și turistică. Un al doilea lucru, după părerea mea, ar fi din punctul de vedere al culturii, refacerea zonelor istorice, pentru a putea deveni un punct de atracție pentru turiștii străini și nu numai. Și al treilea lucru ar cuprinde mai multe domenii de activitate: ceea ce privește transportul urban, înființarea unor lucruri de care avem nevoie, și mă refer la un punct de tranzit internațional. Și în ce privește încălzirea brașovenilor trebuie să li se asigure tot confortul.

8. Există un potențial, însă din păcate nu știm să valorificăm acest potențial cultural istoric al Brașovului, care, cuplat cu dimensiunea turistică ar crea un întreg.

Proiecte există însă nimeni nu intră în amănunt din păcate. Aceste proiecte au o deschidere spre ceea ce se numește Comunitatea Europeană, dar noi nu știm să valorificăm acest lucru. Este o realitate, de ce să nu recunoaștem. Patrimoniul cultural cu valoarea istorică a orașului și partea turistică care ar completa acest întreg, ar crea adevărata imagine a Brașovului. Dacă Brașovul are o imagine bună, atunci și România are de câștigat.

Mihai Sârbu

Arhitect, Serviciul de arhitectură și urbanism

1. Un mixaj care este mai mult tributar, tributar în sensul pozitiv tradiției, pentru că s-a accentuat foarte mult până în '90 dimensiunea economică. De aici a rezultat un melanj uneori nefericit de populații cu tradiții diferite, nu mă refer la „probleme” etnice, ci mai mult la tradiții culturale legate de diverse zone ale țării. S-au făcut transplanturi masive de populație în perioada anilor '50-'60 la dezvoltarea platformelor economice. Implicit pentru un segment al populației sentimentul de născut aici, crescut aici nu a existat. Melanjul acesta a fost pe alocuri nefericit. Nu a atras după sine păstrarea tradițiilor la unele segmente ale populației. Aș putea să dau exemplul cel mai comun scheienii, care și-au păstrat tradiția lor, dar pe un areal relativ restrâns. Ca un lucru uneori pitoresc.

Orașul s-a dezvoltat eterogen. A ajuns să fie miza tuturor experimentelor de urbanism, de sistematizare. Zona istorică, zona veche a orașului și-a păstrat caracterul și dimensiunea, care îi dă și acum frumusețea ei, în rest s-a dezvoltat la modul absolut comun tuturor orașelor mai mari din țară. Nu sunt convins, eu zic că ar trebui să se încerce crearea unei dimensiuni culturale spirituale de acum încolo în Brașov. Prin tradiție, Brașovul nu a fost, un oraș cultural. Viața culturală a fost relativ restrânsă. Prin efortul câtorva oameni de mare ambiție Brașovul se ridică fantastic, începând cu

Universitatea Transilvania, cu opera care începe să fie cunoscută și recunoscută. Acestea pot crea o dimensiune culturală pozitivă pentru Brașov.

2. Depinde de enorm de multe lucruri. Odată este clar că se va face o selecție riguroasă a populației pe criterii care nu pot fi cuantificate. Redimensionarea industriei, direcționarea către alte domenii, de care foarte mulți din cei care activează în prezent în industria brașoveană nu sunt conșiși. Brașovul poate deveni pentru zona asta un centru de polarizare în afaceri, în bănci și finanțe, în pregătirea cadrelor pentru management. Toată redirectionarea pe aceste ramuri nu le poate estima nimeni la ora aceasta. Sigur se vor produce modificări majore în structura populației, implicit modificări majore în dimensiunea cultural-spirituală a brașovenilor. Intențiile la ora actuală sunt acelea de a încerca o redefinire în proiecte a unor amplasamente posibile pentru ce va fi necesar în perspectivă, completăm dotările lipsă, mai ales în domeniul cultural, să le completăm cu ceea ce ne trebuie, în contextul în care ne lipsesc amplasamentele în Brașov.

3. Ideile sunt foarte multe. De exemplu, există în Franța un program care se practică din anii '70, dezvoltarea socială a cartierelor, exact pe latura asta cultural-spirituală. Senzația de înstrăinare pe care o ai într-un cartier trebuie atenuată cumva. Cum? Prin crearea condițiilor de a te întâlni într-un spațiu, creând astfel relații interumane normale, nu relația în care fiecare are entitatea lui care se reduce la un apartament, la parter ca un loc al nimănuși (locul comun), să existe spații în care să te poți întâlni și să poți discuta. Se pune accentul în aceste unități pe hobby-uri, începând de la muzică, dans, pentru copii săli de jocuri, săli de audiții. Se pot face și la noi însă deocamdată stăm foarte prost la capitolul spații.

Ce mai încercăm să facem, și există mai multe intenții sau inițiative din acestea este ca în Livada Poștei să se facă un centru cultural multifuncțional care să cuprindă începând de la filarmonică, săli de audiții, școli de arte într-un parcurs normal de cultură. Sălile de expoziții, ateliere de artiști plastici ar fi un lucru benefic pentru noi.

4. Rezolvarea ocolitoare. Aș putea să spun de trei ori rezolvarea ocolitoare. Rezolvarea la nivelul infrastructurii la nivelul căilor principale de acces, în sensul reconsolidărilor și eliminării traficului feroviar care taie orașul în două. Din punctul meu de vedere acestea sunt prioritățile. De ce? De aici decurg foarte multe din rezolvările pozitive pe care le-am putea face în perspectivă. Mai sunt multe: atragerea investitorilor de exemplu, dar aceasta nu ține de partea de urbanism pe care eu o reprezint.

5. Ocolitoarea este categoric cea mai importantă problemă. Celălalte sunt lucruri care pot fi sau nu pot fi făcute sau pot fi anulate, dar au repercusiuni asupra dezvoltării orașului.

8. Lipsa alocațiilor pentru dezvoltarea unei culturi și respectiv lipsa unei tradiții. Să dau câteva exemple: câte vernisaje sunt pe an în Brașov? Să luăm alt oraș etalon: Clujul. Acolo există sătămânal un vernisaj de expoziție, în Brașov unul, două pe an. Ce au ajuns să fie realmente mai spectaculoase sunt lansările de carte. Teatrul din păcate are o locație corespunzătoare de susținere a artei, dar nu are tradiție. În rest, paradoxal, deși n-avea tradiție opera s-a dezvoltat foarte bine, dar are o locație improprie. În lipsa acestor locații corespunzătoare poate să nu existe o tradiție în viața culturală brașoveană. Ca să poți face cultură trebuie să îți cultivi un public care să guste lucrul ăsta. Neexistând, nu s-a cultivat publicul. E o treabă care poate să înceapă de acum. Am să vă dau exemplul operei, care cu spectacole foarte bune puse în scenă de directorul Mihăilescu, are săli pline la fiecare reprezentare.

Laura Silvestru

Șef de birou Biblioteca „G. Barițiu“

1. Dimensiunea industrială, istorică, cultural-spirituală

Vechea percepție asupra Brașovului ca oraș industrial nu a dispărut, dar coloșii industriali abia mai supraviețuiesc.

Dimensiunea cultural-spirituală decurge practic din cea istorică.

2. Dimensiunea turistică, istorică, cultural-spirituală. Dezvoltarea turismului reprezintă o șansă de reabilitare economică a zonei.

3. În afară de cișmelele cu cartela de la Ploiești, nu am cunoștință despre alte inițiative din țară.

4. Centura ocolitoare a orașului; rampa ecologică de gunoi; reabilitarea infrastructurii rutiere.

5. Atragerea investitorilor străini și alocarea unui fond bugetar mai mare primăriei.

6. Un spațiu gândit special pentru o bibliotecă modernă, cu toate dotările necesare. Pentru cetățenii orașului cred că este important să posede o bibliotecă publică ultramodernă.

7. Prin proiecte, parteneriate, finanțare.

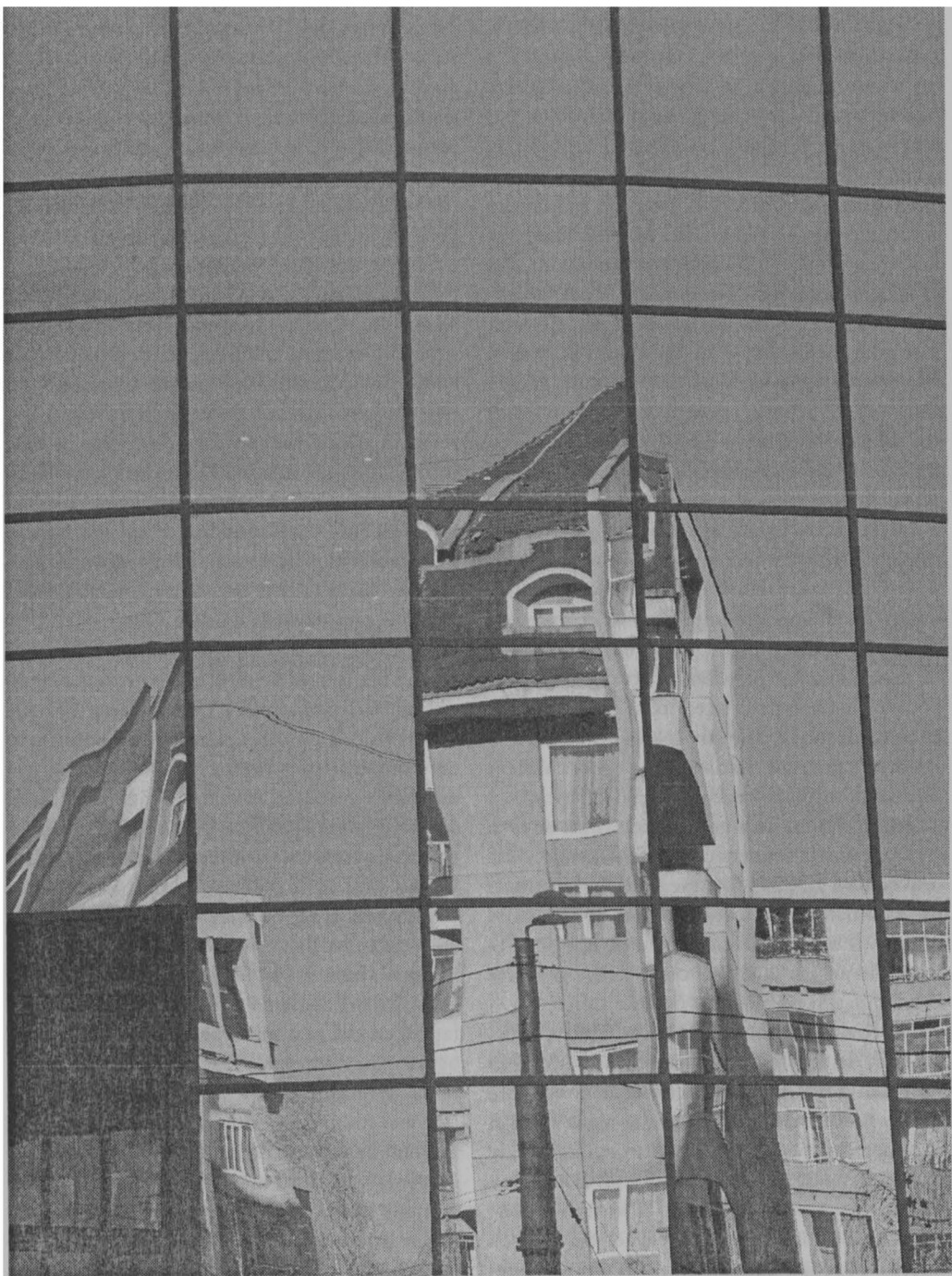
Dieter Simon

Președintele Forumului Democrat German Filiala Brașov

1. Brașovul este un oraș industrial. A fost un oraș industrial din timpuri străvechi, s-a născut oraș meșteșugăresc și și-a păstrat acest caracter al unei urbe, poate cea mai importantă din Transilvania, din punct de vedere meșteșugăresc ce este un oraș industrial încă din perioada interbelică. În ultima vreme, desigur, a pierdut mult din acest caracter, rămâne ca viitorul să hotărască.

Are apoi o dimensiune istorică, a fost un oraș important al Transilvaniei și al Ungariei ulterioare, este istoric și prin vestigiile rămase din secolele trecute și a avut o dimensiune comercială care este acum, să spunem, în dispută. Aș dori să capete o dimensiune turistică pentru că are datele pentru această dimensiune și bine este să se lucreze cu ceea ce există pentru că astfel se ține legătura cu realitatea.

2. Presupun că dimensiunea industrială se va diminua. Brașovul este mai îndepărtat de partea vestică a țării unde, poate, au interes parteneri străini. În comparație cu Timișoara, Oradea, chiar și Sibiul, Brașovul a pierdut, pentru că este cu câteva sute de kilometri mai departe. A pierdut și prin aceea că nu are aeroport. Iar orașele din vestul țării, Oradea, inclusiv Sibiul și Clujul au aeroport. Aceste aeroporturi vor căpăta o dimensiune interna-

țională, poate o și au, iar acest lucru va dăuna imens Brașovului în viitor. El nu prezintă o infrastructură adaptată cerințelor de viteză actuală.

Presupun că va crește dimensiunea turistică, pentru că Brașovul are ce prezenta și are și capacitatea hotelieră în acest sens. Și i-aș dori și o dimensiune universitară mai diversificată. Nu știu în ce măsură se va realiza, va depinde de oamenii de aici.

3. Am văzut în alte orașe mult mai multă deschidere față de parteneri potențiali care ar dori să se angajeze economic la noi în țară. Pot să fac comparație cu Timișoara și Sibiu, întâmplător cunosc bine situația lor. Se face acolo mult mai mult, climatul este mult mai permisiv. Factorii de răspundere fac dese călătoriile pentru a-și prezenta orașul, pentru a atrage investiții străine. Este o cerință a timpului, capital propriu nu avem suficient, trebuie să atragem capital și acesta trebuie atras în toate felurile posibile.

4. În primul rând aș numi aici punerea în valoare a dimensiunii turistice. Brașovul are o zestre turistică, arhitecturală, în special, împreună cu localitățile din împrejurime, de excepție. Dacă vă plimbați prin Brașov, nu se poate să nu vedeți la orice pas clădiri de valoare istorică pociute. Fie că dintr-o fereastră se face o ușă, fie că se proiectează cine știe ce dugheană.. Nu se restaurează unele clădiri care ar merita acest lucru, nu se restaurează zidurile cetății, până acum, cel puțin, nu s-au restaurat. Bine ar fi ca și dimensiunea universitară să se dezvolte. Alte universități au știut să atragă lectori, profesori din străinătate, au secții în limbi de circulație internațională, engleză, germană, noi de abia acum un an am început, foarte tardiv și foarte încet. Și iarăși ne-au luat-o înaintea alții.

Realizarea viitoarei dimensiuni industriale, desigur, depășește posibilitățile Brașovului. Cel mult am putea face aici, acțiuni de good-will. Este o problemă a țării. Și desigur poate fi avută în vedere în special, dimensiunea edilitară, care văd că nu apare pe listă, unde Brașovul ar trebui să construiască un aeroport. Și ar trebui să se reabiliteze străzile în oraș și cele care-l leagă cu vestul. Șoseaua Brașov-Sibiu este o pacoste: parcă nu s-ar dori să se înlesnească o circulație în direcția respectivă.

5. Soluțiile, practic le-am atins: atragere de capital străin, restaurarea monumentelor istorice. Comunitatea germană a făcut, poate, cel mai mult în acest domeniu, restaurând Biserica Neagră, restaurând Corpul B al Liceului Honterus cu fonduri atrase. Ar trebui ca și celelalte culte să urmeze această cale. Desigur, s-a făcut o greșală legislativă, în sensul că s-au fărâșat proprietățile. Când înainte o casă era în mâna unui singur om, acesta era mai motivat să-și investească banii în restaurări; azi casele istorice sunt posedate de diverși oameni, fiecare locuință are alți proprietari, este aproape imposibil să pui proprietari de condiție materială modestă să facă investiții. Dacă s-ar fi mers pe altă linie sunt convins că restaurările ar fi mult mai multe.

6. În domeniul universitar, aș merge mai departe pe diversificare. Ne mai lipsesc unele secții, ca să fim mai compleți. Aș merge pe linia înființării în unele domenii de vârf, cu sprijin străin, a unor secții bilingve și desigur, aș regândi unele profile care sunt foarte clasice, foarte vulnerabile în privința cerințelor viitorului. Noi nu am făcut peste tot această adaptare la profilele care au astăzi căutare.

Forumul German are probleme în sensul că reprezintă interesele unui sector social care în ultimii 50 de ani a suferit câteva lovituri. Se știe că am suferit cu toți egalitarismul comunist, dar comunitatea germană l-a simțit mai puternic. Etnia germană, care după război a suferit câteva măsuri specifice de deposedare, nu a primit reparații într-o măsură satisfăcătoare. La fel, se știe, că întregirea familiilor a dus în continuare la deposedarea lor. Cel care pleca era deposedat de avere. Nici în acest domeniu nu s-a ajuns la o compensație cât de cât echitabilă. Problemele noastre se leagă și de faptul că cea mai mare parte a populației, în urma experiențelor avute, a părăsit țara. Au rămas preponderent bătrâni, cu probleme specifice mai mari, care nouă ne dau de lucru. Am înființat împreună cu Biserica Neagră o casă de bătrâni, am inițiat măsuri de ocrotire a unor oameni neajutorați și avem probleme și cu școlile germane existente care din voința legiuitorului ar fi trebuit să fie școli pentru minoritatea germană și care, pe moment, suferă o mutație nedorită de noi. În școlile în care se

predă limbă germană, nu există suficiente cadre didactice bune vorbitoare de limba germană. În Liceul Honterus, circa 30% din cadrele didactice nu vorbesc deloc sau doar cu greșeli limba germană. Ceea ce este un aspect regretabil.

8. Avem puncte tari în sensul că avem instituții în Brașov. Teatrul Dramatic, Opera, o bibliotecă foarte activă, un Forum German cultural foarte activ, nu văd că s-ar putea face mai mult în plus în acest sens. Eventual, s-ar putea suplimenta dimensiunea universitară. Avem numai o facultate de Muzică, nu avem și o facultate de arte, de desen, de sculptură, de biologie. Poate așa ceva ar aduce o mutație binevenită în acest domeniu. În rest este o problemă de bani și de oameni inimoși. Iar oameni inimoși pot fi atrași aici tot prin bani. Adică la urma urmei cultura este o problemă de finanțare.

Brașovul are un punct slab în sensul publicului. Publicul brașovean este un public care provine, în mare parte, în prima generație din mediul rural și pretențiile sale culturale sunt foarte modeste. Aceasta se resimte și ca număr al publicului în săli, dar și ca pretenții.

Cicerone Stan

Inginer, Director Direcție Gospodarie Oraș

1. Brașovul poate fi definit și descris ca o importantă cetate a culturii românești, dar ca și un important oraș industrial, văzut prin prisma a trei registre esențiale:

a) *dimensiunea istorică* – veche cetate așezată la confluența drumurilor comerciale a trei state feudale, conservatorul culturii și religiei a mai multor naționalități;

b) *dimensiunea turistică* – favorizată de relieful și vegetația variate și de poziția geografică;

c) *dimensiunea de nod comunicațional* – favorizată de așezarea orașului la intersecția celor mai importante drumuri comerciale din zona de sud-est a Europei.

2. Atât *dimensiunea istorică* (în mod special conservarea patrimoniului istoric) cât și cea *turistică* (dezvoltarea rețelei turistice) vor lua

amploare și datorită acestui fenomen, dimensiunea comunicațională va fi înlocuită de o *dimensiune comercială*.

3. Potențialul parteneriatului public privat în domeniul turismului

4. Ocolitoarea Municipiului Brașov; reabilitarea rețelei stradale; termoficarea.

5. Implicarea guvernamentală; atragerea de investitori; împrumut public sau emisiune de bonduri municipale.

8.

– *punctele tari* ale culturii brașovene sunt date de existența instituțiilor de cultură (teatrul, opera, filarmonica, universitatea)

– *punctele slabe* sunt: cultura mediocră a majorității populației (oraș industrial); lipsa implicației persoanelor cu putere financiară în sprijinirea culturii.

O dată cu creșterea veniturilor populației (nemaivînd grija zilei de mâine pe primul plan) cetățenii se vor preocupa și de latura culturală, spirituală.

Olița Stiuț

Redactor-șef *Monitorul de Brașov*

a) Dimensiunea industrială își pune amprenta asupra Brașovului mai ales prin efectele ei social-politice. Peste 20 de mii de familii de brașoveni depind de viitorul incert al celor patru mari uzine din oraș.

b) Dimensiunea istorică, și includ aici arhitectura orașului vechi, modelul cultural și tradițiile, diferențiază, din fericire, Brașovul de alte orase definite drept centre economice și industriale.

c) Orașul în sine și împrejurimile (Bran, Predeal, Poiana Brașov sau masivele Bucegi, Piatra Craiului, Făgăraș) fac ca Brașovul să fie socotit, cel puțin geografic, zona cu cea mai generoasă ofertă în turismul montan și în agroturism.

2. Din capul locului simt nevoia unei precizări. Voi scrie despre cum mi-aș dori să fie Brașovul peste 20 de ani. Realitatea ultimilor 10 ani mi-a arătat că, în general, mai toate intențiile privind dezvoltarea orașului au fost corect argumentate, dar aplicarea lor în practică

s-a dovedit imposibilă: proiecte timide și eșecuri dezarmante.

a) Dimensiunea turistică, incluzînd-o practic pe cea istorică, ar trebui să fie sursa de oxigen pentru dezvoltarea zonei. Practic, o rețea de servicii complete în acest domeniu ar putea înghiți forța de muncă disponibilizată din marea industrie falimentară, creînd, în același timp, baza pentru explozia segmentului de tip « afaceri mici și mijlocii ». Un turism agresiv, în sensul cel mai bun al cuvîntului, civilizată, diversificat pînă la detaliu, profitabil ar însemna și investiții în infrastructura orașului și ar genera dezvoltarea altor « dimensiuni ».

b) Dimensiunea comercială ar fi un prim efect al « industriei turismului ». Împreună ar duce la apariția « clasei mijlocii », motorul unei comunități care nu mai aștepta mila statului. (Asta presupunînd că în 20 de ani nu vom fi deja copiii „statului paternal“, idee a cărei samîntă o simt, din nefericire, încolțind prielnic în actuala politică PSD).

c) În 20 de ani, dimensiunea « nod comunicațional » ar trebui să fie politica regională. Comunicații, informații, computerizare, trei cuvinte fără de care societatea modernă își pierde definiția. Iată, de exemplu, un efect: cu o rețea total dezvoltată, Brașovul, prin locația geografică și baza materială creată și de celelalte două dimensiuni, ar putea deveni un centru ideal pentru toată gama serviciilor care presupune organizarea de seminarii internaționale, sesiuni științifice, culturale sau politice, congrese, reuniuni la nivel înalt. Evenimente care ar marca practic Brașovul pe harta lumii.

3. Mă opresc la doar două exemple.

Primul este la îndemîna municipalității chiar în acest moment: Mangalia. În patru ani, stațiunea a devenit de nerecunoscut deși turismul produce efecte spectaculoase doar patru, cel mult cinci luni pe an. Politica administrativă a localității s-a structurat pe pași mărunți: igienizare totală (inclusiv în micul comerț), investiții (atragera marilor companii, dar și încurajarea micilor investitori), o politică fiscală locală reciproc avantajoasă pentru contribuabil, parteneriat între Consiliul Local și comunitate, multă promovare.

Localitatea Aarhus, din Danemarca. Orașul seamănă oarecum, prin aerul medieval, cu Brașovul. Nu are însă „norocul“ unei așezări generoase, între munți, ca Brașovul. Și-a cultivat însă din plin unul din atuuri. Aici se face una din cele mai vechi beri din țară. Iar Muzeul Berii este atracția orașului. Și o imensă sursă de venituri. E vizitat de mii și mii de turiști din toată lumea. De ce? Pentru că e viu. Turistul participă, joacă în această continuă piesă de teatru de epocă. Un exemplu: la intrarea în complex e un fel de han. Unde se face berea, sub ochii vizitatorilor, ca acum 300 de ani. Și unde totul, de la străchini, ustensile de gătit, sobe, oale, pahare și bucate sunt ca acum 300 de ani. Pînă și ospătarii și bucătăreșele, prin vestimentație, atitudine și limbaj, par personaje coborîte din vechile tablouri. Iar turistul se înghesuie să-și lase banii pentru « joaca » asta. În jurul „muzeului“ s-a născut un adevărat „spectacol medieval“. Exploatat ca atare, turistic și comercial. Iar din profituri, o parte este evident destinată întreținerii « departamentului cultural și istoric » al orașului și promovării evenimentelor. Eu însămi am văzut toate acestea într-un reportaj, pe un canal TV european. Cu care « călătoresc » prin lume. Și unde n-am văzut nici măcar un spot de cîteva minute cu Brașovul. Dar unde am auzit, de pildă, despre Mangalia.

3.

a) Servicii civilizate. Începînd cu cele de utilitate publică (căldură, lumină, gunoi, telefon etc.) și terminînd cu birocrăția din instituții, străzi, piețe, comerț.

b) Monopolurile întreținute (politico-administrative). Micul întreprinzător este sufocat chiar violent exclus de pe orice piață controlată, pe față sau mascat, de marile companii « de stat » și de cercurile de influență politică., fără șansa criteriilor concurenței de piață.

c) Lipsa unor programe de « igienizare » socială. (Rețele puternice și bine organizate de hoți stapînesc, de pilda, strada Republicii, centrul Vechi sau Gara. Și liniile RAT. Boschetarii și cerșetorii, bîntuind liber pîna și prin restaurantele din centru, sunt filmați de străini « ca pată de culoare locală ». Doar două exemple.)

5. Municipalitatea se plînge că nu are bani. Sărăcia bugetului este răspunsul șablon la orice

problemă. Nimic mai păgubos. (Cu o astfel de strategie, întrebarea despre cum va arăta Brașovul peste 20 de ani devine inutilă).

Multe din problemele orașului pot fi rezolvate prin programe concrete. Banii există. Pentru că există surse extrabugetare. Banii pot fi aduși de investitori și accesați de la fondurile europene.

Din nefericire, mai toate proiectele investiționale se încheie, la Brașov, cu o afacere în favoarea investitorului. În sensul că el este cel care ajunge, în final, să profite de banul public. Municipality își asumă paguba, în timp ce personajele cheie care instrumentează afacerea, cu comisionul sau alt beneficiu în interes personal, ciștiga.

Cît privește fondurile europene, accesul spre ele este, în parte, controlat.

În multe cazuri de proiecte finalizate și finanțate, sume importante s-au « diluat », însă, de la scopul oficial, spre interesele « aplicanților ».

6. a) Presiunile politice și tendința puterii de a controla sau chiar cumpără presa.

b) Prețurile uriașe pentru « materia primă » (hîrtie, tipografie, benzină, telefon etc.)

c) Puterea de cumparare scăzută a brașoveanului de rînd și « sărăcia » firmelor care nu și mai permit cumpărarea de spații publicitare.

7. Nu sunt soluții ci, mai degrabă, obligații. Eficientizarea, pîna la limita supraviețuirii, a « producției » ziarului. Atît editorial, cît și administrativ.

8. a) Existența unui liceu de artă. Și a unei, în sfîrșit, Facultăți de Filologie. Care are și un Cenaclu. Și a tinerelor facultăți de Muzică, Științe Sociale, Drept sau Medicină.

Continuitatea unei « școli ». Existența unor scriitori care s-au încapaținat să rămînă aici, la Brașov., a unor pictori sau sculptori. Sau a unor muzeografi și istorici care mai pot păstra, încă, bariera între Kitsch și Artă.

Existența, încă, a unui Festival de Teatru Contemporan. Existența unui Teatru Dramatic, a unui Liric și a celui de copii.

Existența revistei « Interval » care, Dumnezeu știe cum, reușește să supraviețuiască fără nici un angajat și cu o pungă mai mult goală.

b) Dincolo de lipsa de fonduri, o mare lipsă de voință din partea celor care țin « pîinea și cuțitul » comunității.

Instituțiile de cultură din Brașov se află la buza prăpastiei. (De observat că și managerii acestora sunt de trei categorii: instalați pe criterii politice, și atunci nu fac nimic – ca să nu supere; sau idealști, cu minți sclipitoare, dar cu zero înclinații organizatorice; sau, poate cei mai mulți, luptători cu morile de vînt).

Invadarea spațiului cultural de profitorii de imagine politică.

Lipsa de respect pentru cultură a clasei politice (explicabilă, poate, atîta timp cît mulți dintre aleși se mîndresc declarînd că au reușit în viață fără prea multă școală și cataloghează intelectualii ca pe « fraieri care nu știu cum se face banu' »)

c) Prețul cu care se – mai – face cultura în Brașov este extrem de mare. Și asta în timp ce o grămadă de bani se iroiesc aiurea pentru banchete, petreceri sau simpozioane politice.

Nu cred să fiu originală amintind ca ar fi posibilă finanțarea unor proiecte, cu adevărat culturale, chiar de la buget, prin restrîngerea cheltuielilor făcute pentru tot felul de manifestări stupide mascate sub motivații « surrogat-intelectuale ». Sau dacă s-ar găsi o cale, o lege, de scutire de taxe locale sau alte dări pentru firmele care chiar investesc în actul de cultură.

Sau dacă « organizatorii de profesie » ar accepta și cîte o manifestare punctuală (spectacole, tîrguri, expoziții cu vînzare, baluri de caritate...), al cărei profit să fie destinat exclusiv unui proiect cultural.

Szász Francisc

Preot paroh la Biserica Unitariană

1. Brașovul poate fi definit prin dimensiunea cultural-spirituală, orașul avînd un spirit local aparte „guenius loci“, compus din: istoria multilaterală, etnică, culturală religioasă. Fost oraș industrial, se poate realiza în viitor prin această dimensiune.

2. Peste 20 de ani Brașovul va descrește în populație, relizându-și însă vocația cultural-spirituală.

Dimensiunea turistică poate constitui un punct important în viitor.

3. Nici o idee viabilă

4. Problemele se înscriu în dimensiunea poliitico-civică, cei mai afectați fiind pensionarii, șomerii, tinerii

5. Soluții? Cei aleși de către cetățenii Brașovului să nu fie preocupați de propriile interese, ci de cele ale comunității.

6. Retrocedarea averilor bisericești, confiscate în mod abuziv în 1948 și după..

7. Respectarea legislației românești în vigoare cu trimitere la hotărârea parlamentului României, semnată de președintele României și apărută în Monitorul Oficial acum 2 săptămâni.

8. Consider că Brașovul nu are o vocație culturală aparte, dar trebuie să ne aliniem la standardele europene în acest domeniu. Referitor la celelalte probleme: puncte tari, oportunități, va trebui să consultați adevarații oameni de cultură din Brașov.

Radu Ștefănescu

Director Muzeul de Istorie Brașov

1. Dimensiunea turistică: aspectul de oraș-cetate, tot ce a însemnat Brașovul de-a lungul secolelor, dar și amplasarea lui în zona montană.

– Dimensiunea istorică: pentru asta pledează tot ce a însemnat Brașovul de la atestarea lui documentară în secolul XII.

– Dimensiunea industrială: deși s-au închis porțile marilor întreprinderi, totuși Brașovul își păstrează dimensiunea industrială (Roman, Tractorul)

2. Oraș turistic

– oraș istoric

– nod comunicațional, având în vedere rolul pe care l-a avut în legăturile comerciale dintre Țările Române, în legăturile politice, privilegiile primite de Brașov din partea domnilor și tot rolul pe care l-a jucat Brașovul în Epoca medievală.

3. În toate orașele din Europa de Vest s-a reintrodus în circuitul turistic tot ceea ce s-a putut recupera din monumentele medievale și antice.

4. Străzile

– parcurile, mai ales în zona istorică

– transportul în comun care continuă să se facă cu mașini foarte mari, greoaie, care gêtuie circulația. Ar trebui să se facă cu maxi-taxi.

– curățenia

5. Soluții: mi-e greu să spun din poziția în care sunt, nu am toate datele problemei. Ar trebui întocmită o listă de priorități și o doză mai mare de implicare a celor abilitați, o abordare mai serioasă.

6-7. Probleme:

– Refacerea și reintroducerea în circuitul turistic a tot ceea ce a fost Cetatea Brașovului.

– Atragerea unui număr mai mare de turiști la Brașov. Turismul este o sursă de venituri total nepoluantă.

8. Puncte tari:

– Tradițiile culturale ale Brașovului, alături de mari nume: Coresi, Honterus, etc.

– Muzeele, care sunt depozitare de informații legate de aspectul cultural și cele care transmit aceste informații prin expozițiile pe care le organizează.

– Opera Brașov, Teatrul Dramatic, Bibliotecile, Filarmonica. Brașovul face o ofertă de servicii culturale pe o paletă destul de largă. Aceste instituții au activități diverse și multiple. Poate ar trebui o coordonare mai bună.

Puncte slabe:

– Brașovul nu are un spațiu care să existe ca un centru în care să aibă loc manifestări culturale.

– Brașovul nu are o sală de conferințe sau o sală polivalentă.

Oportunități:

– conferințe, concerte, spectacole, activități para- și metamuzeale.

Ioan Tanco

Protopop al bisericii greco-catolice din Brașov

1. Din punct de vedere spiritual-cultural putem afirma faptul că de Brașov se leagă leagănul limbii române literare. De multe ori, când vorbesc cu țărani din depresiunea Brașovului sunt uimit de acuratețea limbii române, pentru că aici, în aceasă depresiune, unde

conviețuiesc multe naționalități români și-au păstrat cu sfințenie obiceiurile și limba lor strămoșească. Poate este dialectul cel mai curat al limbii române, tocmai datorită faptului că locuitorii acestei depresiuni au vorbit întotdeauna cu cinste și demnitate limba română. În ceea ce privește dimensiunea istorică trebuie să ținem cont că Brașovul era centrul lumii românești și poate de aceea aici își au izvorul multe dintre marile evenimente ale țării noastre. La aceste acțiuni au contribuit și mari oameni de cultură dintre care îl amintim pe George Barițiu și colaboratorii săi. Aceștia, împreună cu publicațiile de la aceea oră, „Gazeta Românească“ și „Gazeta Transilvaniei“ au contribuit la ținerea aprinsă a flacării sentimentului național și a demnității noastre naționale.

O altă dimensiune este cea comercială. Brașovul a fost dintotdeauna un oraș comercial pentru că s-a aflat la răscruce de drumuri, între Imperiul Rus, cel Austro-Ungar și cel Turcesc. Pentru că aici se încrucișau toate drumurile comerciale, dar și datorită sașilor care s-au așezat în depresiunea Transilvaniei, această dimensiune comercială s-a dezvoltat destul de mult, astfel încât comerțul brașovean era vestit în tot Imperiul Austro-Ungar, Imperiul Rus și în cel Turcesc.

Astăzi, se caută reînvierea acestei dimensiuni comerciale prin dezvoltarea unor căi de comunicație între răsăritul și apusul Europei și în acest sens se duce o luptă aprigă pentru ca principalele căi de transport să treacă prin Brașov. Dacă se va reuși acest lucru va fi un beneficiu pentru poporul român și în special pentru cei din Transilvania.

Să nu uităm de dimensiunea turistică a orașului. Astăzi se caută reînvierea turismului, astfel încât acesta să ajungă la nivelul celui care era înainte, mai ales în ceea ce privește Poiana Brașov, dar și celelalte stațiuni din preajma Brașovului. Dacă Guvernul României va lua măsurile necesare și va fi sincer și cinstit față de turiști și, în special, față de cei străini, atunci turismul din Brașov se va dezvolta.

Îmi aduc aminte că încă de pe vremea comunismului se puneau, în România, problema următoare: cum să devină leul monedă convertibilă și, deși, nu eram membru de Partid, am

îndrăznit să spun în cadrul unei ședințe că dacă vrem ca leul să devină valută convertibilă trebuie să se pună accentul pe turism și agricultură. Politica care s-a aplicat a fost greșită pentru că s-a pus accentul pe industria grea care costă enorm de mult și nu aduce decât pierderi.

2. Peste 20 de ani Brașovul își va păstra nivelul de cultură pe care îl are astăzi și mai mult, îl va îmbunătăți.

Consider că Brașovul, peste un sfert de secol, va ajunge la acel nivel la care a fost înainte de al doilea război mondial, atunci când Brașovul avea o industrie bine dezvoltată, o industrie rentabilă, când era un oraș cu o cultură impresionantă.

Acum în Brașov sunt o multitudine de facultăți cu studenți care au obținut rezultate foarte frumoase, iar acest lucru nu poate decât să ne bucure și să ne dea speranța că în viitor Brașovul se va dezvolta din ce în ce mai mult și mai bine.

3. Am impresia că întotdeauna Brașovul a fost cu un pas înainte în ceea ce privește dezvoltarea și progresul, pentru că aici, în Brașov, intelectualitatea a fost întotdeauna una de avangardă.

4. Prima și cea mai urgentă problemă a Brașovului este centura ocolitoare care trebuie făcută pentru a se evita circulația aglomerată din centrul orașului precum și poluarea care se accentuează pe zi ce trece.

O altă problemă este curățenia orașului. Cu toate că la ora actuală Brașovul este unul dintre cele mai curate orașe din țară, încă mai sunt multe de făcut.

În ceea ce privește gospodărirea propriu-zisă a orașului, consider că trebuie să se acorde o mai mare importanță conlucrării forțelor politice din Brașov. De multe ori, atunci când apar probleme forțele politice, în loc să stăpânească criza o risipesc în discuții fără nici un rost și atunci are de suferit orașul și populația orașului.

5. Soluția nu poate fi decât pacea și armonia care ar trebui să existe între factorii politici, iar fiecare om politic să renunțe la ambițiile personale și să pună pe primul plan interesele orașului și ale populației acestui oraș. Ar trebui ca interesele naționale să fie mai presus de cele personale.

6. Prima și cea mai acută problemă este restituirea bisericii greco-catolice din Brașov. Credințioșii noștri din Brașov, de 12 ani de zile, așteaptă această dreptate care încă nu li se face. Vina pentru nerezolvarea acestei probleme o poartă cei care dețin conducerea politică a țării, care nu au voința politică să o rezolve. Nu se poate pune problema proprietății, aceasta se revendică. Proprietatea nu se discută, ea se rezolvă prin justiție. Să sperăm că în curând ea se va rezolva.

Am auzit că în ultimul timp preoții nu mai sunt admiși în școli pentru a preda religia. Atunci se pune următoarea întrebare: „Oare cine va preda religia în școli?”. În cadrul facultății sunt incluse și cursuri de pedagogie astfel ca preoții au pregătirea necesară pentru a practica meseria de profesor. Nu știu care este ideea celor din Guvern sau a celor din Ministerul Învățământului care au luat o asemenea decizie, dar religiei trebuie să i se acorde importanța cuvenită, aceea de a forma caractere și suflete.

7. Sunt de părere ca trebuie să se acorde o mai mare importanță educației. Dacă acest lucru se va întâmpla atunci tinerii care trec astăzi prin școală vor deveni oameni de caracter și de bună credință, care vor lupta pentru patria și poporul nostru.

8. Puncte tari.

În ceea ce privește dimensiunea culturală punctele cele mai tari sunt reprezentate de Teatrul Dramatic, Teatrul de Operetă și Teatrul Arlechino.

Păreră mea este că trebuie să se urmărească cu mai multă atenție ceea ce se întâmplă în aceste instituții de cultură ale Brașovului care au o mare contribuție la dezvoltarea culturii și educației cetățenilor din acest oraș.

Puncte slabe.

Observ o degradare a limbii române; o simt la tot pasul. Înainte, în Brașov se vorbea o limbă românească foarte frumoasă, astăzi ea are tot felul de influențe, chiar și influențe țigănești. Îi auzi pe studenții de la Universitatea din Brașov, și nu numai, folosind cuvinte ca „mișto” precum și alte expresii țigănești. Acest lucru nu face mândrie și cinste brașovenilor.

Proiecte.

Revista „Astra” cu o tradiție culturală foarte veche, și care pe vremuri direcționa dezvoltarea culturii românești, ar trebui să aibă o apariție mai regulată, să apară lunar sau trimestrial. Ar mai fi de dorit ca aceasta să coopereze colaboratori nu numai din Brașov ci din toată țara și să-și selecteze cu foarte multă grijă materialele pe care le publică.

9. În final, doriți să mai adăugați ceva referitor la problemele discutate.

Nu mai doresc să spun decât ca oamenii care se afla la conducerea țării să aibă grija de binele poporului român și de necesitățile acestuia. Este o rușine că după 50 de ani de comunism și după 12 ani de la revoluție situația economică a poporului român să fie atât de precară.

Adrian Timar

Artist plastic

În momentul în care pornești cu o grilă de acest tip, pentru o persoană care acceptă un anumit mod de comunicare este perfect, este foarte ușor, dar pentru un om care este tot timpul revoltat, treaba aceasta o face în cazul în care vrea să scape mai repede de dumneavoastră. Acum să mă justific. Această structură este practic o grilă de manipulare, deci dumneavoastră mă întrebați „Ce ai mâncat azi dimineață?” iar eu dacă nu am mâncat, conform întrebării, spun că am mâncat pâine cu unt. Lucrurile astea s-ar întâmpla într-o școală de sat în care copiii sunt săraci, milionarul care stă la sat mănâncă nu știu ce dar copiii vecinului nu mănâncă trei zile dimineața că nu au ce. Așa că forma această de manipulare este ușoară, este critică, este o grilă aplicată de ziare, posturi de televiziune și așa mai departe. Ar fi păcat ca revista „Interval” să se transforme sau să aibă o asemenea amprentă, a unui produs de manipulare și a unui produs manipulant. Și atunci dacă dumneavoastră veți merge la aceste personalități ale Brașovului și le veți întreba direct conform acestei grile vor răspunde prin „Da” sau „Nu”. Deci la o grilă ca asta, dacă-l întrebi „Îți place cum au doborâtăștia blocurile prin America?” : „Da!”. Am văzut la televizor, a

fost super“. Deci la o asemenea întrebare, un asemenea răspuns. „Îți place cum au murit ăia acolo?“: „Nu prea...“ Treaba aceasta despre chestionare și sondaje stă cam așa, ele sunt facile, merg repede doar dacă le faci pentru un ziar sau pentru un post de televiziune, câștigi bani frumoși cu ele și cu asta s-a terminat. La pus, l-a catalogat, îl pune în practică și vede că-i pe dos. Este exact ca și cu Vadim, este exact ca și cu parlamentarii noștri, pe care, conform ziarelor sau sondajelor de opinie, eu i-am votat, eu i-am ales, eu îi suport, mie îmi vine să-i împuşc. Sau cum se zice „one man show“. Cu orașul este cam tot așa. Ceea ce ați putea face dumneavoastră și chiar vă recomand, este să deconspirați recensământul făcut în Brașov. Deci în toată țara s-a făcut recensământ. Unde sunt datele? Care date? Și atunci să vedem câți sași mai sunt, câți romi au mai venit, câți moldoveni au plecat nu se știe unde, câți oameni au fugit, câți oameni au plecat în Franța, câți în Germania, câți în Austria sau la câți nu le mai pasă ce se mai întâmplă cu ei fiind pensionari? În momentul în care dumneavoastră aveți o asemenea statistică, câți oameni au terminat cinci clase, câți patru clase, câți bani au ăia cu patru clase, câți bani au ăia cu unsprezece clase, câți bani au ăia cu facultate, în momentul în care puneți mâna pe această statistică despre care guvernul nostru mult prea iubit și mult prea văzut la televizor zice că nu e secretă atunci e de discutat. De ce nu e secretă? Eu zic că este cea mai secretă, pentru că această statistică a recensământului poate să vă spună exact ca domnul doctor, starea pacientului.

Orașul nu mai are cultură, nu mai are istorie, nu mai are infrastructură, nu mai are tradiție. A devenit un fel de manipulare. Manipulare a ce? Nu a imaginii orașului, ci a banilor care pot fi trași cu sforile din orașul respectiv. Facem o acțiune, facem un Cerb, de ce? Ca să putem manipula banii. Apar niște rusoaice care sunt singurele adevărate în tot Cerbul și telefonul roșu sună. Adrian Păunescu scuișă și cd-ul lor este scos afară și rupt. Mă rog, poate a fost un gest spontan, că nu știi ce zvon că Scorpions ar fi spus, mă băieți asta ne distruge, dacă le lăsăm să cânte până la sfârșit, noi plecăm acasă fluierați. Asta de fapt este orașul, este un oraș

care a fost pompat, fals. Vorba lui Brucan care pe unde a stat sau unde stă, zice că ne mai trebuie 20 de ani. Îmi pare rău, atunci am sărit în sus, am crezut că înnebunesc. Eu cred că de acum înainte ne mai trebuie 20 de ani. Și de ce ne trebuie acești 20 de ani? Ne trebuie pentru că greșelile făcute și-au pus amprenta în mintea oamenilor. Deci îmi pare foarte rău de parlamentarii noștri dar ei sunt exponentul unei formații comuniste, formații intelectuale, spirituale, psihologice, chiar și biologice. Duc în ei azotații mâncați din plantele, cerealele și laptele de acum 20 de ani. Nu e-urile sau nu mai știi eu ce prostii de acum. Și atunci, ce s-a întâmplat mai demult? A existat o comunitate în acest Brașov, care avea o tradiție. Fabrica de bere Czell, fabrică care are o tradiție de 110 ani. E o chestie falsă. AURORA are 110 ani sau fabrica Czell are 110 ani? E ca și cum așa zice că eu am 2500 de ani de pe vremea lui Burebista. Atât de multe lucruri sunt false încât ți se face lehamite. Am văzut astăzi la televizor dimineată cum că oamenii au găsit în sticla de spirt medicinal, apă cu cerneală. Superb, te rănești, pui apă cu cerneală. Cum este posibil așa ceva? Și vă spun cum e posibil așa ceva. Prin distrugerea unui oraș. Cum au distrus orașul? Au venit frumos comunistii, au transformat fabrica de avioane în tractoare, ca să zboare pe ogoare și oameni sărmani care nu au putut să mai trăiască în locul lor, la mama lor, au fost nevoiți să plece, cum acuma pleacă din România, oriunde. Oriunde e mai bine ca aici, oriunde ai mai multe șanse ca aici. Singura șansă pe care o ai aici e să te faci bișnițar, mafiot, hoț, parlamentar care-i același lucru și să te descurci într-un sistem paralel. Degeaba se fac legi și așa mai departe, că ele nu se respectă. Se fac legi de urbanism, sunt oameni care gândesc legile respective. Lasă că-i dăm și lui ăla să-și facă un duplex, un triplex și așa mai departe. Dar să revin puțin la ce s-a întâmplat în anii '50-'60. Din toată partea estică a României, din Moldova, au venit frumos oameni aici, ca să lucreze la TRACTORUL, STEAGUL, RULMENTUL ca să facă rulmenți, biciclete, triciclete ș.a.m.d. Câștigau imens față de șansa lor de viață la țară. Venind aici s-au acclimatizat unei concepții de trăit. Brașovul avea peste

300.000 de locuitori, era printre cele mai mari orașe din țară, al doilea sau al treilea chiar. După care a început Constanța, Timișoara, Iași, poate și Galațiul are mai mulți locuitori acum. De ce Brașovul a „crescut” așa ca o gălușcă sau cum se zice? S-a dezvoltat așa pentru că în anii respectivi, inginerul care a venit în TRACTORUL și care avea și funcție de partid a crezut că decizia, atitudinea lui, părerea lui este cea mai bună, cea mai corectă, cea mai valabilă. Băi băieți, eu zic să pictați cu verde, pictați cu verde, și toată lumea zicea, da domnule pictez cu verde, ăla are bani, ăla e secretar de partid. Și atunci toate valorile s-au redirecționat după părerea tovarășului inginer. Care a venit și a ajuns chiar până în zilele noastre la cultură, la învățământ, pentru că el fiind inginer, știe să scrie, să calculeze. Da domnule, e perfect, dacă omul respectiv știe să aibă grijă de animalele lui culturale, foarte bine. Dar s-a dovedit prin exemple că nu există așa ceva. Inginerul rămâne inginer și vorba lui Platon, dacă ai un copil care e mai slab la minte și la cap îl faci inginer. Nu e vorba de hoț, hoții sunt în altă categorie parlamentară sau în alt cabinet. Deci omul respectiv, venind frumos în Brașov, câștigând, devenind inginer, a ajuns să creadă și să fie convins practic de treaba aceasta, că el decide asupra orașului. Adică, eu trag o stradă acolo, eu dărâm blocuri. Era un secretar de partid Ion Radu și ăștia îi spuneau Ion Rade. Nu știu, s-ar fi putut să fie poate un om simpatic dar acțiunile lui aici s-au dovedit a fi catastrofe și treaba foarte interesantă este că oamenii de cultură s-au complăcut, au tăcut, ca în toată România. Eu stau cuminte, lasă să pățească ăla, eu nu pătesc, eu mai fac una, mai mârâi în alta și totul e liniște și pace, trece frumos... Lucru pe care sașii nu l-au acceptat., și dacă o să ne uităm în recesămîntul de care îți ziceam o să vedem că au plecat aproape toți. Au rămas aici ologii, șchiopii care nu au mai putut să se urce în tren sau în mașină sau sașii orbi care nu au mai văzut unde-i gara sau unde-i autobuzul de Germania. Deci s-a întâmplat după Revoluție, nici exodul lor din Evul Mediu încoace nu s-a produs cu o asemenea rapiditate și performanță ca ăsta de acum. Deci a fost ceva fantastic după mine. Cred

că Ben Laden dacă venea în România nu fugeau așa de repede toți și deodată. Și atunci, eu aș construi acest dialog al nostru pornind de la recensămînt. Cine este locuitorul acestui pă-mînt? Cine trăiește aici? Păi trăiește ‘nea cutare și cutare și cutare. Ce fac ei? Vorba lui Creangă „omul sfințește locul în satul lui”. Hai să vedem cine sfințește orașul ăsta Brașov? Au mai rămas 7 popi, 5 securiști, 3 activiști, un moldovean care și-a pierdut moștenirea că altfel pleca oriunde, alt moldovean care-și așteaptă viza de Canada și șapte studenți care fac interviuri la niște profesori care s-au trezit prea bătrâni să mai plece undeva. Cam ăsta-i Brașovul.

CUL-TU-RĂ. Cultură a ce? Cultură a cui? Nici măcar Junii nu mai au sângele lor proaspăt. A devenit o chestie aproape politică, de față cu orașului.

Ca să nu mai vorbesc de sistematizare, de arhitecți care cu cât poartă un nume mai rezonant cu atât este mai redundant. Am avut câteva discuții cu unii dintre marii arhitecți din zona Brașov și am rămas șocat de îngustimea imaginației, a propunerilor lor și practic de dezastrul pe care-l fac. Efectiv fac dezastru în această zonă și noi acceptăm, noi plătim, bugetul plătește pentru ei, primarul așa, ei semnează hârtiuța, Gică Haği construiește, vine altul dărâmă, vine altul construiește iar.

Ce credeți că s-ar mai putea face?

Nu se poate face nimic. Un singur lucru, la revedere, ultimul stinge lumina.

Cum o să ajungă Brașovul?

Eu bănuiesc că trebuie să se piardă foarte mult ca să se mai poată reconstrui ceva. În anul '90, revoluția m-a prins lucrând în TRACTORUL și părerea mea atunci, a fost că soluția cea mai bună este să pui un buldozer mare de la poarta 1 și până la poarta 4 și să faci curat, să crească iarbă.

Muzica brașoveană, nu mai sunt voci cum erau, de ce? Pentru că au picioare vocile astea.

După revoluție, oamenii de carton sau milionarii care au bani nu au cultură și nu acceptă să cotizeze sau să susțină cultura. Înainte era altfel, oamenii care aveau bani aveau și cultură Cultură fără bani nu există.

Eugen Tudose

Vicepreședinte al Sindicatului 15 Noiembrie.

1. Dimensiuni alese: *politico-civică, industrială, turistică.*

a) Ca mai toate orașele țării, Brașovul suferă din punct de vedere politic. Se pare că de atâția ani mai nimic nu s-a schimbat; politica este ca și încremenită, nimic nou. Opoziția, reprezentată de P.D., U.D.M.R., P.N.L., nu-și asumă rolul, nici măcar din punctul de vedere al înnoirii doctrinei (liberale, social-democratice). Personalitățile politice brașovene sunt aceleași, prin urmare mentalitatea aceeași, pe stil vechi. Unde ne sunt politicienii cei tineri, cu alte orientări, cu alt spirit?

În genere, clasa politică este ghidată de propriile interese. Mai toți politicienii pun pe primul loc propria casă, masă, mașină și piscină, fără a fi responsabili de satisfacerea intereseor grupului pe care îl reprezintă.

Din punct de vedere civic, sărăcia face să nu existe o astfel de atitudine bine structurată, îndreptată spre scopuri bine definite. Ceea ce apreciez este relația primărie – public dar și aici există o problemă: oamenii nu reacționează, nu știu că au drepturi de care trebuie să se folosească. În a doilea rând atitudinea funcționarului nu este una corespunzătoare – nu-și asumă responsabilitățile pentru care se află în acel post. Acest lucru îngreunează comunicarea și cunoștința oamenilor în materie de drepturi și obligații civice.

Nu în ultimul rând, oamenii sunt manipulați, deviați (prin acțiuni de protest, greve) de la acțiuni bine definite.

b) Pe zi ce trece industria se năruie – exemplul coloșilor brașoveni (Roman, Tractorul, Metrom). Au existat promisiuni din partea partidului de guvernământ care nu au fost însă onorate (980.000 locuri de muncă, reducerea T.V.A.-ului, creșterea nivelului de trai).

Soluția este privatizarea: înființarea unor societăți comerciale cu capital străin. Românii nu-și doresc altceva decât să fure, să ducă la ruină totul. Este vorba de fapt de sărăcia generalizată – pe care o consider politică de stat a P.S.D.-ului, ce împinge marea majoritate să-și rotunjească veniturile ilegale. Se creează astfel

premisele unui șantaj moral al marilor baroni ai jafului național: „Dacă noi jefuim valori de zeci, sute sau milioane de dolari, vă permitem și vouă să emigrați ilegal sau să „ciupiți“ ceva la voi acasă. Important este să ne votați și să nu vă revoltați!”

Este nevoie de o infuzie puternică de capital străin în domeniile de succes. Investitorii sunt descurajați de legislația greoaie, în care activitatea societăților comerciale este reglementată de 450 de legi și acte normative dintre care 227 de avize de funcționare, pe care societățile comerciale sunt obligate să le refacă anual – acest fapt nu încurajează decât infracționalitatea economică (muncă la negru, venituri nedeclare, fals în acte, mărfuri de contrabandă ș.a.).

În cadrul programului RICOP 5 din care fac parte județele Brașov, Harghita și Covasna au fost vărsați bani care nu și-au atins scopul. Nu există seriozitate, dorință de realizare a interesului comun.

c) Din punct de vedere turistic, Brașovul are un impresionant potențial (nu are nevoie de un anumit anotimp sau sezon) care, din păcate, nu este valorificat la nivele satisfăcătoare. Societățile turistice precum Postăvarul și Poiana au rămas un mit – „ei“ au luat ce-au putut și-au lăsat scheletul. Lipsa de bani le-a făcut pe acestea deficitare economic. Legislația a stimulat paragina lor. Ea nu a permis străinilor să investească în aceste societăți, le-au adus la faliment, apoi le-au cumpărat cu te miri ce!...

A existat un schimb de experiență în domeniul afacerilor turistice dar ritmul de dezvoltare e prea lent ca să fie satisfăcător. Nu văd o dezvoltare rapidă, ci una permanentă (vorba evreului: „nu e nevoie să câștigi mulți bani de-o dată, ci să câștigi continuu!“). Nici agroturismul (pensiunile) nu prea dă rezultatele așteptate.

2. În ceea ce privește Brașovul în viitorul îndepărtat, intrarea în N.A.T.O. și preconizata intrare în U.E. din 2007, promit să aducă schimbări atât în mediul de afaceri cât și în ceea ce privește conștiința politico-civică. Cred că se va realiza o asanare politico-economică a României, un lucru bun. Actualmente procesul de dezvoltare în țara noastră este foarte lent. Poate prin dispariția a două – trei generații lucrurile se vor mai schimba (odată cu mentalitatea).

Românii de felul lor au fost codași și s-au mulțumit cu această poziție. În negocierile de integrare în U.E. și NATO suntem codași (în comparație cu alte state foste comuniste) și aceasta pentru că CFSN-FSN-FDSN-PDSR-PSD – acest cameleon al vechilor și noilor comuniști și mai ales securiști – au mimat la modul declarativ că vor acorda legislația română cu cea a U.E. și o vor pune în practică. În realitate, prin activitatea cinică și sfidatoare a prestației puterii legislative, legislația adoptată după '90 vine în contradicție cu cea a U.E., iar puterea administrativă și cea juridică acoperă sau îi fac scăpați pe marii infractori. Înțesarea posturilor înalte sau imediat inferioare ale aparatului administrației, președinției, justiției și legislativului, nu cred că vor acorda României un statut de partener serios în cadrul U.E. și NATO. Așa cum am afirmat, până când purificarea nu va avea loc, adevăratul loc pe care îl vom deține în U.E. va fi acela de „copil de trupă“.

3. Politica de stat e aceeași în toate orașele țării. Nu ai după ce să te inspire. Dacă ai nevoie de o inspirație o faci conform criteriului de succes. Dacă vrei să te inspire după succes nu o faci după orașe din România, ci după cele care au succes: orașe din Anglia, Suedia, Finlanda, deci un model valid, nu?

4. Ca probleme importante și urgente pentru Brașov văd:

a) privatizarea societăților de stat brașovene – trecerea lor din patrimoniul statului în patrimoniul privat (de preferat în patrimoniul privat al unor companii străine).

c) finalizarea proiectelor din zona 5 (RICOP). Pentru anul 2002 a fost alocată suma de 6 milioane euro din care s-au cheltuit doar 2,4 milioane euro și suntem în luna octombrie. În afară de aceasta, banii care au fost alocați nu și-au atins nici pe departe scopul, ci au intrat în contul unor firme ale căror proprietari numai „ei“ îi cunosc. O distribuție rațională a acestor bani ar aduce o oarecare dezvoltare la nivel de județ.

b) contorizarea la utilități: apă caldă, apă rece, gaz, energie termică. Regiile aduc bani negri la buget, bani care sunt furtați de la cetățeni prin umflarea facturilor, un furt generat de neaplicarea și nerespectarea legii protecției consumatorului.

8. Cultura reprezintă valoare: nu o pot respinge sau nega. Dezamăgirea e că nu-mi pot permite să aloc bani în acest domeniu, cu toate că aș dori să cumpăr multă carte.

Arnold Ungureanu

Director Direcția de Administrație Publică Locală

1. a) dimensiunea universitară – varietatea facultăților, calitatea studenților și a cadrelor universitare

b) dimensiunea istorică – caracterul multi-etnic al dimensiunii istorice

c) dimensiunea industrială – potențialul industriei brașovene, cu accent pe calificarea muncitorilor.

2. a) argumentația de la 1.a

b) argumentația de la 1.b

c) dimensiunea turistică – conexiunea dintre turismul axat pe sporturile de iară și valorificarea monumentelor istorice

3. Idei din alte orașe: colaborarea dintre municipalitatea Sighișoara și Fundația Messerschmitt din Germania.

4. Probleme: restructurarea industriei prin redimensionare; îmbunătățirea infrastructurii; dezvoltarea turismului cu accent pe valorile turistice multiculturale

5. Soluții: atragerea masivă de capital

6. Probleme specifice:

– elaborarea legii privind salarizarea funcționarilor publici – nivel decent de viață și asigurarea unor funcționari publici de calitate

– asigurarea independenței funcționarilor publici față de factorul politic

– stabilizarea legislației privind administrația publică

7. Soluțiile sunt de competența Guvernului

8. Puncte tari: existența unor instituții culturale apreciate pe plan intern și extern

Puncte slabe: lipsa bazei materiale adecvate

Oportunități: obținerea finanțării necesare pentru asigurarea bazei materiale adecvate

Ion Vișa

Profesor universitar doctor, Decanul Facultății de inginerie Tehnologică a Universității „Transilvania” Brașov

1. În definierea Brașovului aș vorbi despre dimensiunea cultural-spirituală, cea industrială care a fost, s-a menținut și încă se mai menține și dimensiunea turistică despre care nu putem spune că ar fi prea dezvoltată. Nu în ultimul rând aș vorbi despre dimensiunea universitară a orașului care stă destul de bine, chiar dacă s-ar putea și mai bine.

2. Vom fi probabil în U.E.

Dimensiunea cultural-spirituală ar trebui să se dezvolte foarte mult.

În același timp, dimensiunea universitară ar trebui să fie la un nivel foarte înalt. Cred că rolul universității trebuie să crească foarte mult și să devină un pilon al întregii activități din zonă, așa cum este de fapt în orice țară din U.E. Universitatea este și centrul cultural și spiritual, tehnic și științific în zona respectivă. Coordonez o facultate la ora actuală, am avut posibilitatea și am încurajat, atât ca și coordonator al programului Socrate pe care l-am promovat în universitate și l-am coordonat în ultimii trei ani, schimbul de studenți și cadre didactice. Dacă acum trei ani am început cu 50 de studenți, acum doi ani am trimis 100, anul trecut 150 de studenți. Studenții merg la studii și vin cu o altă mentalitate. După părerea mea, dacă vrem să schimbăm ceva în Brașov și în țara asta, trebuie să schimbăm mentalitatea oamenilor și în mod special a tinerilor.

Aș dori și o dimensiune industrială. Cred că această dimensiune trebuie să se mențină sub o anumită formă, sigur în ideea unei economii de piață, ceea ce presupune existența unor companii profitabile. Brașovul este o zonă care atrage prin poziția geografică, prin resursele pe care le are, prin tradiția pe care o are în domeniul industrial. Zona aceasta industrială trebuie să se mențină.

Aș dori o dimensiune turistică mult mai mare, având în vedere infrastructura, posibilitățile deosebite pe care le are dimensiunea turistică care ar atrage prosperitate în zonă. Văd foarte multe posibilități de dezvoltare ale turismului în viitor. După părerea mea, ar trebui

să se investească și să se găsească forme, modalități, investitori serioși care să dezvolte turismul în zonă.

Dacă chiar ar fi să fac o clasificare aș așeza în ordine dezvoltarea industrială strâns legată de cea universitară, apoi dezvoltarea cultural-spirituală și cea turistică.

Brașovul nu este un centru financiar deosebit, nu îl văd ca nod comunicațional deosebit. Sigur că Brașovul are o istorie deosebită însă dimensiunea istorică, eu personal n-o văd ca pe un element deosebit al Brașovului.

Având în vedere faptul că vom fi în U.E. dimensiunea industrială și cea turistică trebuie să asigure baza economică a Brașovului.

3. Nu știu ce să spun, nu-mi amintesc nimic acum, cred că am putea să facem și noi în Brașov o ocolitoare. Chiar avem nevoie de așa ceva.

4. Ce s-ar preta foarte bine pentru Brașov? Am menționat și mai sus. În primul rând cred eu că ar trebui să se marșeze pe descongestionarea Brașovului din punct de vedere al traficului. La un moment dat, în anumite zone, pe strada Griviței pe la ora șaisprezece, este imposibil de respirat. Trebuie să existe o posibilitate ca Brașovul să devină un oraș mai curat, în ideea unei industrii curate. Am auzit că există un proiect.

Trebuie realizat un aeroport. Dacă Brașovul este cunoscut în Europa, întotdeauna când avem oaspeți din Europa, prima întrebare este „Cum ajung la Brașov?”. Le spui că de la Paris la București faceți două ore și jumătate cu avionul iar de la București trebuie să ajungeți la tren, dar aveți grijă că de la aeroportul Otopeni până la Gara de Nord, taxiul costă cam cincisprezece dolari. Am avut oameni care au venit aici și mi-au spus că le-au cerut o sută de dolari. Apoi le mai spui că trenul face trei ore și oamenii se îngrozesc. Dacă Brașovul ar avea un aeroport, nu știu cât de internațional sau cât de mare, ar face progrese mari. Știu că este o problemă majoră și că necesită investiții foarte mari, dar trebuie făcut ceva.

Dracula Castle, parcul pe care vor să-l facă. Există o tradiție. Străinii știu de două lucruri despre România și anume Transilvania și Castelul lui Dracula. Când le spun de Universitatea Transilvania și de Brașov, care este la o foarte

mică distanță de Castelul lui Dracula, deja devin interesați. Avem o zonă unde se poate face acest parc, parcul trebuie făcut la noi. Vorbesc despre Râșnov, Zărnești. Acest parc ar conduce și la creșterea dimensiunii turistice a Brașovului.

Ca om din exterior eu aș vedea că prin aceste trei chestiuni, dacă s-ar putea rezolva, Brașovul ar deveni un alt oraș.

5. Dacă ar fi banii necesari pentru toate aceste treburi, cred că s-ar face. Dar nu sunt banii...

6. O problemă urgentă și deosebit de importantă, este o problemă de nivel național de a face o corespondență mult mai realistă între structurile învățământului din România, așa cum este în U.E. Noi încă suntem foarte mult fărâmițați. La noi, sunt nu știu câte specializări de inginerie mecanică. În U.E. există inginerie mecanică și atât. Oamenii de acolo structurează astfel: trei ani sau trei ani și jumătate învățământul de bază, master de un an și jumătate și trei ani de doctorat. Statul nu mai investește foarte mult în formarea de bază a individului, ci numai în formarea aceasta la nivel general, după care este responsabilitatea individului și a companiilor pentru care lucrează.

Din punctul meu de vedere, trebuie să creștem cointeresarea studenților și să-i determinăm la o pregătire care să nu mai ducă la aceste reexaminări și rereexaminări. La nivel de țară la restanțele din toamnă, se pare că sunt, cel puțin jumătate din numărul studenților ceea ce este enorm de mult. Ar trebui introduse anumite criterii de competitivitate, niște restricții. Eu sunt convins că dacă s-ar gândi la nivelul universității asemenea aspecte, se vor găsi soluții. Se pot găsi metode prin care să-i atragem, să-i facem coresponsabili pentru pregătirea lor, prin posibilitatea de a-i angaja în diverse companii, de a le oferi un loc de muncă. Au apărut și alte oportunități, a apărut învățământul privat și posibilitățile de a studia în altă țară, cu mai multe șanse de angajare. Iată că numărul de candidați a început să scadă. Anul acesta deja simțim o reducere drastică a numărului de candidați și după părerea mea, am intrat pe o pantă descendentă. În următorii ani numărul, de candidați va scădea și mai mult și noi trebuie să facem ceva, să introducem noi specializări care să

atrage candidații, specializări care să fie compatibile cu cele din U.E.

O a treia problemă este aceea că trebuie să facem pașii necesari pentru a crea așa numită structură de pregătire la nivelul la care este U.E. S-au creat foarte multe laboratoare prin aceste proiecte europene. Trebuie însă și efortul nostru de a dezvolta cooperarea cu întreprinderile din zonă.

7. Facem eforturi și am făcut eforturi extraordinare, însă suntem și noi limitați în posibilitățile pe care le avem de a ne dezvolta și așteptăm dezvoltarea zonei partenerilor industriali. Sunt receptivi, dar nu sunt destul de pregătiți nici ei și nici noi.

8. Există o viață culturală, Brașovul prin excelență a avut și are o viață culturală, dovadă a infrastructurii, teatrele care sunt... Nu știu cât sunt frecventate, eu foarte rar merg, asta-i adevărul și trebuie să recunosc. Timpul liber al oamenilor s-a redus foarte mult.

Zoltan Albert

Artist plastic

Dimensiunea culturală spirituală

Brașovul cuprinde în sfera sa culturală numeroși scriitori, muzicieni, actori, arhitecți, muzeul de etnografie și istorie. Cel mai cultural loc al Brașovului rămâne a fi muzeul artelor vizuale, istorie – etnografie unde s-a păstrat aspectul istoric al acestei zone.

Uniunea artiștilor plastici al cărui membru sunt, este o organizație non-guvernamentală, și încearcă să rezolve numeroase probleme ale Brașovului, atât în domeniul cultural cât și în alte domenii. Nu beneficiem însă de sprijin financiar și trebuie să ne descurcăm prin forțe proprii.

Dimensiunea turistică

Una dintre șansele noastre de ieșire și de prosperare, fiind o zonă amplasată foarte avantajos. Zona Brașovului beneficiază de investiții în domeniul turismului, fiecare orașel apropiat transformându-se treptat într-un satelit turistic.

Dimensiunea comercială

Este legată indispensabil de turism și dezvoltarea acestuia. În zona universitară se resimte

lipsa unui institut de artă care să ajute la conservarea specificului cultural atât de bogat al zonei în care trăim.

Cel mai defavorizat domeniu la momentul actual este cel industrial. Stagnarea prin care poate fi caracterizată această zonă își va găsi rezolvarea numai prin intermediul unor investiții din afară. Singura șansă a dimensiunii industriale de a ieși din această stare de inerție, este aceea de a deveni un satelit al industriei universale.

Sunt adeptul unui optimism ponderat. Cred că ar trebui să ne orientăm în primul rând asupra menținerii tradițiilor și specificului cultural al Brașovului, să împrumutăm cu grijă modelele occidentale pe care să le adaptăm în funcție de cerințele și necesitățile noastre și să evităm imitarea.

Pentru a prospera fiecare din dimensiunile menționate ar trebui să intre într-o strânsă colaborare întrucât sunt dependente unele de altele și nu pot obține rezultate considerabile decât înaintând în același ritm.

Nu cunosc vreun exemplu de proiect care să fi produs un impact vizibil asupra imaginii

sau structurii unui oraș. Aș putea menționa aici Sighișoara care în fiecare an, pentru două săptămâni, este cuprinsă de un aer medieval, lucru care ar trebui cultivat și în alte orașe, în Brașov inclusiv. Sibiul de asemenea este un oraș de admirat.

Cea mai mare și mai urgentă problemă este cea economică care implică după sine probleme ale celorlalte dimensiuni. Rezolvarea o văd numai prin atragerea de investiții considerabile din afară.

Sectorul cultural este primul afectat de încercările de restructurare ale societății. Lipsiți de sprijin economic ne continuăm activitatea dintr-un instinct de conservare, ajutați de ideea salvării individuale într-o salvare colectivă. Rezolvarea situației rezidă după părerea mea într-un proces de globalizare prin descentralizare. Acesta se poate realiza printr-o formă universitară care să înglobeze toate artele (muzica, teatrul, artele plastice) cum să coexiste și să se dezvolte sub aceeași cupolă.

Remus Cazacu
Bitsoftware SRL

Braşovul îmi apare ca un târg în dezvoltare, care sper să poată fi revigorat de facultăţile umaniste şi de un mediu de afaceri mai dinamic. Este un centru universitar cu o identitate tehnică şi fără o viziune clară, care nu a reuşit în ultimii 10 ani să iasă din imobilismul şi stereotipurile specific comuniste şi care nu a reuşit să comunice cu mediul local, regional sau naţional de afaceri. Mediul universitar braşovean este complet rupt de realitate, este o lume diferită care nu înţelege ce se petrece în afara ei (câteodată nici înăuntru). Drept argumente aduc comedii numite comunicări „ştiinţifice“ şi calitatea ofertei educaţionale a facultăţilor.

Ca dimensiunea istorică, Braşovul este un oraş cu tradiţie negustorească, aflat la confluenţa mai multor culturi care încearcă să-şi păstreze identitatea. Politic, oraşul este măcinat de disputele locale între personajele care reprezintă diferite grupări politice şi care nu reuşesc să se pună de acord în chestiuni de importanţă majoră pentru comunitate. Mentalitatea proletară îşi lasă încă amprenta în Braşov, problemele sociale fiind generate de fostele mândrii socialiste. Spiritul proletar şi etatist domină spiritul antreprenorial.

Este un oraş în care s-a păstrat un spirit negustoresc bazat pe seriozitate şi corectitudine. „Şmecherii“ şi „ţeparii“ au venit mai de la Sud-Est. În Braşov găseşti multe restaurante bune, foarte puţine hoteluri bune în Braşov, câteva în Poiană; împrejurimile oferă însă un cadru ideal pentru dezvoltarea turismului. Spiritul de solicitudine şi servabilitate nu se regăseşte însă uşor.

Băncile mai mari au început să deschidă filiale, semn că încep să intre banii. Braşovul nu a reuşit să atragă suficiente investiţii care să asigure o dezvoltare economică minimă şi un nivel mediu de trai decent.

Peste 20 de ani văd Braşovul ca un târg ceva mai mare şi cu probleme mai multe (poluare, spaţii puţine de parcare, blocurile comuniste în paragină etc.).

Printre lucrurile care ar trebui făcute în Braşov aş enumera: elaborarea unui program de marketing, de la strategie şi până la implementare, implementarea unui sistem care să asigure transparenţa şi vizibilitatea cetăţenilor în relaţiile cu administraţia locală, SMURD, marcarea inteligentă a străzilor, dezvoltarea unor baze sportive şi mai multe spaţii verzi şi locuri de joacă amenajate.

Ca urgenţe văd realizarea infrastructurii, drumuri, inclusiv şoseaua de centură, curăţenie, spălat străzi, zugrăveli exterioare precum şi privatizarea tuturor spaţiilor comerciale, hotelurilor etc. Prioritare mi se par asfaltarea drumurilor din cartierul Florilor, înlăturarea sincopelor majore din administraţia locală (poliţie, finanţe etc.) şi realizarea unei infrastructuri de comunicaţii Internet de tip broadband.

Soluţiile pot fi găsite punctual prin obţinerea finanţării şi dezvoltarea unui sistem de gestiune a drumurilor, standarde de curăţenie, programe educaţionale pentru cetăţeni, precum şi voinţa necesară. Ele trebuie integrate unei viziuni care înseamnă direcţionarea corectă a impozitelor pe clădiri şi transparenţa în modul de întrebuinţare a banilor publici, programe educaţionale şi un sistem de calitate în serviciile administraţiei publice şi investiţii bazate pe o viziune strategică.

Cultural Braşovul are câteva instituţii şi activităţi precum Filarmonica Gheorghe Dima, Festivalul de Teatru, Festivalul de Jazz, existenţa facultăţilor de ştiinţe umane, centrele culturale străine. Îi lipseşte o sală adecvată pentru filarmnică, mediatizarea evenimentelor culturale. Ar fi necesare, pentru a dezvoltarea culturii în Braşov, intensificarea schimburilor culturale şi apropierea de mediul de afaceri (cultura se face şi cu bani).

Marcel Frunză

Ofițer pentru relații cu publicul,
comandamentul Jandarmeriei Brașov

1. Dimensiunea industrială, nod comunicațional și dimensiunea turistică.

Brașovul este un oraș încă important din punct de vedere industrial, din punct de vedere turistic și un important nod comunicațional.

Este un nod comunicațional important pentru că Brașovul este principala „poartă de intrare” dinspre Sudul țării înspre Transilvania și implicit Occident.

Industrial pentru că, chiar dacă unele societăți comerciale, și aici mă refer la marile societăți, Roman, Tractorul, Rulmentul, precum și societățile comerciale existente în industria de apărare, vor fi divizate sau privatizate ele continuă să asigure o producție industrială. Comparativ cu alte zone ale țării, Brașovul rămâne un oraș puternic industrializat.

Turistic, pentru că s-a manifestat și încă se manifestă un interes deosebit pentru stațiunile și locurile de agrement existente în județul Brașov. În condițiile unei infuzii de capital în acest domeniu, interesul ar crește.

2. În aprecierea pe care o voi face asupra viitorului, a modului cum va arăta, precum și aprecierile făcute asupra modului cum arăta acum, consider că cele trei dimensiuni pe care la-am enumerat vor genera și dezvoltarea sau lărgirea celorlalte dimensiuni.

Îl văd, în primul rând, ca un oraș turistic, fapt ce va genera o creștere a dimensiunii asigurării de servicii și a dimensiunii comerciale. Pot afirma că Brașovul se va diversifica în ceea ce privește dimensiunea industrială. Un oraș cum este Brașovul are o moștenire culturală care mu-l va lăsa să piară.

3. Având în vedere lipsa, la ora actuală, a unei centuri ocolitoare pentru traficul greu s-ar putea impune o taxă de tranzitare a orașului pentru vehiculele de tonaj mare, inspirându-se de la acțiunea întreprinsă de orașul Constanța, aceea de a impune o taxă de intrare în stațiunea Mamaia. Nu mi se pare corect ca reparația șoselelor stricate de astfel de mașini să fie plătită din banii contribuabililor.

4. Construirea unei centuri ocolitoare.

Reabilitarea sistemului de încălzire și aprovizionării cu apă a populației

Reconversia socială pentru cetățenii care rămân fără loc de muncă în urma restructurării întreprinderilor. Dintre toate problemele urgente ale Brașovului ultima, adică reconversia socială pentru cetățenii care au rămas fără loc de muncă, mi se pare și cea mai importantă. O altă problemă importantă ar fi rezolvarea legală a problemelor categoriilor sociale, așa-zis defavorizate, șomerii, pensionarii, comunitățile de romi.

Ar mai fi necesar întărirea climatului de ordine și liniște publică, creșterea siguranței cetățenilor.

5. O posibilă soluție ar fi asigurarea condițiilor de trai reale nu la nivelul declarațiilor și al programelor pe hârtie. Acest lucru nu se poate realiza decât prin asigurarea locurilor de muncă.

6. Dezvoltarea mobilității și adaptarea continuă la problemele și necesitățile cetățenilor pe linia ordinii și liniștii publice. Asigurarea condițiilor materiale pentru a putea executa misiunile și sarcinile care stau în fața noastră, de la salarizarea personalului, dotare cu tehnică și echipament și terminând cu tehnologie comunicațională. Și apoi, modernizarea structurilor, creșterea competenței profesionale.

7. Posibile soluții ar putea fi: o comunicare permanentă cu organele administrației locale, dezvoltarea unui parteneriat real cu cetățenii pentru asigurarea liniștii și ordinii publice; alocarea unui buget corespunzător dar și cheltuirea mai chibzuită a acestora; la a treia problema rezolvarea depinde de Ministerul de Interne.

8. Puncte tari: în primul rând existența unei tradiții multiculturale puternice. Apoi faptul că există un centru universitar puternic și știm că promotorii în cultura au fost întotdeauna tinerii. Brașovul este renumit pentru oamenii de cultură dar și datorită faptului că reprezintă locul desfășurării unor acțiuni culturale de nivel național și chiar internațional. De exemplu „Cerbul de Aur”. Un alt punct tare îl reprezintă gradul de civilizație, în sensul comportamentului civic, al implicării în viața

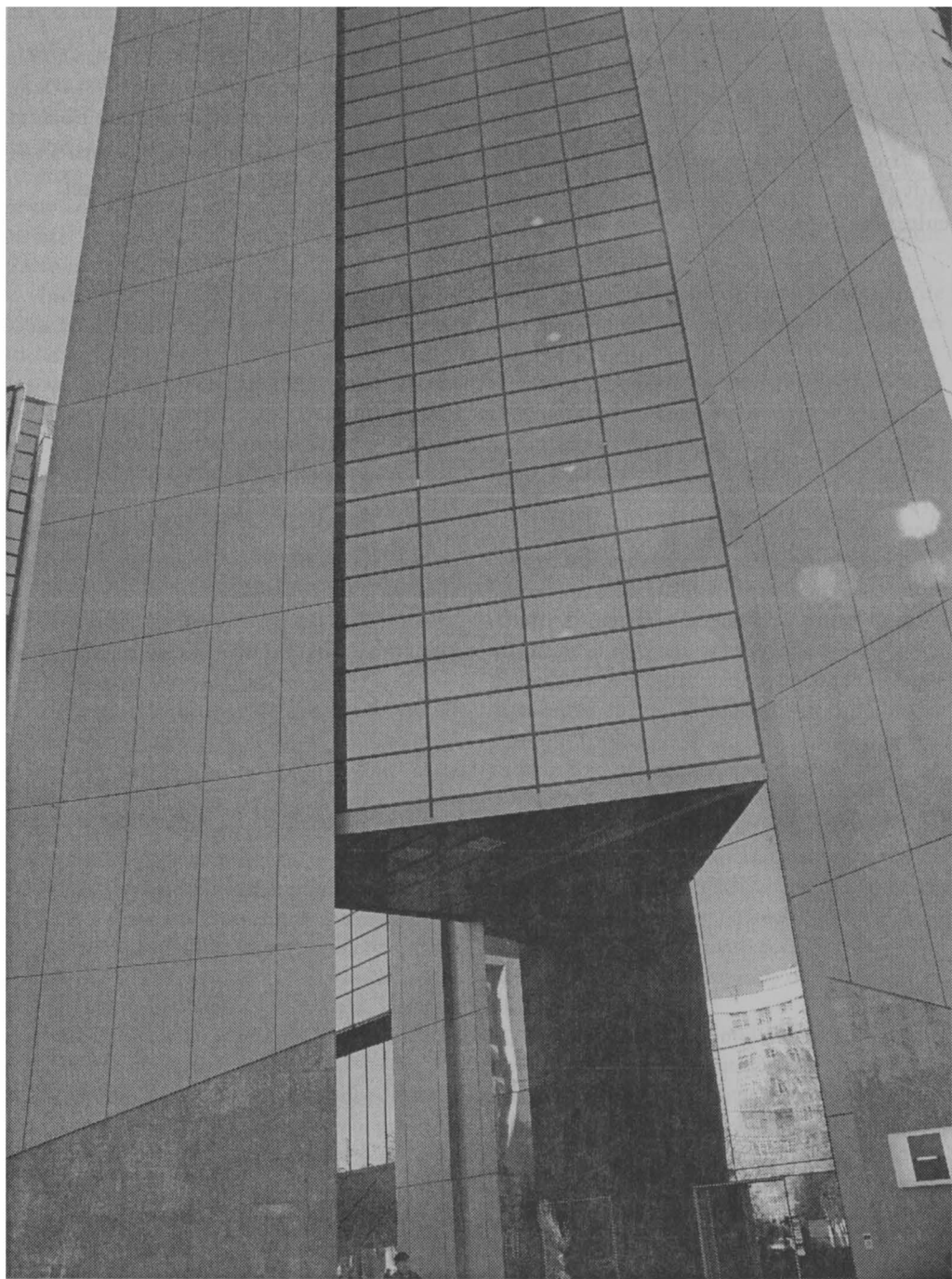
urbei și a cetățenilor.

Puncte slabe: susținerea financiară precară: oamenii de cultură sunt foarte puțin susținuți din punct de vedere financiar. Sărăcia populației are tendința de a crea cercuri exclusiviste în ceea ce privește cultura. Sa luam, de exemplu, teatrul. Foarte puțină lume se mai duce astăzi la teatru tocmai din cauza lipsei banilor.

Proiecte: implementarea, în cadrul activităților de turism, și a dimensiunii culturale. În programul de vizită al turiștilor

poate fi inclusă și vizionarea unui film sau a unei piese de teatru

9. Recunoaștem că forțați de condițiile acestui proiect nu am putut să precizăm și alte elemente definitorii pentru municipiul Brașov. A delimita cele nouă dimensiuni în trei sau în patru este foarte dificil. Brașovul nu poate fi privit, la această oră, numai prin prisma a trei dimensiuni, așa cum prevede acest proiect.

Ștefan Ungureanu

ORAȘUL ÎN ANALIZE DE TEXT SAU DESPRE NOI ȘI CEILALȚI

Întrebarea care ți-o pui citind textele care sunt prezentate în acest număr din revista „Interval” sună astfel: ce fel de oraș își doresc autorii în cauză? Răspunsul duce la o problemă mai amplă, de fapt, în ce fel de societate dorim să trăim? Îndrăznesc mai jos să propun o schemă de citire a opiniilor exprimate.

Există la Tocqueville ideea că „popoarele resimt întotdeauna consecințele originii lor. Împrejurările care le-au însoțit nașterea și au contribuit la dezvoltarea lor influențează tot restul drumului lor” („Despre democrație în America”, ed. Humanitas, vol. I, pg. 70). Cât de adevărată ne dorim să fie această aserțiune în contextul modernității târzii în care trăim? Sau vrem să fie falsă, din dorința de a ne plasa într-o postmodernitate imprezvizibilă? Ancheta de față ilustrează din plin dilema în care se poate găsi Brașovul, aceea de oraș comunitar, pe de o parte și centru al unei zone metropolitane, care să se întindă de la Săcele la Zărnești, incluzând Râșnovul, și de la Predeal la Sfântu Gheorghe, înglobând Codlea, plus toate satele, pe scurt, întreaga Țară a Bârsei, pe de altă parte. În primul caz, intervievații se orientează spre istorie și tradiție, un Brașov, al pietonului, al identității locale, al spațiului și al vitezei controlate; în cel de-al doilea, se visează la un Brașov, cosmopolit, orientat spre exterior, controlat de acesta, spațiu al marilor tranzacții imobiliare și de teren. Calitatea orașului nu va mai depinde de conștiința civică a propriilor locuitori, cât de politicile de atragere a elitei bogate a României. Sau cum spune domnul Adrian Moruzzi, fostul primar al urbei și înfocat susținător al ideii metropolitane, „în ultimă instanță, Brașovul este atrăgător pentru oamenii bogați care vor să-și construiască case de locuit sau de vacanță, lucru care ar fi cu atât mai susținut dacă se va naște

autostrada spre București, care e o mică Românie”.

Ideea zonei metropolitane este și una a speculațiilor de teren. Domnul Moruzzi o spune cu nonșalanță: „cine rezervă aceste terenuri pentru aceste tipuri de construcții? Astfel de zone nobile de construit sunt valabile și de la Brașov spre Cristian, pe sub pădure. La fel mai sunt și la Săcele, la fel va deveni probabil și Valea Timișului. Aceste vor deveni zonele rezidențiale bogate. Le-a rezervat cineva?”. Să nu ne facem că suntem naivi, terenurile au fost de mult rezervate, se așteaptă doar ideea de a le face operaționale financiar.

Și mai este un aspect legat de zona metropolitană, cea care este atât de darnică în speculații cu teren. Este vorba de o anume inechitate socială. Să luăm exemplul acei oameni cu bani care s-au decis să trăiască în comunele din jurul Brașovului. Prin crearea zonei metropolitane, cheltuielile cu privire la realizarea infrastructurii în aceste localități vor fi incluse la bugetul local. Este corect? De ce să plătească brașoveanul infrastructura de apă, canalizare și gaz ale celor din Hărman, doar pentru că omul de afaceri și-a făcut acolo casă? De ce aceste cheltuieli să nu fie suportate chiar de cei care trăiesc acolo? Și așa se face că printr-un artificiu juridic, se creează o nouă inechitate socială. Ca să nu avem nici un fel de îndoială, domnul Moruzzi ne dă exemplul municipiului Oradea, unde ideea metropolitană a prins,, a început și procesul de urbanizare, de unificare prin urbanizare, ceea ce înseamnă că toate comunele beneficiază de toate utilitățile”, cu alte cuvinte, orădenii suportă costurile de utilități pentru cei care și-au construit vile la Felix, la 1 Mai și prin comunele limitrofe.

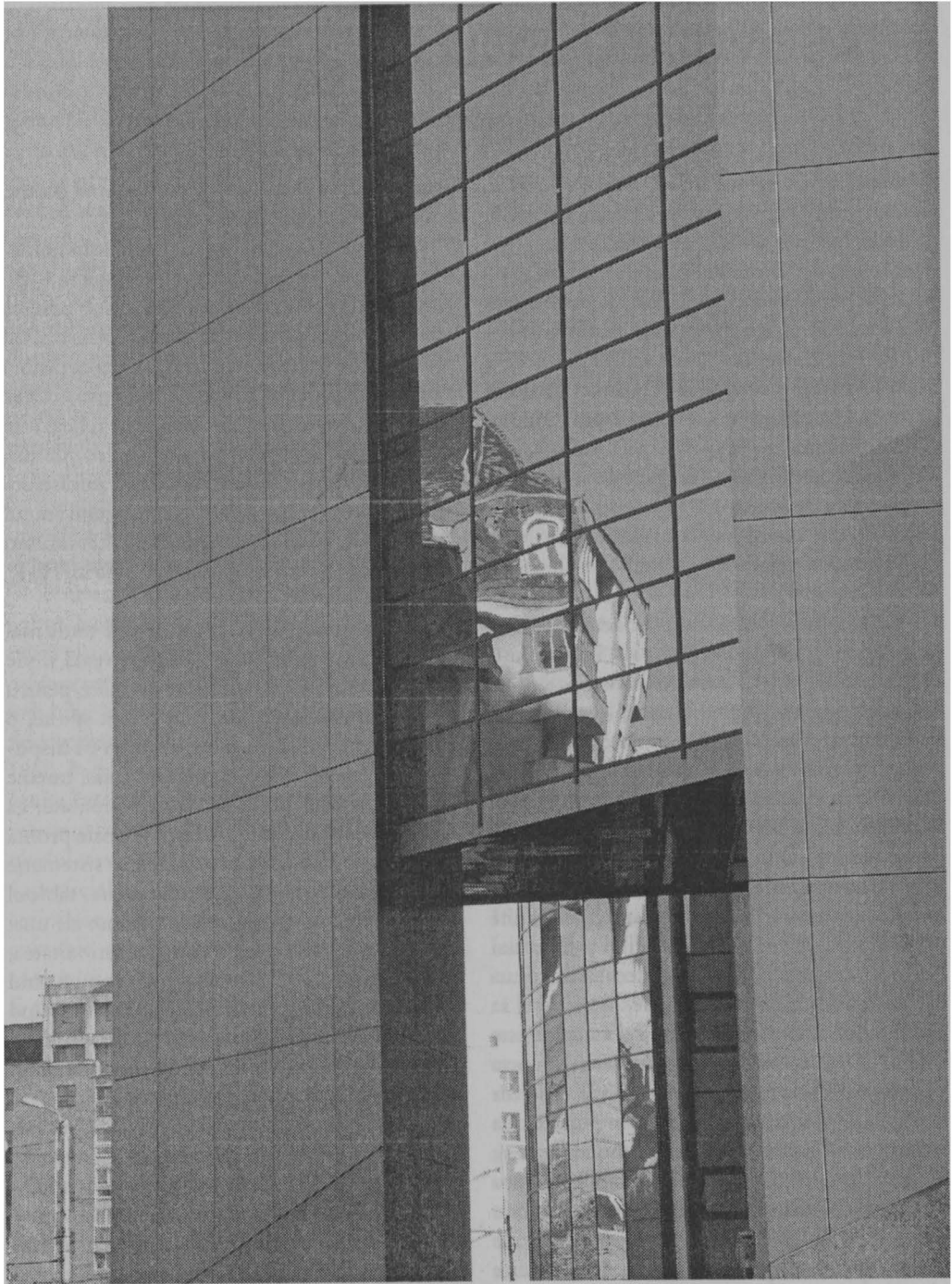
Ca să nu mai spunem că asemenea conglomerate urbane reprezintă structuri extrem de

păguboase, prin cheltuielile pe care le implică. Un oraș de 500000 de locuitori este mai puțin eficient în gestionarea relației cheltuieli – venituri (el costă de două sau de trei ori mai mult decât un oraș de 300000 locuitori, fără ca veniturile să crească în aceeași proporție), la același tip de structură de activități. Și ar mai fi un aspect, anume absența planului urbanistic general. Un asemenea plan ar produce ordine în funcțiile care sunt necesare orașului și ar stopa structurile construite pe speculații cu teren, din jurul orașului, care s-au edificat de 14 ani încoace. Este vorba de necesitatea de a aplica un principiu, anume că funcțiile urbane nu au nici o legătură cu regimul proprietății, și aici citez un specialist în domeniu, domnul Mihai Ciubotaru.

Acolo unde nu sunt precizate funcțiile de depozitare, investiții, infrastructură și locuință, din jurul unui oraș, există pericolul ca dezvoltarea să fie amenințată, pentru că orice ocupare a terenului cu locuințe, face ca valoarea acestui teren să crească atât de mult încât să fie imposibilă realizarea de investiții sau amenajări de depozite. De unde se vede că grija exagerată pentru alocarea de terenuri pentru locuințe, pentru cei cu bani și care ar putea amenința dezvoltarea locală. Și pentru ce? Ca să existe câteva vile luxoase, locuite o lună pe an, de marii oameni „ai sudului bogat“, și utilizez aici expresia domnului Moruzzi, „Încotro Brașov“ ne conduce la o întrebare care este parțial retorică: în ce fel de societate dorim să trăim? Și cine decide acest lucru?

Ceea ce deranjează în construcția acestei idei metropolitane este faptul că zona este o creație artificială și nu este expresia unei nevoi de dezvoltare. În mod tradițional expansiunea unui oraș ar trebui să fie rodul conjugării a două fenomene, unul legat de dezindustrializare și altul, de apariția de noi industrii, bazate pe noi tehnologii. Astăzi problema se pune, de fapt, invers. Nu apariția de noi tehnologii generează schimbarea calității vieții, ci schimbarea calității vieții, adică îmbunătățirea acestei calități, va constitui o premisă în atragerea investitorilor de noi tehnologii, fapt ce va produce evident consecințe legate de calitatea vieții. Prin urmare, înainte de a ne preocupa de aspecte de speculații imobiliare și de teren să vedem ce am putea face

pentru ca să producem o îmbunătățirea a calității vieții la Brașov, pentru ca acest oraș să fie atractiv celor care ar lucra în domenii de înaltă tehnologie. În acest sens, mă apropiez de aceia care consideră că dezvoltarea Brașovului trebuie să aibă la bază patternurile definite prin geneza sa. Ceea ce ar fi definitoriu Brașovului ar fi un anumit mod de viață și nu doar o reacție de adaptare la forțe construite artificial. De aceea militez pentru un oraș care să nu depășească pragul actual al numărului de locuitori, pe care-i are acum, căci prefer o viață urbană în care contactele sociale profunde să prevaleze asupra relațiilor formale impersonale, superficiale tranzitorii și segmentare pe care le-ar implica un oraș mai mare. Cred că trebuie să ne îndreptăm spre un model mai degrabă european de societate și nu unul spre unul (sud)american, adică să preferăm o societate cu o stratificare socială mai mică, cu o clasă de mijloc puternică, uneia definită printr-o elită redusă și restul societății sărace. Îmbrățișez astfel ideea Școlii de la Chicago (Louis Wirth) pentru care orașul este, de fapt, „o proiecție a societății pe sol“ iar o stratificare puternică afectează structura vecinătăților. Îmi doresc un oraș în care diferențele de locuire să nu fie foarte mari. Stratificarea socială și creșterea inegalităților sociale sunt însoțite de fenomene de desocializare, clar identificate în cartierele cu locuințe colective, de ocuparea de către săraci a centrelor istorice, de slăbirea legăturilor și implicit a civismului. Și ar mai fi de subliniat un aspect. Aspirația către un oraș cultural și universitar provine dintr-un reflex față orașul industrial, care a fost Brașovul ultimilor 50 de ani. Suntem capabili să gestionăm un proiect de remodelare urbană? Există structurile instituționale pe care să ne sprijinim? Cred că deocamdată nu suntem capabili și nici nu avem pe ce să clădim un asemenea demers. A venit timpul întrebărilor, dar nu și timpul răspunsurilor. Teamă îmi este că, „ceilalți“ au proiectul, suportul și instituțiile necesare pentru a face din Brașov ceea ce nu ar fi de acceptat de o bună parte dintre brașoveni. Cine spunea că societatea își pune numai sarcini pe care le poate rezolva?

Caius Dobrescu

BRAȘOVUL LUI POLLOK

Există un pictor american, Jackson Pollock, celebru pentru convingerea sa nestrămutată că se pot crea imagini vizuale puternice și coerente dacă te plasezi în centrul unei pînze întinse pe podea și împrști apoi, cu culori, în toate direcțiile, urmîndu-ți cu hotărîre impulsurile, instinc-tul. Tablourile acestui faimos artist al celei de-a doua jumătăți a secolului XX îmi stăruie în minte la finalul amplei anchete asupra modului cum își imaginează brașovenii viitorul orașului lor – anchetă realizată de un grup de studenți de la Facultatea de Sociologie a Universității „Transilvania”, sub coordonarea profesorului Ștefan Ungureanu, și găzduită, cu toată deschiderea, de revista noastră.

Ansamblul răspunsurilor, condensat în două numere integrale ale *Intervalului*, îmi lasă impresia unei izbucniri, asemănătoare pînzelor lui Pollock, de pasiuni foarte diferite colorate. Există, de exemplu, „țîșniri” care se remarcă prin tonul cenușiu. Cenușul este, în general, legat, într-un mod numai aparent paradoxal, de optimismul convențional, de limbajul și mai ales de zîmbetul de lemn al platitudinii. Putem constata cum întrebările chestionarului declanșează, din cînd în cînd, ca un arc de oțel, cele mai încremenite clișee despre „frumusețile” orașului și județului nostru, despre deosebita realizări culturale, academice, industriale, despre istoria sa „străveche”, etc., etc. Cu totul spectaculos este modul în care promotorii unor asemenea puncte de vedere sfîrșesc prin a prezice un viitor de aur turismului brașovean, convinși că ar putea exista persoane dispuse să cheltuiască timp, energie și, nu în ultimul rînd, sume considerabile, în euro sau dolari, pentru privilegiul de-a îngurgita cele patru-cinci banalități pe care este pregătit să i le servească patriotismul nostru nici măcar foarte „local”, fiindcă adesea nu este decît o variantă a auto-exaltării naționale care ne întîmpină de la

prima pagină a abecedarelor din sistemul nostru, public și universal, de educație.

Tonurile „sombre” – mult mai puțin numeroase, totuși, decît ne-am fi putut aștepta – țin de pesimismul radical al celor aflați sub puterea acelorași clișee de mai sus, ale excepționalității românești de oriunde și oricînd, numai că răsturnate sau, mai degrabă, redată în negativ. Ceea ce se declanșează, aici, cu forța unui reflex, este convingerea că explicația pentru gropile din asfalt sau pentru calitatea modestă a infrastructurii și serviciilor din turismul Brașovului anului 2003 trebuie căutată în *Miorița*, în Cioran sau în panseurile, neapărat „profunde”, ale lui H.-R. Patapievici.

Dar majoritatea *proiecțiilor* sînt mult mai colorate, exprimînd o preocupare reală și vie pentru orașul în care trăim și, mai ales, pentru *viitorul* acestuia. Există, s-ar putea spune, o anume frenezie a viitorului, senzația că dispunem de resurse tehnologice, culturale, umane care ar putea fi mult mai bine exploatate, că apar șanse și oportunități de care se poate profita (dar care, în percepția generală, sînt sistematic ratate). Cu o frecvență îmbucurătoare, tabloul este străbătut de traiectoriile luminoase ale unei hotărîri, aparent asumate cu toată seriozitatea, de rupere de trecut. Repetată, pe tonuri cînd tranșante, cînd eroice, cînd melancolice, cînd glacial-indiferente, cînd ironice, ideea că „epopea” industrială a Brașovului a ajuns la sfîrșit revine cu o tulburătoare insistență. Faptul de-a putea gîndi viitorul orașului separîndu-l în bună măsură de trecutul său, de identitatea, imaginile, simbolurile, de ideologia cu care ajunsese să-l identificăm, reprezintă o performanță în sine.

Este vorba aici despre revelația, chiar dacă dramatic de întîrziată, a risipei inutile de energii și resurse pe care o generează cramponarea de modelul comunist al dezvoltării? Este vorba de

înțelegerea și asumarea unor modele alternative, mai complexe și mai creative? Sau doar de atracția magică și cetoasă a unei societăți „post-industriale”, „a serviciilor și comunicațiilor”, „a tehnologiilor digitale”, despre care mai auzim din când în când pe la conferințe? Oare privirile „dinafară” asupra trecutului implică și o viziune cât de cât conturată asupra viitorului, dublată, eventual, și de hotărîrea de a suporta costurile pe care le presupune schimbarea? Oare, în unele cazuri, această grăbită încheiere a conturilor cu „trecutul” nu este o dovadă de superficialitate sau de neputință de-a regîndi profilul industriilor locale? Și n-ar putea fi această atitudine asemănătoare, în esență, deși de semn contrar, cu disperata cramponare de epoca de aur a camioanelor și tractoarelor brașovene, epocă în care unitățile locale ale industriei grele erau menținute într-o eroică aparență de profitabilitate pe baza distribuirii privilegiate a unor resurse de cele mai diverse tipuri stoarse prin supunerea brutală a ansamblului economiei naționale la eforturi epuizante și sterilizante?

Putem, de asemenea, distinge și alte disonanțe. Există, de exemplu, voci care susțin că, odată pista industriei înfundată, nu avem decît să ne concentrăm pe pista turismului, punînd ceva mai bine în valoare o infrastructură și o ofertă deja conturate din epoca „glorioasă” a anilor 1960. Față de aceștia se disting cei – aflați, aș spune, într-o severă minirotă – ce consideră că turismul trebuie reinventat complet, nu doar la nivelul serviciilor, (care nu trebuie doar renovate superficial, ci reconstruite pentru a răspunde cerințelor anilor 2000), ci și la cel al politicilor culturale, care presupun o completă regîndire a *identității* orașului, a modului cum acesta poate fi pus în valoare, „vîndut” sau, (cu un termen care-i conține pe cei dinainte, dar îi și depășește, arîtându-ne calea spre viitor), *povestit*. Este, de asemenea, evident că, deși multe intervenții vorbesc despre importanța „culturii”, prin acest termen se înțeleg lucruri complet diferite. Pentru unii, cultura este doar un „blazon”, un semn exterior al bogăției și puterii sau o sferă virtuală de valori atemporale. Față de cei ce cred că datoria culturii este să ne înalțe în proprii ochi și în cei ai tuturor posibililor noștri vizitatori, se disting cei pentru care cultura înseamnă, în

primul rînd, comportamentul nostru cotidian, reacțiile noastre spontane. Aceștia din urmă le este evident că obiectivele ce țin de cultura cu C mare pot fi transformate într-o resursă productivă, în industrie turistică profitabilă, numai cu condiția inserării lor într-o densă rețea a unei *culturi comerciale* care să schimbe complet fața existenței noastre *cotidiene*.

Dincolo de toate aceste ambiguități, voi reveni totuși la imaginea inițială. Frustrările și speranțele țîșnesc, din acesată anchetă, în toate direcțiile, creînd, cel puțin în anumite zone ale tabloului, aceeași impresie de viață neregulată dar intensă ca și diarele energice de culoare din creațiile lui Jackson Pollock. Dacă ideile exprimate au șanse să se lege într-o imagine armonioasă? Sincer, mă îndoiesc. Competențele și perspectivele sînt mult prea diferite ca să ne imaginăm că cei ce le ilustrează ar putea tinde, altfel decît punctual sau temporar, spre o mare uniune municipală sau județeană a forțelor. În schimb, ancheta poate reprezenta o resursă extrem de utilă pentru niște administratori locali responsabili, care, ei, ar fi chemați să pună cap la cap ideile și competențele din diferitele domenii ale creativității (managerială, artistică, tehnologică, financiară) ilustrate în aceste pagini.

În sfîrșit, privind toate aceste cunoștințe și aspirații atît de apropiate, evident complementare în foarte multe cazuri, și, totuși, predestinate să nu se atingă, am avea ocazia să reflectăm și asupra disfuncțiilor adînc înrădăcinate în sistemul nostru de educație. Acesta este la fel de puțin capabil, astăzi, pe cît era înainte de 1989, să depășească specializările înguste și să formeze o cultură publică minimală, în care cunoștințele economice, juridice, tehnologice, să le întîlnească firesc pe cele din sfera științelor politice și sociale, ca și competențele de comunicare și dexteritățile imaginative și creative. Dacă ceva nu se va schimba fundamental în filozofia educației, este aproape sigur că, pe viitor, cei ce vor reflecta cu seriozitate la dezvoltarea Brașovului vor fi la fel de puțin pregătiți ca și noi să realizeze că orbitele lor se intersectează. Sau, dacă o vor face, vor realiza la fel de puțin în ce mod trebuie abordate și exploatate, pentru a genera politici publice, asemenea focare de convergență.

Angela Dobrescu

PUBLICUL MUZEELOR BRAȘOVENE –
PUBLIC ÎN FORMARE SAU PUBLIC DE ELITĂ?Despre o inițiativă a Grupului de Inițiativă Locală *Corona*

Orientarea muzeelor spre public merge în unele țări din vestul Europei până la gesturi pentru noi incredibile. Dacă în România, de exemplu, nici un muzeu nu permite accesul în depozitele sale decât muzeografilor, restauratorilor și conservatorilor, vizitatorii muzeelor în țări ca Olanda se bucură în schimb de privilegiile substanțiale: pe lângă faptul că depozitele găzduiesc acțiuni comunitare, unele muzee chiar dau împrumut, pentru scurte perioade, tablouri valoroase, cetățenilor, acasă; poți împrumuta, de exemplu, un Van Eyck pentru o lună de zile. Inițiative oarecum analoage au început să apară și la noi în cazul unora din instituțiile de cultură locale: Biblioteca Județeană Brașov, de exemplu, are în vedere implementarea unui asemenea sistem în regim de închiriere gratuită pentru tablourile pictorilor amatori pe care le are în colecție.

Fără să ne așteptăm la reforme nerealist de spectaculoase, dar având în vedere că au trecut totuși niște ani de liberalizare, ca membrii ai comunității locale brașovene putem avea legitima curiozitate, fie profesională, fie doar personală, de a ne întreba: ce pași au făcut muzeele din orașul nostru în direcția unei mai adecvate puneri în valoare a ofertei lor patrimoniale? Recunoscând desigur că această sarcină nu e deloc simplă, într-un context în care Internet-café-urile, pe de o parte, pub-urile, concertele de muzică de tot felul, televiziunile, pe de altă parte, se constituie în prezent într-o serioasă concurență.

Aceasta este întrebarea de la care am plecat când am propus Grupului de Inițiativă Locală Corona, în a cărei dezvoltare instituțională sunt direct implicată, un proiect de pedagogie muzeală. Proiectul este în curs de derulare în

perioada 1.11-13.12. 2003, sub numele *Dezvoltarea competențelor locale în domeniul pedagogiei muzeale*, primind sprijin financiar, ca Proiect de Tineret, din partea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului. Am plecat, desigur, de la identificarea nevoii unui sprijin de specialitate într-un domeniu în care inițiativa, atunci când există, sunt mai degrabă izolate și nu sistematice.

Pe lângă alte acțiuni de educație nonformală, alternativă, pe care le organizăm ca parte centrală a strategiei noastre organizaționale de sprijinire a reformei în școli și licee – acțiuni la care îi invităm și pe această cale să participe pe toți cei ce au disponibilitate –, derulăm acum acest proiect de pedagogie muzeală având ca public țintă profesioniștii tineri, cadre didactice și muzeografi. Scopul nostru este îmbunătățirea relației dintre muzee și școli și sprijinirea inițiativelor creative de punere în valoare a ofertei muzeale existente în Brașov, în beneficiul elevilor brașoveni.

Iată în continuare câteva din considerentele care stau la baza proiectului pe care l-am inițiat.

Extinderea publicului *este* în prezent o preocupare constantă pentru acele muzee care se concep ca fiind, într-adevăr, și nu doar cu numele, instituții publice. Valorile patrimoniale sunt prezentate, în cazul acestor instituții, într-un mod cât mai accesibil *unui public cât mai larg*, incluzând elevii de diferite vârste, din școli și licee. Relația cu publicul din școli și licee este de cele mai multe ori una mediată de către cadrele didactice. Este necesară prin urmare remedierea aspectelor deficitare (fie că le conștientizăm ca atare, fie că nu) legate direct sau indirect de vizitarea muzeelor. Operaționalizarea comunicării dintre muzeografi și profesori

se poate realiza prin transfer de metodologii. Gestionarea situațiilor specifice diferitelor grupe de vârstă poate fi sprijinită prin modele educaționale deja experimentate în unele instituții de învățământ, făcând posibilă desfășurarea, în cadrul muzeului, a unor activități extrem de diverse.

Importanța materialului muzeal în cadrul procesul educațional constă în primul rând în potențialul său *ilustrativ*. Dar acest element se poate dovedi esențial, întrucât ajută la schimbarea modului de învățare, de la învățatul mecanic, (care intră în obișnuințele multora dintre elevi, mai ales la nivel de școala primară), la o învățare interactivă, mai aplicată, și la dezvoltarea gândirii critice.

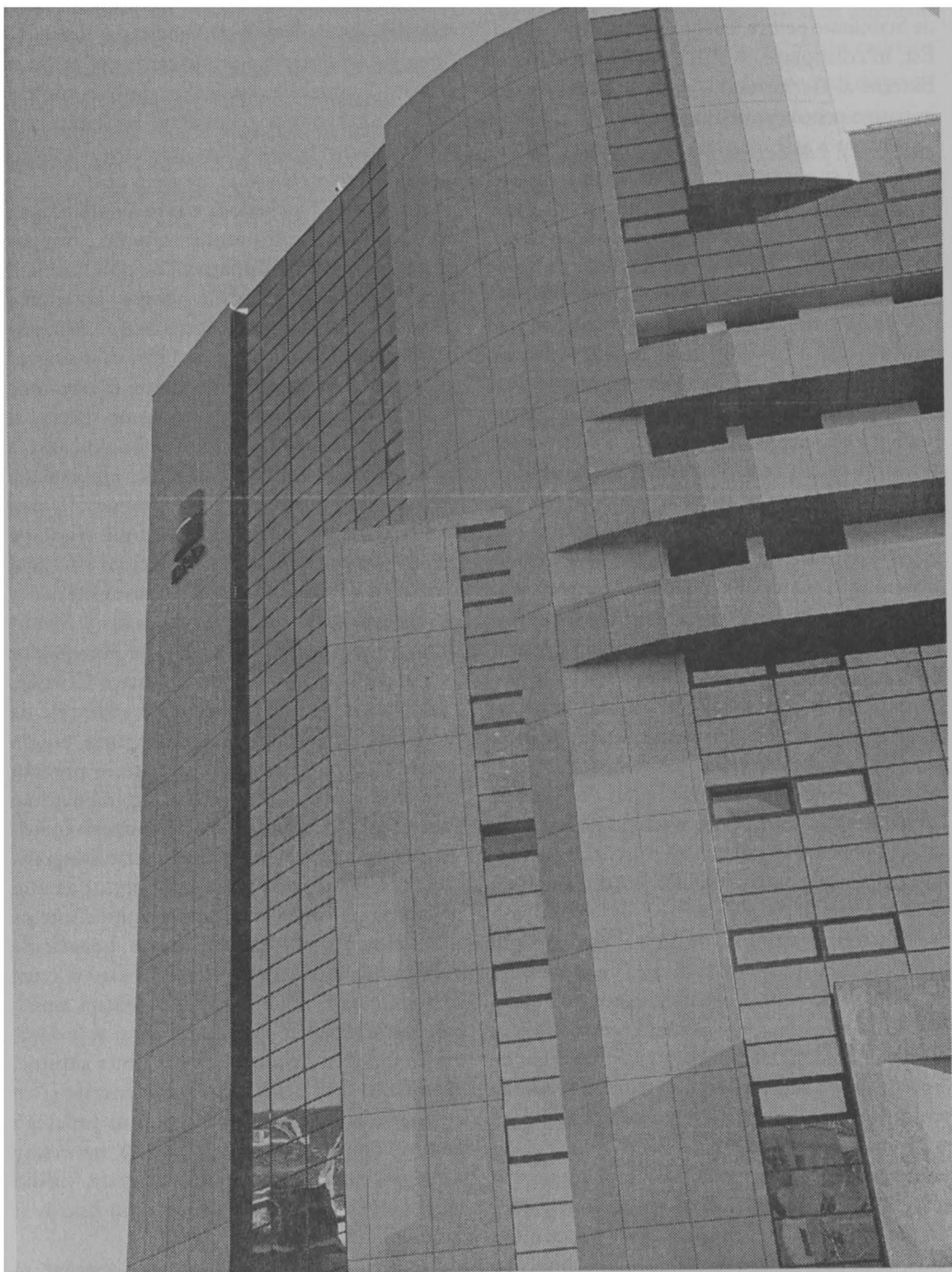
Iată poziția unor muzeografi ca Radu Popica și Alexandru Stănescu exprimată într-un focus-grup realizat în cadrul proiectului: *Poți să-ti dai seama care elevi sunt obișnuiți doar să recite lecții învățate pe de rost și care gândesc; care învață geografie la hartă și care nu. Unii învață marile descoperiri geografice fără hartă. În fața hărții nu deosebesc Atlanticul de Pacific; dacă lecția despre imperiile coloniale se predă pe hârtie sau pe tablă, ei nu pot recunoaște pe hartă sau pe glob locurile. La fel se vede dacă învață engleză, franceză, germană serios: cei care nu știu să scrie un nume de oraș sau de țară într-o limbă străină, nume de personalități, nu învață limba străină bine la școală.*

Desigur unele cadre didactice vor avea în mod spontan o reacție de retragere la citirea acestor rânduri, gândindu-se că nu au de ce să se expună riscului de a fi judecați de muzeografi, și prin ei, de către un public mai larg, când se pot limita la postura confortabilă de a-și predă în continuare lecțiile la fel ca până în prezent. Consider această atitudine nu se bazează pe o alegere lucidă, rațională: ceea ce se pierde din vedere este că această judecată oricum se face, acum sau în viitor, cel mai târziu în momentul în care elevii se emancipează de sub tutela, deseori patronatoare, a dascălului. Să nu ne închipuim că elevii nu disting cu claritate între cei care li se adresează într-un mod viu și inovativ și cei pentru care predatul tinde să devină o obligație formală. Când ne întâlnim cu foști elevi, deveniți deja oameni maturi și autonomi, pentru care

relația de subordonare a rămas o amintire de pe vremea când purtau pantaloni scurți sau rochițe cu ursuleți, eventuala lor părere proastă nu mai poate fi expediată cu ușurință, invocând eterna obligație de... respect. Ca fost dascăl sunt uimită când, întâlnind pe stradă foști elevi, îmi dau seama din discuțiile cu ei cât de atent și de critic ne observau pe noi profesorii și cât de importantă era pentru ei o relație mai apropiată, mai empatică.

Sunt unele școli și licee, mai precis sunt unele cadre didactice în unele școli și licee, (e adevărat, vorbim de cazuri mai degrabă izolate), pentru care ideea de a-și face orele la muzee nu este total nouă. Unul din scopurile prezentului proiect este ca eforturile făcute până acum să fie puse mai bine în valoare și să dea un impuls motivațional pentru noi inițiative de același tip. Speram ca pe viitor să diseminăm aceste idei, într-o mai mare măsură, și prin instituții de tipul Casa Corpului Didactic, în speță prin Centrul Județean de Asistență Psihopedagogică. Acesta din urmă, prin personalul de consiliere și orientare din școli, a cărui activitate o coordonează, are atribuții legate de relația dintre școală și comunitate. Chiar dacă în cazul prezentului proiect este vorba de discipline complementare, ne așteptăm să obținem, totuși, un sprijin mai hotărât din partea Centrului, nu în primul rând datorită faptului că acțiunea noastră are girul Ministerului Educației, ci mai ales în baza convingerii intelectuale și morale, pe care angajații acestuia, fără îndoială, o împărtășesc, că școala aparține în primul rând *comunității*. Acesta din urmă este motivul principal pentru care, ca parte a societății civile, am considerat oportună introducerea, ca prioritate, în strategia organizației noastre nonguvernamentale, a promovării de inițiative care să permită o mai bună cunoaștere de către elevi a tradițiilor culturale și a istoriei locale.

Tot aici țin să subliniez că, în viziunea noastră, la fel de importantă ca urmărirea acestor obiective este promovarea ideii complementare referitoare la faptul că educația prin muzee poate și trebuie să se lege mai mult de prezent, de ceea ce experimentează tinerii acum, să aibă o funcție de conștientizare în raport cu unele *teme de actualitate*, destul de puțin prezente, din

păcate, în manuale. Cea mai legată de specificul organizației noastre este tema *multiculturalismului*. Corona a găzduit deja în anii 2000-2001 un proiect cu această temă – derulat prin Pactul de Stabilitate pentru Europa Centrală și de Sud-Est, în colaborare cu IFA (Institutul de Relații Externe al Germaniei) – și are în vedere și alte inițiative pentru promovarea ei.

Pentru a asigura prezentei inițiative un impact real și o continuitate, începând cu luna decembrie 2003, Grupul de Inițiativă Locală Corona va oferi pentru eventuali doritori cursul de formare în domeniul pedagogiei muzeale *Pedagogia muzeală – disciplină complementară sau formă de educație alternativă* (pentru educatori din învățământul public și privat, cadre didactice actuale sau viitoare, muzeografi, dar și pentru părinți). Pentru mai multe informații puteți scrie la sau la Cursul va fi structurat pornind de la practicile recomandate de Programul de Master al Facultății de Muzeologie, Amsterdam School of Arts, și, pentru o mai bună adaptare la realitatea brașoveană, va disemina și materialul ilustrativ cu referire la muzeele din Brașov, ce va fi elaborat sub îndrumarea coordonatorului, în cadrul prezentului proiect.

Separat de acest curs se va continua, inserată în programul nostru permanent, o acțiune începută în cadrul *Clubului de vacanță 2003*: organizarea, pentru copiii, de activități de educație alternativă la muzeu, pe nivele de vârstă (în special pentru elevii din ciclul primar), ca activități formative pentru timpul liber (după-amiaza și în weekend).

Muzeele brașovene vor fi sprijinite în scopul redefinirii misiunii lor și în ceea ce reprezintă în mod obiectiv un efort – atragerea de public, mergând până la a face muzeul rentabil. Ca și în cazul școlilor, unele inițiative ale muzeelor, de promovare a ofertei acestora în rândul publicului format din tineri, există deja, chiar dacă sunt mai degrabă izolate, și într-o primă etapă a proiectului ne-am propus să dăm acestora o mai bună vizibilitate: participanții din partea fiecărui muzeu au făcut cunoscute aceste eforturi, ceea ce a facilitat un binevenit schimb de idei. În continuare trei sunt strategiile pe care le avem în vedere pentru procesul de dezvoltare

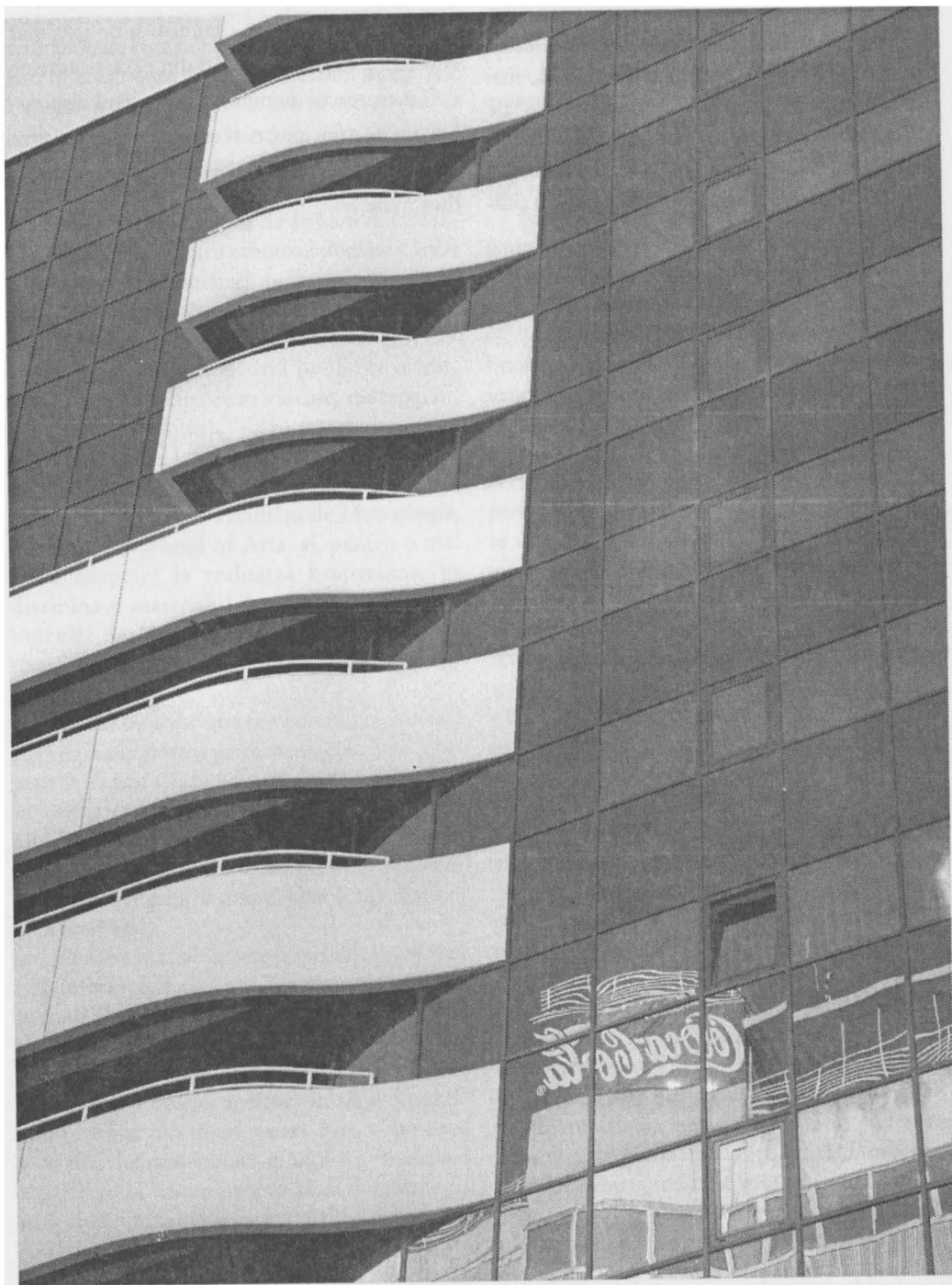
de metodologii: 1. *extinderea publicului țintă* la nivelul ciclului primar de învățământ, inclusiv la clasele I – a III-a (în prezent elevii din Brașov încep să viziteze muzeu doar din clasa a IVa, și mai ales pentru lecțiile de istorie); 2. *diversificarea gamei disciplinelor* ale căror ore se țin la muzeu; 3. muzeele pot deveni un bun context educațional nu doar pentru activități din *curriculumul de bază, dar și pentru activități opționale sau extrașcolare, de timp liber.*

Înainte de a încheia, aș atrage atenția asupra faptului că prezentul proiect este un prim pas pe care Grupul de Inițiativă Locală Corona îl face în scopul pregătirii în perspectivă a unei oferte muzeale integrate pentru Brașov. Muzeele brașovene existau, înainte de 1989, ca o singură instituție. În urma separării acestui muzeu unic în mai multe nuclee, s-a dezvoltat un specific al fiecărui nucleu. O evoluție spectaculoasă a cunoscut chiar un muzeu mic, dar emblematic pentru Brașov, cum este *Casa Mureșenilor*, care te invită în prezent, prin sloganul afișat pe clădire (avem de-a face de altfel cu singurul muzeu cu slogan publicitar din Brașov) să mergi să vezi cum trăiau brașovenii de altădată. Menționez aici și faptul că Muzeul *Casa Mureșenilor* și-a oferit sprijinul acestei inițiative Corona, găzduind în spațiul său generos ședințele de lucru din cadrul proiectului. Revenind, putem spune că diversitatea muzeală are în prezent rolul ei important, dar pentru un impact mai substanțial al promovării ofertei muzeale brașovene considerăm că ideea unei oferte integrate, coerente, poate oferi un pretext destul de bun pentru promovarea unor principii moderne de management cultural, cu toate beneficiile corespondente. Această ofertă pe care o avem în vedere va fi revizuită, îmbunătățită anual, atât sub aspectul conținutului cât și al promovării ei. Avem deja inițiată o a doua acțiune, planificată a se desfășura în parteneriat și cu susținerea financiară a Consiliului Județean Brașov: este vorba de un proiect de *marketing cultural* pentru această ofertă integrată, vizând cinci muzeu, și cca 2500 de elevi din Brașov și localități învecinate.

În urma prezentului proiect sperăm să putem transmite ideea că vizita la muzeu nu trebuie să se reducă la o simplă transmitere de

informație, ci poate constitui un pretext pentru lecții realizate cu metode pedagogice noi, interactive. *Interactivitatea* lecțiilor și a vizitelor la muzeu este un principiu cunoscut și agreat formal și în prezent, dar care nu se aplică decât foarte sumar. Sperăm așadar ca din ce în ce mai mulți tineri să fie atrași metode „prietenoașe“ de genul celor pe care le pregătim participativ (cu implicarea a 30 de muzeografi și cadre didactice) și pe care ne propunem să le promovăm cu titlu

de model pentru dezvoltarea unui spectru cât mai divers de altele asemenea. Distinct, așadar, de unele atitudini mai degrabă ezitante menționate mai sus, rămânem optimiști și ne așteptăm la reacții pozitive în special din partea cadrelor didactice, reacții nu numai din spectrul disponibilității de principiu, ci și care să se concretizeze prin vizite educaționale vii și creative la muzeele brașovene.

Colegiul de redacție:

Zoe Petre
Gheorghe Crăciun
Mircea Martin
Costel Ionescu
Adrian Marino
Alexandru Mușina
Ovidiu Moceanu
Vladimir Tismăneanu

Revista apare cu sprijinul
Muzeului Județean de
Istorie Brașov și al
Asociației culturale
"Interval"

Redacția:

Andrei Bodiu
(redactor-șef)
Caius Dobrescu
(redactor-șef adjunct)
Marius Oprea
(redactor pentru București)

Prezentarea artistică:

Adrian Timar

Ediția electronică:

Sorin Matei
<http://www.members.tripod.com/interval>

Tehnoredactare

Computerizată:

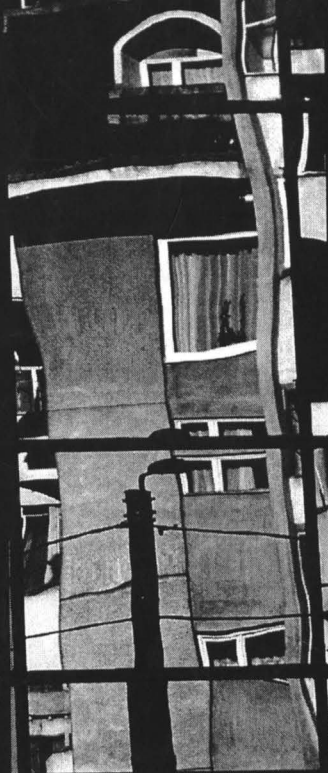
Florin Paraschiv
Hajnal Rigo

Tiparul:

S.C. GRAMM S.R.L.

Tel.: 0788/304 100

fotografii:
Adrian TIMAR

în numărul viitor:
TINERI PROZATORI

I.S.S.N. 1220-5977